Petru CIMPOEȘU

Fiction-Ltd

Celălalt Simion

POLIROM

Petru CIMPOEȘU

Fiction Ltd

Celălalt Simion

roman

POLIROM
2015

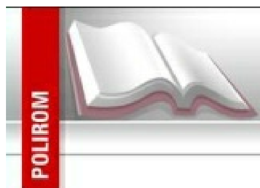
Petru CIMPOEȘU

Fiction Ltd

Celălalt Simion

roman

POLIROM
2015

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-5732-2
ISBN PDF: 978-973-46-5733-9
ISBN print: 978-973-46-5728-5

Coperta: Carmen Parii
Pe copertă: Felix Aftene, *Icar post-industrial*

Petru Cimpoeşu (n. 1952), unul dintre prozatorii de primă linie ai ultimilor ani, a debutat editorial în 1983, cu volumul *Amintiri din provincie*, distins cu premiul Asociaţiei Scriitorilor din Iaşi. Alte volume publicate: *Firesc* (ed. I, 1985), *Erou fără voie* (1994, Premiul Asociaţiei Scriitorilor din Iaşi), *Un regat pentru o muscă* (1995), *Povestea Marelui Brigand* (ed. I, 2000, Premiul Filialei Iaşi a Uniunii Scriitorilor), *Simion liftnicul. Roman cu îngeri şi moldoveni* (ed. I, 2001, Premiul Uniunii Scriitorilor din România), *Christina Domestica şi Vînătorii de suflete* (2006, Premiul Uniunii Scriitorilor din România, Premiul Academiei Române, Premiul revistei *Observator cultural*). Romanul *Simion liftnicul* a fost tradus în Cehia, Italia, Spania, Croaţia, Bulgaria şi Franţa, fiind declarat cartea anului 2007 în Cehia şi distins cu Premiul „Magnesia Litera".

La Editura Polirom au mai apărut *Povestea Marelui Brigand* (ed. a II-a, 2007), *Simion liftnicul* (ed. a II-a revăzută, 2007, ed. a III-a, 2011), *Nouă proze vechi. Ficţiuni ilicite* (2008) şi *Firesc* (ed. a II-a revăzută, 2010).

Mulţumiri şi recunoştinţă. Înainte de toate, aşa cum se cuvine, doresc să exprim deosebita preţuire şi întreaga mea recunoştinţă domnului dr. David Sheehan din Tampa, Florida, SUA, al cărui nume nu l-aş fi aflat niciodată, dacă nu l-aş fi găsit pe internet. Sper totuşi să nu-l confund cu altcineva. Laudă se cuvine de asemenea părinţilor care l-au născut şi l-au educat, copiilor lui, dacă o fi având, şi un omagiu special soţiei sale, dacă între timp nu o fi divorţat.

Pentru cine încă nu a aflat, dr. David Sheehan este inventatorul Xanaxului, un medicament despre care, până în urmă cu câţiva ani, nici nu ştiam că există. Cu o figură de stil pe care am învăţat-o recent de la domnul Tavi, aş putea spune că el mi-a marcat Destinul. Apropo de asta, nu ştiţi cine e domnul Tavi, am să vă spun mai târziu. Deocamdată vreau doar să menţionez că, dacă dr. David Sheehan n-ar fi inventat acest medicament, această Lucrare nu ar fi fost scrisă niciodată. Ocazia de a o scrie a apărut la capătul unui lung şir de întâmplări destul de complicate şi pe care acum, privind în urmă, le regret destul de sincer. Voi încerca să le relatez în continuare, într-un mod clar şi judicios, cu speranţa că astfel voi obţine bunăvoinţa măcar a unora dintre Cititorii Mei, la care mă gândesc cu mult respect.

Recunosc că, până la un moment dat, mie personal acest medicament mi-a adus numeroase beneficii. Şi nu numai mie. Soţia mea, de exemplu, îl folosea ocazional la prepararea ceaiului pentru slăbit. Fiindcă, după ce-l bei, te ia cu somn, iar în timp ce dormi nu-ţi mai trebuie mâncare. Ca atare, mulţi oameni nervoşi şi-au găsit, cu ajutorul acestei invenţii miraculoase, pacea sufletească. Iată, un om din Bacău avea frecvent migrene şi bănuiala cumplită că soţia îl înşela cu un coleg al ei de la agenţia imobiliară la care lucra. A luat Xanax şi s-a vindecat ca prin minune, deşi ulterior s-a dovedit că, într-adevăr, soţia îl înşela. Cum s-a dovedit? Simplu. A plecat cu ăla şi nu s-a mai întors. Au plecat împreună în Italia.

Altul scrâşnea permanent din măsele şi, ca să nu mai scrâşnească, a început să ia Xanax, bineînţeles, la recomandarea medicului de familie. Este vorba de o cunoştinţă mai veche a lui Bazil. Îl chema Hans, deşi nu era propriu-zis neamţ şi se născuse la Podul Turcului, unde nu s-a născut niciodată vreun neamţ. Dar fiindcă, înainte de a-l concepe propriu-zis, părinţii săi văzuseră filmul *Cavalerii Teutoni*, care le plăcuse foarte mult, şi-au promis unul altuia că, dacă vor avea un băiat, îi vor pune un nume teutonic. Asta se întâmpla pe la începutul anilor ’60. Douăzeci de ani mai târziu, Hans a ajuns, într-adevăr, un mecanic foarte priceput, la fel ca oricare alt neamţ. Pe deasupra, mai era şi vegetarian, probabil din cauza problemelor cu dantura. Într-o vreme când toată lumea alerga după carne, deoarece măcelăriile erau goale, el a hotărât să devină Vegan. Repara aproape orice maşină, însă specialitatea lui de bază erau autoturismele Dacia 1300. De altfel, a lucrat ca mecanic auto la Dacia Service din Bacău până în 2005, când firma a intrat în faliment. Au cumpărat-o nişte francezi care au demolat clădirea şi, peste câteva luni, au construit în locul ei un supermarket. Abia după ce s-a văzut şomer, Hans a înţeles importanţa magiei negre şi a început să se implice mai serios în această activitate, cu ajutorul căreia a provocat în cele din urmă marele incendiu de la cel mai mare supermarket din Bacău, transmis şi la ProTV. Şi aşa se face că l-a reîntâlnit pe Bazil, fostul lui coleg de liceu, care pe atunci încă mai lucra la ziarul *Deşteptarea*. Bazil spera că Hans l-ar putea ajuta, cu practicile lui oculte, să se răzbune pe Vladimir Putin, provocându-i o boală incurabilă. Iar câţiva ani mai târziu, după ce l-au dat afară de la ziar, Bazil se lăuda că Hans a făcut în aşa fel încât redactorul-şef al ziarului să nu câştige alegerile pentru postul de primar. Într-adevăr, în anul acela a ajuns primar altcineva, care peste puţină vreme, datorită magiei negre a lui Hans, a fost băgat la puşcărie pentru că fusese prins primind mită. Vladimir Putin însă a continuat să fie bine mersi până în ziua de azi. Când l-am întâlnit prima oară, am remarcat că Hans avea nişte sprâncene groase şi negre cu care te-ar fi putut hipnotiza. De la el am învăţat formula care mă ajuta s-o sperii uneori pe Emilia. Mestecam în gură o bucată de sfeclă roşie, iar după aceea, când scuipam în chiuvetă, părea că am scuipat un cheag de sânge. Deocamdată nu ştiţi cine este Emilia. Am să vă spun mai târziu.

Pe scurt, este soţia mea.

Chiar dacă Hans a continuat să scrâşnească şi după ce a început să ia Xanax, nu-i mai păsa de asta, aşa că în cele din urmă i-a sărit tot smalţul de pe dinţi. Există oameni care pretind că, pentru ei, spălatul pe dinţi e o plăcere. Hans nu făcea parte din această categorie. Din cauză că-i lipsea smalţul, pentru el spălatul dinţilor era un chin. I-a mai rămas întreagă numai o măsea a cărei denumire exactă este Molarul Doi Superior Stânga şi care era protejată cu o plombă de amalgam. Nu ştiu exact ce compoziţie avea amalgamul, mercur şi alte metale rare, dar după un timp Hans a constatat întâmplător că plomba aceea avea nişte proprietăţi miraculoase. De câte ori deschidea gura, auzea emisiunile postului de radio România Cultural. Toată ziua putea să asculte simfonii. Totuşi, le auzea propriu-zis numai când deschidea gura. În restul timpului radioul era ecranat. Pe de altă parte, din cauza danturii stricate, prefera să stea cu gura închisă, fiindcă mirosea neplăcut. Deşi sugea mereu bomboane Mentosan. Iar când vorbea cu cineva, îşi scotea pălăria de pe cap şi îşi acoperea cu ea gura, ca să nu se simtă în aer mirosul danturii sale măcinate. De obicei, gestul lui era interpretat ca o formă de respect. În realitate, mirosul neplăcut al gurii nu-l lăsa să-şi deschidă sufletul.

Am să vă mai dau un exemplu. Este vorba chiar despre prietenul meu, Bazil, a cărui fiică din prima căsătorie a apărut de câteva ori la televizor, ca asistentă la emisiunea Un Show Păcătos. O cheamă Ramona şi se poate spune că este o veritabilă bombă sexy. Într-o vreme, revista *Cancan* publica aproape în fiecare săptămână o fotografie de-a ei, în diferite poziţii. Din cauza asta, Bazil lua frecvent Xanax, adică în fiecare seară, înainte de începerea emisiunii în care apărea fiică-sa. De fapt, el nu se uita la emisiunea aia. Dar lua Xanax în mod preventiv, cu ceai de sunătoare. Din acelaşi motiv nici nu prea ieşea din casă. Se temea că l-ar recunoaşte cineva şi l-ar felicita pentru prestaţia fiicei sale. Fiindcă ăsta e adevărul: noi, băcăuanii, ne mândrim cu ea.

Apropo de Bazil, am primit zilele acestea o scrisoare de la Emilia. Îmi spune că a ajuns cu bine la Destinaţie şi, în câteva zile, şi-a făcut numeroase prietene. Să nu-mi fac griji în privinţa ei, timp de doi ani statul îi asigură tot ce-i trebuie. Ceea ce înseamnă că, din câte îmi dau seama, la Vaslui sunt condiţii mai bune decât aici. Bineînţeles, unde-s femei, în primul rând nu miroase aşa urât. Ordine şi curăţenie ca la mănăstire. Ele sunt mai îngrijite şi mai disciplinate. În schimb, de la Bazil, niciun semn. Deşi mi-a promis că îmi va scrie de îndată ce va ajunge pe Tărâmul Ardeilor Iuţi. Cine ştie, poate că acolo, unde totul e altfel decât la noi, au şi alte unităţi de timp. Am mai întrebat şi eu pe unul şi pe altul dacă au auzit de Thimphu, toţi au ridicat din umeri. Chiar şi domnul Tavi se îndoieşte că ar exista un oraş cu numele ăsta. Eu totuşi încă mai sper că există.

Merită să veniţi odată la Bacău, măcar în trecere. Măcar ca să vedeţi cât e de urât interesant. Este un oraş cât se poate de interesant, unde cea mai prosperă afacere sunt magazinele cu haine la kilogram. Toate cu acelaşi anunţ în vitrină: marfă nouă *second hand*. Nu se poate, aici e o contradicţie! Fiindcă e acelaşi lucru cu marfă nouă, haine vechi. Totuşi, la Bacău se poate. Toţi cei care l-au vizitat au recunoscut că este cel mai interesant oraş pe care l-au văzut în viaţa lor, încât e de mirare cum băcăuanii pot locui într-un asemenea oraş. Asta ar explica, măcar în parte, de ce-s mereu nervoşi. Aproape la fel de nervoşi ca bucureştenii. Fiindcă sunt nemulţumiţi de viaţă. Înseamnă că mamele lor au greşit când i-au născut. Chiar şi cerşetorii sunt mereu nervoşi. Este unul în faţa bisericii catolice care înjură toată ziua. Ce să mai spun de şoferi! Nu-s chiar la fel de mitocani ca cei din Bucureşti, dar îndrăznesc să afirm că sunt mult mai nervoşi. Probabil că, după Bucureşti, în Bacău se înregistrează cel mai mare consum de Xanax pe cap de locuitor. Şi nici n-ar fi de mirare. Să vă dau un exemplu concret: statuia lui Ştefan cel Mare pare făcută din tablă de conservă. E aproape la fel de urâtă interesantă ca statuia lui Avram Iancu de la Cluj. Iar la fostul magazin universal Luceafărul, un întreg etaj este dedicat hainelor la kilogram. Doamne, Dumnezeule! O mie de metri pătraţi de haine la kilogram! La fiecare colţ de stradă întâlneşti de asemenea un magazin cu haine la kilogram, plin de femei grase care întorc hainele acelea pe toate părţile şi le cercetează minuţios ore întregi, de parcă ar studia Talmudul. De altfel, majoritatea femeilor din oraşul ăsta arată îngrozitor special, deşi ele n-au nicio vină că arată aşa. M-am întrebat de multe ori de ce sunt atât de interesante femeile din oraşul ăsta. Care e secretul? Trebuie să fie undeva un secret, nu se poate să fie atât de

interesante şi speciale degeaba. Ca şi cum asta n-ar fi de-ajuns, unele dintre ele mai sunt şi năsoase. Cum e fosta nevastă a lui Gioni, aia surdă. Pe deasupra, mai poartă şi nişte coafuri oribile speciale, ceea ce indică, dacă mai era nevoie, nivelul lor intelectual. Au un cap imens, iar gâtul le e scurt şi gros – şi în plus, cum cred că deja s-a înţeles, se îmbracă special, cu haine de la magazinele de vechituri, mirosind a mucegai. La asta ar mai trebui adăugat şi cât de prost original gătesc. Niciun bărbat n-ar trebui să se însoare vreodată cu o femeie din oraşul nostru. Soţia mea, de exemplu, e din Moineşti. În mod inexplicabil, până la o anumită vârstă, găsesc aproape toate cu cine să se mărite, iar după aceea fac o mulţime de copii tembeli. Rodul iubirii, cum le zicea Bazil. Rodul iubirii joacă toată ziua fotbal în spatele blocurilor, înjurându-se unii pe alţii în cuvinte înfiorătoare, din păcate nu-mi pot permite să reproduc aici câteva exemple. Patru sau cinci astfel de mici delincvenţi l-au atacat într-o noapte pe Gogu. I-au spart nasul şi l-au umplut de vânătăi. Deocamdată nu ştiţi cine e Gogu. O să aflaţi, nu e nicio grabă. Cartierele Bacăului sunt pline de viitori infractori care joacă fotbal în spatele blocurilor şi zbiară unii la alţii fără motiv. La amiază, când elevii ies de la şcoală, aproape că nu mai ai loc pe trotuare din cauza lor. Populaţia acestui oraş a crescut incredibil în ultimii ani, deşi, din punct de vedere statistic, se afirmă că ar fi scăzut. Parcă mai crede cineva în cifrele lor! De fapt, Bacăul nu e propriu-zis oraş, ci e o sumă de blocuri. Aşa-zisul centru al oraşului e tot un cartier de blocuri, cu o stradă ceva mai largă pe care se află un cinematograf abandonat, vechiul magazin universal, primăria, câteva baruri cu păcănele, două biserici şi o mulţime de farmacii. Una lângă alta. O puzderie. Nu-mi pot explica de ce-s aşa de multe farmacii. E ceva iraţional. La fiecare zece metri dai de o farmacie. Şi nu-mi pot explica nici de ce-s aşa de multe nunţi, la fiecare sfârşit de săptămână, dar în schimb asta explică de ce-s aşa de mulţi copii în acest aşa-zis oraş. La sfârşit de săptămână nu ai unde să ieşi la un restaurant, fiindcă toate a fost închiriate pentru nunţi. Bineînţeles, presupunând că nişte saloane decorate cu hârtie creponată pot fi numite restaurante. Să nu intraţi niciodată la toaleta vreunui restaurant din Bacău, riscaţi să faceţi stop cardiac! Dar asta nu e totul. De fapt, e abia începutul sau, mă rog, sfârşitul. Începutul propriu-zis e cununia religioasă, care se oficiază de obicei la una din cele două biserici din centru – catolică sau ortodoxă. Sunt aşezate la capetele opuse ale străzii pe care locuiesc sau, mai precis, pentru că acum locuiesc provizoriu în Altă Parte, locuiam eu însumi. Pe vremuri, se numea Strada Mare şi era plină de magazine evreieşti. Fiindcă în urmă cu o sută şi ceva de ani în Bacău erau mai mulţi evrei decât români. Aşa era situaţia atunci. Nu ştiu cum şi din ce motive aleseseră să se adune toţi aici. Între timp şi-au luat catrafusele şi au plecat în ţara lor. Când şi-au dat în sfârşit seama că şi-au găsit Bacăul. Acum strada se numeşte, fără nicio justificare, Mihai Viteazu. Ce treabă avem noi cu Mihai Viteazu? Sau ce treabă a avut el cu noi? Niciuna. Pur şi simplu, aşa a vrut la un moment dat primarul să se numească. Este strada cu cele mai multe farmacii şi cei mai mulţi cerşetori din România, care te pândesc cu priviri lacome la intrarea în farmacii sau mai bine-zis la ieşire, ca să-ţi înhaţe mărunţişul primit ca rest. Biserica ortodoxă se află la capătul ei nordic şi are nişte clopote imense care, când bat – ceea ce se întâmplă de câteva ori pe zi –, produc o asemenea hărmălaie, încât, chiar şi cu geamurile închise, dacă vrei să schimbi o vorbă cu cineva din familie, trebuie să ţipi. Şi apar tot felul de probleme. Emiliei, de exemplu, i se părea că, orice aş fi spus, ţipam la ea. Te rog, calmează-te, zicea. Când spunea asta, ştiam că ea însăşi urmează să facă o criză de nervi. Am citit undeva că oamenii care cântă nu pot face rău, cred că într-o carte de Schopenhauer sau poate de Ion Creangă. Sincer, nu am citit nicăieri, am aflat de la Bazil. El citea o mulţime de cărţi şi după aceea îmi povestea ideile principale, când ne întâlneam la Regrete Eterne. Aşa că, ori de câte ori mă certam cu Emilia, începeam să cânt. Să nu se înţeleagă cumva că aş fi cântat propriu-zis. Doar îmi ţuguiam buzele şi fluieram uşor, abia auzit, o melodie care-mi venea în cap. Lucru care mă calma ca prin minune, ceea ce înseamnă că Schopenhauer are dreptate. În schimb, o enerva şi mai tare pe Emilia.

Dar, în fine, în cazul ei nu-s de vină numai clopotele. Claxoanele maşinilor îi făceau chiar mai rău. Într-o zi, un avion care plecase din Malaysia şi se ducea nu ştiu unde s-a prăbuşit în Pacific şi au murit câteva sute de oameni. Sau poate că nu s-a prăbuşit, căci nu l-a mai găsit nimeni, până în ziua de azi. Poate că mai zboară şi acum. Şi poate că nici oamenii ăia n-au murit propriu-zis, or fi plutind pe undeva, pe cerul Pacificului. Dar, privind la televizor, mi se rupea inima văzându-le rudele şi prietenii disperaţi, aşteptând la aeroport să aterizeze avionul care nu mai ateriza, cum plângeau şi îşi rupeau hainele de pe ei de durere. Ei bine, Emilia a făcut tocmai atunci o criză de nervi din cauză că şi-a pierdut motanul. Cred că sărise din balcon,

înnebunit de clopotele de la biserica ortodoxă şi de claxoanele maşinilor din alaiul de nuntaşi care tocmai pornise din faţa bisericii catolice – de data asta. Claxonau pentru a-şi exprima bucuria şi pentru a ne invita şi pe noi să participăm la bucuria lor. Un lucru cât se poate de firesc, devenit un fel de tradiţie locală. De obicei, vecinii noştri participă la bucuria nuntaşilor aruncând din balcoane cu pungi pline cu resturi de mâncare. Uneori, dacă nimeresc parbrizul vreuneia dintre maşini, bineînţeles că se bucură.

Apropo, există teoria că oamenii sunt răi deoarece locuiesc la bloc. Inclusiv domnul Tavi susţine această teorie. Oamenii care au casa lor, curte şi un pic de grădină sunt mult mai echilibraţi psihic.

Nu despre asta e vorba. Motanul plecase de câteva zile, dar până în momentul când a început vacarmul clopotelor şi al claxoanelor, Emilia sperase că se va întoarce. Abia atunci însă, când a auzit clopotele de la biserică şi claxoanele alaiului de nuntaşi, şi-a amintit De Ce plecase şi a făcut o nouă criză de nervi. Tocmai încerca să pregătească aluatul pentru plăcinte, când au început să bată clopotele. Pe urmă, claxoanele. Ca s-o calmez cât de cât, i-am promis că-i voi aduce motanul înapoi, cu orice preţ! Cu alte cuvinte: viu sau mort! Am plecat să caut motanul ştiind că nu-l voi găsi, aşa că mai corect ar fi să spun doar că am plecat de acasă. Motanul era numai un pretext, ca să n-o văd nervoasă. Ştiam că e doar un pretext şi mai ştiam că nu-l voi găsi, deoarece ştiam că nu-l voi căuta. Iar dacă din întâmplare l-aş fi întâlnit pe stradă, m-aş fi prefăcut că nu-l văd. Nu l-am găsit, ştiusem de la început că nu-l voi găsi. Aşa că m-am gândit să trec pe la Bazil, cu speranţa că îmi va înapoia măcar o parte din banii cu care îl împrumutasem în urmă cu ceva vreme. Ceva cam multă vreme. Fără să fi putut prevedea că îl vor da afară de la ziar. De fapt, în momentul când mi-a cerut primul împrumut era deja şomer. Pe al doilea i l-am acordat pentru a-l recupera pe primul.

Apartamentul lui Bazil e situat în blocul-turn de la capătul străzii, lângă biserica catolică. Primul avantaj e că maşinile proaspăt căsătoriţilor şi ale celor care îi însoţesc nu încep să claxoneze chiar în faţa bisericii, ci după ce parcurg cam o sută cincizeci de metri, adică exact în faţa blocului meu. Al doilea avantaj este că, fiind situat ceva mai departe de biserica ortodoxă, clopotele se aud mai slab. Asta nu înseamnă că nu ar avea şi el probleme. Principala lui problemă este că se crede urmărit de KGB. Pe vremea când mai lucra la ziar, Bazil a scris un articol destul de confuz despre rolul Mass-Media în societatea contemporană, un eseu. Nu l-a obligat nimeni, a fost pur şi simplu dorinţa lui de a face pe deşteptul. Ideea de bază era că, pentru a cuceri o ţară, nu mai e nevoie, ca în trecut, să trimiţi tancuri, avioane şi infanterie, e de-ajuns să trimiţi câteva valize cu bani, pe care oameni Inteligenţi ştiu unde să-i plaseze, în aşa fel încât, ca din întâmplare, să apară în fiecare zi câte o ştire despre Vladimir Putin, cu o fotografie în care călăreşte un tigru sau un urs îi linge mâna sau invers. Luni şi ani de zile la rând. Cum înoată el sau cum se îmbracă sau ce filme îi plac şi aşa mai departe. Astfel că, în cele din urmă, Vladimir Putin a ajuns vedetă de televiziune. La două săptămâni după ce a publicat articolul ăsta, Bazil a fost dat afară de la ziar, ceea ce, din punctul lui de vedere, îi confirma în mod strălucit teoria. Ce să spun, un ziarist din Bacău l-a atacat dur pe preşedintele Rusiei, Vladimir Putin! Hai să fim serioşi! Am fost sigur că aşa are să se întâmple! a exclamat el, deşi e greu de crezut că agenţii KGB-ului ar fi venit cu valiza de bani la patronul ziarului, numai de dragul de a-l concedia pe Bazil. Sunt un om de stânga şi de aceea! a mai adăugat. În fine, nu prea înţelegeam de ce s-ar ocupa cineva în mod special de oamenii de stânga. Până să-şi facă formele pentru ajutorul de şomaj, a trebuit să-l împrumut cu o sumă destul de frumuşică, aşa încât pot spune că, indirect, KGB-ul a lovit şi în mine. Iar peste încă o săptămână a venit să-mi ceară o sumă şi mai mare, fiindcă voia să înceapă o afacere pe cont propriu: n-a vrut să-mi spună ce afacere, ca să nu-i fur ideea. Mi-a dezvăluit numai că, înainte de toate, trebuie să-şi cumpere un câine de rasă. Nu orice fel de rasă, ci una anume, dar nu mi-a spus atunci care, ca să nu-i fur ideea.

Nu l-am găsit acasă – ori poate că era acasă şi n-a vrut să-mi deschidă – aşa că, în lipsă de altceva mai bun, m-am gândit să trec pe la Regrete Eterne. E un restaurant situat la subsol, undeva în spatele magazinului Luceafărul, unde nimănui nu i-ar da prin cap să ne caute. La parter e o frizerie, nu are nicio importanţă. Totuşi, la un moment dat, anumite lucruri încep să se întâmple într-o frizerie. Circula zvonul că, în timp ce frizerul te tundea sau te bărbierea, nevastă-sa cotrobăia în buzunarele

hainei agăţate în cuier şi îţi lua din bani. Nu fura tot portofelul, ca să nu faci reclamaţie. Cred că zvonul a fost lansat de domnul Costăchel, patronul de la Regrete Eterne, din invidie. Fiindcă voia să-şi extindă afacerea, dar nu putea, din cauza frizeriei. Nu comentez mai mult. Din momentul când am descoperit avantajele restaurantului Regrete Eterne, i-am devenit clienţi fideli. Îl consideram pe bună dreptate Al Nostru, fiindu-i singurii clienţi fideli, în afară de cei cu parastasele, care oricum îl vizitau doar cu ocazia unor evenimente de familie triste şi dureroase. Faptul că ne întâlneam la subsol, într-un loc întunecat şi umed, dădea încă de pe atunci întâlnirilor noastre un caracter conspirativ. Îi spuneam Regrete Eterne sau, pe scurt, Regrete, deşi denumirea oficială era La Costăchel, şi cu timpul devenise locul nostru preferat de întâlnire. E un pic de umezeală acolo şi persistă un vag miros de mucegai, iar tavanul jos şi lipsa oricărei ferestre creează uneori o atmosferă destul apăsătoare, încât e posibil să te simţi ca într-un cavou. În schimb, ciorba cu perişoare e cea mai bună din oraş. Iar când se nimereşte câte un praznic, miroase numai a ceară şi a tămâie. Şi uneori, către sfârşitul parastasului, a fum de ţigară. În fine, măcar e singurul restaurant din centru la care nu se fac nunţi la sfârşit de săptămână. Asta din cauză că e profilat pe praznice şi parastase, care sunt cel puţin la fel de frecvente ca şi nunţile, aşa că nu duce lipsă de clienţi, ba dimpotrivă. Şi în plus, e vorba despre oameni îndureraţi, care nu ţopăie, nu se îmbată decât din neatenţie, nu zbiară şi nu chiuie aiurea, ci vorbesc aproape în şoaptă, şi nu se ceartă decât arareori, de la vreo moştenire. Aşa că nu ne deranjau cu nimic. Ba chiar, uneori, ne invitau să gustăm colivă şi din celelalte bunătăţi de la masa lor, spre pomenirea celui răposat, de obicei prematur. Iar noi le transmiteam cele mai sincere condoleanţe.

Aşa l-am întâlnit pe cel căruia îi voi spune, de aici încolo, Deputat. Fiindcă nu ştiu cum îl chema. Iar mai târziu, când l-am întrebat pe Gogu, a recunoscut că nu ştia nici el. Pur şi simplu se întâlniseră în mod miraculos pe stradă şi se împrieteniseră spontan. Imediat după aceea au coborât la Regrete Eterne, unde au conversat despre diverse aspecte ale vieţii, iar Deputat s-a arătat foarte dispus să ne ajute, inclusiv financiar. Aşa susţinea Gogu, că nu ne cere nimic, doar ne ajută, inclusiv financiar, să ieşim din rahat. Problema ar fi de ce ne-a ales tocmai pe noi, dar asta e altă problemă. Aş putea afirma, şi nu neapărat pentru a-mi găsi o scuză, că a fost mâna Destinului. Într-un anumit sens, aşa cum susţinea Bazil. Adică în sensul că Destinul există şi are cel puţin o mână. Mă rog, poate că n-am înţeles eu prea bine. Sau poate că lipseşte ceva. Adică un complex de împrejurări, nişte cauze necunoscute, o configuraţie, ceva ca o cutie cu multe găuri în care bagi un şoricel. Şi iată că, pe orice gaură ar ieşi, nimereşte tot acolo unde nu trebuie, adică în ghearele pisicii. În fine, Bazil ştia să exprime mult mai bine astfel de idei. Plecasem într-o cu totul altă direcţie. Apropo de pisică, plecasem să-mi caut motanul.

Deci totul a început în după-amiaza aceea când am plecat să caut motanul. Mai întâi, am vrut să trec pe la Bazil, dar nu l-am găsit acasă ori n-a vrut să-mi deschidă. Aş fi putut încerca să-l sun pe telefonul mobil, numai că el nu avea telefon mobil. Avea numai telefon fix şi de multe ori nici la ăla nu răspundea. Fiindcă se temea că e ascultat de agenţii KGB-ului, infiltraţi peste tot. Dar, în altă ordine de idei, era unul dintre adversarii cei mai înverşunaţi ai telefoanelor mobile şi jura că n-o să-şi cumpere niciodată telefon mobil. Totuşi, în cele din urmă şi-a cumpărat, n-a avut încotro. Când a trebuit să plece în deplasare, împreună cu Lica, pentru a îndeplini în bune condiţii misiunea încredinţată de Fundaţie. Până acolo mai sunt multe de spus. Deocamdată, negăsindu-l acasă, am bănuit că s-o fi întâlnit cu Gogu şi au coborât împreună la Regrete, unde telefonul mobil oricum nu are semnal, şi m-am dus acolo, dar l-am găsit pe Gogu stând la o masă cu altcineva, un necunoscut. Când spun Deputat, poate că exagerez un pic. Încă nu ştiam dacă e propriu-zis deputat sau numai are de gând să devină, la următoarele alegeri.

Se afla cu Gogu la masa din cotlonul cel mai puţin luminat al salonului, singurii clienţi, la acea oră, din restaurantul Nostru. Îmi permit să-i spun astfel, fiind noi clienţii lui cei mai fideli. În afară, bineînţeles, de cei cu parastasele, care oricum îl vizitau doar cu ocazia unor evenimente de familie triste şi dureroase. Aşa, ca descriere, era îmbrăcat într-un costum bleumarin destul de banal. Lucrul care mi-a atras atenţia de la început a fost că semăna uimitor de bine cu motanul meu. În sensul că avea urechile ascuţite şi faţa rotundă, iar nasul îi era scurt şi drept. Când a început să vorbească, mi-am dat seama că avea un *r* graseiat, franţuzesc, care îmi amintea o dată în plus de motanul meu, atunci când torcea. Sau de fostul meu motan,

căci la ora aceea nu mai speram să-l găsesc. Bine, mai sunt şi alte aspecte.

— A, ce mă bucur că ai venit! Te-am sunat acasă, dar soţia ta mi-a spus că tocmai ai plecat, mă întâmpină Gogu.

De obicei ursuz, mai ales după războiul cu postacii – după acel război devenise, cum zicea el însuşi, alt om, dar în primul rând devenise zgârcit – Gogu era acum în formă, suspect de volubil, m-am gândit că poate băuse prea multă cafea.

— Mi-am pierdut motanul, zisei, a plecat iar de acasă şi nu ştiu unde a dispărut. Emilia e disperată, m-a trimis să-l caut.

— Hai să-ţi fac cunoştinţă cu domnul Deputat, mă consolă Gogu. Se află în oraşul nostru de câteva zile, a venit special de la Bucureşti!

Poate că am avut de pe atunci o presimţire, dar nu am luat-o în seamă. Pe de altă parte, trebuie să recunosc că n-am avut niciodată încredere în bucureşteni. În privinţa lor, toată lumea e de acord: umblă numai cu şmecherii. Din superstiţie, nu i-am întins eu mâna primul. Fără să mă privească, atent la un bec cu neon aflat deasupra uşii de la intrare, a cărui lumină se întrerupea din când în când, Deputat îmi întinse mâna lui micuţă, de fapt, numai vârful degetelor, căci restul mâinii era cumva ascuns în mâneca hainei, lucru care îmi produse un fel de dezamăgire. Avea nişte degete reci, subţiri şi păroase, cu unghii înguste, mijlociul şi arătătorul îngălbenite de la fumul de ţigară.

Deocamdată discutau despre vitezomani şi accidente. Deputat anunţă, cu vădită satisfacţie, că România era, pentru al cincilea an consecutiv, campioană europeană la accidente rutiere. Avea o voce piţigăiată şi aspră, de pitic. La rândul său, Gogu susţinu că e ceva cât se poate de normal, de vreme ce românii circulă ca tembelii, beţi, drogaţi, cu sau fără permis de conducere. Toţi se grăbesc, toţi vor să ajungă primii undeva, nu se mai respectă nicio regulă de circulaţie. Deputat adăugă că situaţiile în care un tânăr de bani gata zboară cu două sute la oră şi zdrobeşte cu maşina câţiva amărăşteni pe trecerea de pietoni, apoi fuge de la locul accidentului, au devenit ceva banal. La care Gogu adăugă observaţia judicioasă că acum nu le mai ajung şoselele din România, se buşesc unii în alţii pe şoselele din Ungaria, Bulgaria, Grecia şi alte câteva ţări.

— Ce să mai spunem de ăla din Craiova! zisei, fiindcă nu puteam să tac la infinit. În timp ce oamenii se adunaseră în jurul unei femei lovite pe trecerea de pietoni de un acordeonist, o altă femeie cotrobăia în geanta ei, după bani. Întrebarea e: de ce-i zice Stelică din Craiova, dacă el e născut la Urziceni? Mă refer la acordeonist.

— Iar la Botoşani, un biciclist beat turtă a fost accidentat de un Mercedes condus de o şoferiţă care avea numai douăzeci şi trei de ani, adăugă Gogu.

— În timp ce milioane de oameni rabdă de foame, am completat cu o idee pe care o preluasem în treacăt de la Bazil. Nimeni nu face nimic pentru ei!

Chestii de genul ăsta. La un moment dat, în timp ce relata despre un accident oribil de circulaţie, în care un camion intrase pe contrasens, ciocnindu-se frontal cu un microbuz, şi muriseră vreo zece oameni, fără să mă fi privit nicio secundă, ca şi cum nici n-aş fi fost acolo, ca şi cum ar fi vorbit despre scaunul pe care stăteam, Deputat observă în treacăt:

— Prietenul tău pare un om cu idei avansate, cred că putem conta pe el.

Vorbise afişând un surâs oarecum îndoielnic, încât nu-mi puteam da seama dacă trebuie să-l iau în serios sau nu.

— Ei, nu despre asta e vorba acum, zisei destul de stânjenit.

— Ba nu, de ce? Lasă modestia deoparte şi dă-mi voie să spun ce cred sincer despre dumneata, fără niciun fel de artificii retorice. Trebuie să recunoaştem oamenii de valoare! Asta face parte din programul meu electoral.

— E prietenul meu cel mai bun. Suntem prieteni de mai mulţi ani, interveni în sfârşit Gogu, de parcă ar fi dorit să ne împace.

— Îmi place de el, să ştii! Şi, apropo de accidente, anul acesta numărul de biciclişti, motociclişti, căruţaşi, pietoni şi, nu în ultimul rând, conducători auto măcelăriţi pe şosele a atins un nou record. Hai, mai bine, să vă povestesc ultimul accident groaznic din Bucureşti…

— Tocmai am citit pe internet că o vedetă de televiziune s-a filmat gonind cu un BMW pe autostradă cu 200 de kilometri la oră, complet dezbrăcată! Poliţia nici măcar n-a amendat-o! îl întrerupse Gogu. Păi, normal, nu? Eu cred că oamenii de felul ăsta ar trebui pedepsiţi exemplar. În definitiv, e o problemă de justiţie socială!

— Din păcate, în Parlament nu avem suficientă susţinere politică, explică Deputat. Fără susţinere politică…

— Dar societatea civilă, ce face societatea civilă, de ce nu ia atitudine? am întrebat revoltat, deşi, sincer, aş fi preferat ca Deputat să continue cu diverse aprecieri la adresa mea.

A fost ca şi cum i-aş fi atins un punct vulnerabil, o rană mai veche încă necicatrizată. Deputat încuviinţă clătinându-şi cu multă înţelegere capul în sus şi în jos de câteva ori. Într-un mod pe care l-aş caracteriza drept melancolic. „Câtă dreptate are omul ăsta!", părea să spună.

— Societatea civilă. Mda, societatea civilă, domnul meu… Căuta parcă să-şi amintească ceva important. Ridică încet paharul său de bere şi bău câteva înghiţituri, fără să se grăbească. Ei, vezi, din chestia asta ar putea ieşi bani frumoşi! zise în cele din urmă, adresându-se, aparent fără nicio legătură cu vedeta aia porno, exclusiv lui Gogu, care se lăsă satisfăcut pe spătarul scaunului.

Gogu nu bea niciodată bere. Băutura lui preferată era coniacul. În semn de respect faţă de această băutură nobilă, le-a învăţat pe chelneriţele de la Regrete cum să-l servească, în pahare mari şi bombate, cu piciorul scurt, încălzite cu un pahar cu apă clocotită pus dedesubt. Probabil şi-a dat seama cât de nedumerit eram. Pentru că, într-adevăr, eram nedumerit, dar şi curios. Ultimele cuvinte rostite de Deputat îmi produseseră o mică tresărire plăcută şi totodată confuză, în special ultimele două.

— Discutăm afaceri, mă lămuri Gogu. Cum să ieşim din criza financiară, he, he.

— Hai să fim serioşi, zisei. Ce afaceri poţi să faci în oraşul ăsta de cacao? Singurele firme care fac profit sunt cele care au contracte cu primăria.

Vorbeam şi îl urmăream cu coada ochiului pe Deputat, ca să observ dacă vorbele mele îl impresionează. Străinii care ajung în Bacău sunt atât de deprimaţi de ce văd, încât nimic nu le face mai bine decât să le vorbeşti de rău despre acest oraş şi locuitorii lui.

Abia acum Deputat mă privi cu oarecare interes, surâzând înţelegător şi, dacă pot spune aşa, diplomatic.

— Vom scoate bani din setea de dreptate a poporului. Este nestăvilită! spuse aproape în şoaptă.

Nişte şoapte pe care vocea lui de pitic le făcea să sune aproape ameninţător, mai ales că le subliniase bătând uşor cu degetul în masă. N-am înţeles ce voia să spună. Am aşteptat câteva momente să continue, să vină cu precizări, cum, prin ce metode, dar n-a mai adăugat nimic. M-am uitat întrebător la Gogu, care avea o privire de berbec, devotat şi totodată absent. Nu ştiam ce să mai cred.

— Bei ceva? mă întrebă într-un târziu Gogu. Ia măcar o bere, plăteşte domnul Deputat.

Cu atât mai bine. Nu aveam în buzunar decât vreo cinci lei. În schimb, Deputat scoase demonstrativ din buzunar un teanc de bani legaţi cu un fir de elastic, pe care după aceea îl băgă la loc. Asta, mi-am dat seama, ca să nu-mi fac griji.

— Cu Bazil aţi vorbit? întrebai.

— Pe Bazil nu vom putea conta, îţi spun eu altădată de ce, e o problemă delicată cu el, răspunse Gogu enigmatic.

— Dimpotrivă, cred că ne va fi de un real folos, îl contrazise Deputat. Bineînţeles, dacă are permis auto.

Luat prin surprindere, Gogu se mulţumi să strivească îndelung mucul de ţigară în scrumieră, încuviinţând prin tăcere şi o vagă înclinare într-o parte a capului. Părea cam încurcat.

— Are permis auto, de pe vremea când lucra la ziar, răspunsei în locul lui, dar nu are maşină.

— Îi găsim noi o maşină…

Toate ospătăriţele de la Regrete sunt îmbrăcate în negru, din respect faţă de durerea sufletească a clienţilor. Cea care mi-a adus berea era însă şi bătrână, semăna cu mama, aşa încât am gustat din paharul cu bere cu un sentiment de vinovăţie. Emilia mă aştepta să-i aduc înapoi motanul, iar eu beam bere la cârciumă cu Gogu şi cu un presupus deputat. O bere destul de bună, altminteri.

— Bazil… Mda, e un băiat foarte bun. Dar nu în condiţiile economiei de piaţă. Din păcate, uneori e chiar prea bun, aşa de bun, încât nu cred că e capabil să intre într-o afacere de asemenea amploare, am spus, şi imediat după asta mi-a părut rău.

M-am gândit că Gogu mă va pârî şi n-o să-mi mai văd înapoi banii pe care îi împrumutasem lui Bazil. Asemenea chestii se pun de obicei pe seama lipsei de vitamine a organismului. Creierul le cere, dar organismul nu are de unde să i le dea, şi atunci spui chestii de-astea. De fapt, Bazil era cel mai bun prieten al meu şi singurul om în care aveam deplină încredere. În afară de Emilia, bineînţeles. Mă temeam că din cauza lui n-o să mai am eu însumi loc la masa lor cu bunătăţi? Dar *trebuia* să fiu prudent, eram chiar obligat, situaţia din teren mă obliga la asta. Iar pe de altă parte, mă străduiam să-i fac o impresie bună lui Deputat. Şi nu poţi face o impresie bună pur şi simplu tăcând, trebuie să spui ceva, să dovedeşti *spirit de iniţiativă* – cel puţin aşa credeam eu atunci. Noroc că Deputat, văzând că ne ciorovăim de la fleacuri, interveni decisiv.

— Domnilor, hai să nu ne mai ascundem după piersic. Ştiţi ce punem noi la cale aici? O veritabilă Conspiraţie. Ce este o Conspiraţie? Este în primul rând un proiect. Care are un obiectiv precis determinat. În cazul nostru, obiectivul este acela de a ne îmbogăţi.

Aşa deci. Discuţia despre accidente, îmi dădeam abia acum seama, fusese numai una de camuflaj, pentru fraieri. Fiindcă venisem pe neaşteptate şi îi luasem prin surprindere. De fapt, când intrasem în cârciumă, discutau despre cu totul *altceva*! Şi începeam să înţeleg despre ce abia acum, după ce câştigasem, într-o oarecare măsură, încrederea lui Deputat. Şi după ce se convinsese că eram unul din oamenii pe care se poate conta.

— Afacerea asta, dacă vrem să meargă ca pe roate – şi exact aşa va merge! –, cere precizie şi disciplină. Acestea sunt cele două condiţii de bază ale oricărei afaceri de succes. Aşa că orice alt comentariu e de prisos. Bine spunea dumnealui… Cum te cheamă pe dumneata, că nu am reţinut?

— Simion, dar prietenii îmi spun Puiu, răspunsei.

— Bine spunea domnul Puiu, că societatea civilă. Ca atare, trebuie înainte de toate să constituim o Fundaţie, ca să nu plătim impozit. După cum ştiţi, trăim într-o ţară de căcat, cu sute de taxe şi impozite. Rolul societăţii civile este esenţial pentru dezvoltarea democraţiei. Uitaţi-vă la americani, la nemţi sau la orice altă democraţie avansată! Ce i-a făcut să avanseze în halul ăsta? Vă spun eu: societatea civilă! Au o puzderie de fundaţii, asociaţii şi alte oengeuri care colectează fonduri. Vă asigur că, după ce vom înfiinţa propria noastră Fundaţie, banii vor veni într-o cantitate atât de mare, încât, dacă am plăti statului fie şi un impozit de unu la sută, ar însemna în final o risipă exagerată şi inutilă, bineînţeles. Şi atunci, vă întreb, ce rost are să plătim?

— N-are niciun rost, consimţi Gogu.

— Şi să ştii, domnu' Gogu, că, făcând abstracţie, ne mai trebuie câţiva oameni de încredere.

Începeam să-l admir, după ce la început nu-mi prea plăcuse de el. Mă tot întrebam dacă e o simplă coincidenţă faptul că, de fiecare dată când deschideam gura să spun şi eu ceva, el avea altceva mult mai important de spus. Acum însă eram aproape sigur că e deputat, fiindcă vorbea exact ca deputaţii care apar la televizor. După fiecare cuvânt ai impresia că vor termina, şi totuşi, în ultimul moment, găsesc prilejul să mai adauge câteva cuvinte, încât nu-i poţi întrerupe în niciun chip. Iar dacă cineva îi întreabă ceva, răspund în aşa fel încât continuă întrebarea la infinit, epuizându-şi în cele din urmă partenerii.

— Păi… O să ne gândim… promise într-un târziu Gogu, scoţându-şi din nas un fir de păr foarte lung.

Discuţia devenea din ce în ce mai captivantă. Din câte mi-am dat seama, urma să punem la punct o serie de detalii. Aşa că am hotărât să mai comandăm câte o bere. Dar nu apărea nicio chelneriţă care să ne ia comanda şi iată de ce: ieşiseră toate afară, unde urmăreau emoţionate de pe trotuar cum poliţia încerca să-l dea jos pe unul care se urcase pe un stâlp.

— Lasă prostiile şi dă-te jos de acolo! strigau la el.

Slab, nebărbierit, cu părul vâlvoi, îmbrăcat în blugi şi cu o geacă jerpelită din piele sintetică, se agăţase deocamdată cu ambele mâini de traversa care susţinea firele de iluminat public. Uşor aplecat într-o parte şi cu picioarele încolăcite în jurul stâlpului. Deşi prezumtiv sinucigaş, dovedise un remarcabil spirit de prevedere, înfăşurându-se de mai multe ori cu o frânghie, ca nu cumva să cadă din neatenţie. Din câte am înţeles, solicita să discute personal cu Preşedintele României – fiindcă nu avea încredere în nimeni altcineva! Ameninţase că, în caz contrar, îşi va pune capăt zilelor atârnându-se de stâlp cu un cablu electric pe care şi-l înfăşurase demonstrativ în jurul gâtului. Gestul său era urmarea logică a faptului că, în urma măsurilor de

restructurare a personalului, fusese dat afară de la Întreprinderea de Maşini-Unelte, unde lucrase până de curând ca electrician. Acest detaliu ar explica uşurinţa cu care se urcase pe stâlp. Poliţiştii sosiţi îndată la faţa locului îl întrebară mai întâi de ce nu alesese să-şi pună capăt zilelor la el în baie, ca să nu provoace dezordine.

— În semn de protest! strigă sinucigaşul.

Fiindcă avea trei copii, iar soţia sa era şomeră. Am reuşit să aflăm toate acestea în timp ce ne amestecam în mulţimea de gură-cască adunată în jurul stâlpului. Îmi permit să presupun că fusese inspirat de un alt bărbat, care în urmă cu câteva săptămâni se căţărase pe un stâlp din faţa Palatului Cotroceni din cauză că pierduse un proces. Din când în când scotea din buzunar un pistol cu bile din plastic şi, ducându-l la tâmplă, ameninţa: „Dacă nu vine Băsescu, mă împuşc!“. Ăsta al nostru nu avusese bani de pistol şi nici norocul celui de la Cotroceni; într-un moment de slăbiciune, acela acceptase să bea un ceai cald în care pompierii puseseră praf laxativ, aşa că în scurt timp se văzuse nevoit să coboare de pe stâlp ca să-şi facă nevoile. În primul rând, ăsta al nostru a avut ghinionul să trăiască în Bacău, unde Preşedintele, chiar dacă ar fi dorit sincer să discute cu el, ar fi ajuns mai greu. Mă rog, el susţinea că e dispus să aştepte, neavând niciun motiv să se grăbească, numai că poliţiştii îl anunţară cu regret că Preşedintele tocmai a plecat într-o vizită oficială în Serbia. După câteva momente de ezitare, omul nostru făcu o primă concesie şi acceptă să vorbească cu prim-ministrul. Între timp, sosiră la faţa locului ambulanţa şi o maşină a pompierilor. Pompierii ăştia, zău dacă-i mai înţelege cineva, de cum ajunseră, se grăbiră să deşire tulumbele pe stradă, crezând pesemne că e vorba de vreun incendiu. Sau poate că aşa fuseseră instruiţi la antrenamente. Imediat după asta, lucrurile se complicară şi mai mult, fiindcă la biserica ortodoxă tocmai se terminase încă o slujbă şi începură să bată clopotele, astfel că, deşi tipul din vârful stâlpului continua să ameninţe, nimeni nu mai auzea nimic în afară de dangătul clopotelor. Hărmălaia clopotelor produse confuzie şi în rândul celor de jos, oarecum nerăbdători şi aflaţi în aşteptarea unui deznodământ cât mai palpitant. Din nu ştiu ce motiv, începuseră să se certe, iar câţiva se îndepărtară nemulţumiţi, plecând la treburile lor. Păi, dacă toţi care rămân fără serviciu s-ar urca pe câte un stâlp, n-ar ajunge stâlpii din ţara asta, a remarcat chiar lângă mine unul dintre cei care se hotărâseră să plece.

Când, în sfârşit, clopotele au tăcut, am înţeles că dintr-un moment în altul era aşteptată sosirea primarului. Probabil că din acest motiv plecaseră cei care plecaseră, făceau parte din partida adversă. Tipul din vârful stâlpului, înţelegând şi el asta, începu să zbiere.

— Nuuu!… Să nuuu vinăăă!… E un ticălooos coruuupt!… O spurcăciune de securiiist!… Nu discut decât cu priiimul-miniiiistruuu!…

În împrejurări atât de complicate, făcându-şi loc prin mulţime şi dând la o parte chiar câţiva poliţişti, cu autoritate, dar şi cu eleganţă, se apropie, cam la trei metri de stâlp, Deputat. Ca prin farmec, se făcu dintr-odată linişte, dar o linişte destul de încordată. Şi, desigur, curioasă, doritoare de senzaţii tari.

— Bună ziua, domnule, spuse Deputat pe un ton firesc şi calm, adăugând cuvintelor sale o mică plecăciune în faţa stâlpului. Pentru început, dă-mi voie să mă prezint. Numele meu nu contează, de vreme ce sunt deputat în Parlamentul României. În numele cetăţenilor acestui frumos oraş, te rog să cobori de acolo.

Luat prin surprindere, protestatarul însuşi păru uşor încurcat. Neştiind deocamdată cum să reacţioneze, se retrase, dacă se poate spune astfel, câţiva centimetri mai spre vârful stâlpului. Îşi reveni însă destul de repede şi replică scurt:

— Hai sictir!

— Domnule dragă, insistă netulburat Deputat, trebuie să înţelegeţi că situaţia economică a României şi a întregii Europe este, în prezent, deosebit de dificilă. În aceste condiţii, măsurile de austeritate implementate de guvern au rolul de a relansa creşterea economică, stimulând investiţiile.

— Aşa. Şi?

Deputat nu răspunse imediat. Scoase mai întâi un pachet de ţigări din buzunar, îl bătu uşor cu unghia degetului mare şi totuşi mic, până când din el se ivi filtrul unei ţigări, după care făcu gestul obişnuit de a-i oferi protestatarului. Dându-şi imediat seama că distanţa dintre ei era oricum prea mare, îşi păstră pentru sine ţigara, băgă pachetul la loc în buzunar, căută

bricheta, câteva clipe păru că n-o găseşte, poate o uitase pe masa de la Regrete, dar în cele din urmă o găsi, aprinse şi trase cu poftă primul fum, după care risipi fumul în aer. Toate gesturile lui, de o manieră cam teatrală, erau urmărite cu priviri concentrate de cei prezenţi, într-o linişte de data asta admirativă. În astfel de condiţii, nu e de mirare că vocea i se auzea clar ca la radio.

— S-ar putea ca ritmul de dezvoltare economică să se redreseze, peste zece ani sau mai puţin. Dacă ai mai trăi, ai avea şansa să-ţi găseşti un loc de muncă bine plătit, la o companie multinaţională. Ai putea face un împrumut la bancă, ţi-ai cumpăra o maşină în rate sau ţi-ai face o casă undeva pe lângă Bacău.

Mi-am dat seama că nu căuta decât să câştige timp. Ah, dacă ar fi avut vocea un pic mai groasă! Sunt sigur că l-ar fi convins pe protestatar. Chiar şi aşa, mulţi dintre cei care-l ascultau înclinau aprobator din cap.

— Am deja rate la mai multe bănci şi nu le pot plăti. Dacă eşti aşa deştept, dă-mi tu bani, ca să le plătesc. Că de teorii m-am săturat.

Sigur că da, vorbea repezit şi duşmănos, dar parcă şi un pic nesigur. Important era însă că acceptase fără să vrea dialogul – şi fără să-şi dea seama. Un prim pas în direcţia cea bună. Încă o dată, Deputat nu se grăbi să-i răspundă şi, din acest motiv, întreaga lui schemă de învăluire era cât pe ce să fie compromisă. Fiindcă între timp, fără ca cineva să-şi fi dat seama cum, se strecurase în apropiere o fătucă cu microfonul în mână, trăgându-l după ea de cablu, ca pe un viţel, pe operatorul care ducea o cameră de filmare pe umăr. Tipa voia cu tot dinadinsul să obţină un interviu de *prime-time*.

— Pentru telespectatorii postului Omega TV, vă rugăm să ne spuneţi câteva impresii. Ce simţiţi în aceste momente?

După ce-şi rosti formula, ridică microfonul în aer, căutând astfel să-l apropie cât mai mult de gura celui din vârful stâlpului. Ultimele ei cuvinte se topiră în rumoarea publicului nemulţumit, în timp ce Deputat, luat şi el prin surprindere, se întoarse şi o privi cu reproş. De pe stâlp, protestatarul întinse puţin gâtul, ca unul care nu vedea prea bine ce se întâmplă jos. Se dumiri în cele din urmă şi, aplecându-se un pic într-o parte, lăsă să-i cadă un scuipat, a cărui traiectorie imprevizibilă provocă oarecare panică în rândurile mulţimii. Pentru a evita coliziunea, însuşi Deputat se trase puţin înapoi. După ce fătuca şi cameramanul se retraseră umiliţi, sub privirile ostile ale celor printre care încercau să se strecoare undeva către invizibil, Deputat îşi reluă poziţia de mai înainte, ba chiar mai făcu doi paşi temerari mai aproape de stâlp.

— Uite ce e… Dar numai dacă eşti om serios! Tocmai zilele acestea voi începe o afacere aici, în Bacău, şi îmi trebuie câţiva oameni curajoşi şi pricepuţi, aşa ca dumneata. Ai permis de conducere?

Protestatarul rânji neîncrezător, dar nu îndeajuns de neîncrezător, ci mai curând ca unul care, în pofida oricărei evidenţe, se împotrivea propriei dorinţe de a crede.

— Hm. Mă crezi fraier?

— Nicidecum. Uite, am martori toţi oamenii cinstiţi aflaţi aici de faţă. Ca să-ţi dovedesc că vorbesc serios, îţi voi oferi chiar acum un avans la contractul nostru. Să-ţi plăteşti ratele la bancă şi întreţinerea şi să-ţi mai rămână ceva de cheltuială până la prima chenzină… Cam câţi bani ţi-ar trebui?

Pe neaşteptate, protestatarul îşi aminti de ce urcase până în vârful stâlpului şi, fără să ţină seama de promisiunile lui Deputat, răcni cât putu de tare, şi totuşi de data asta cu vocea un pic răguşită:

— Cine eşti tu?… Un căcănar de deputat! Nu mă interesează banii tăi! Vreau să discut cu Preşedintele României!… Să vină aici, să discut cu el!…

S-ar fi putut crede că toate eforturile depuse până atunci de Deputat se dovedeau dintr-odată zadarnice. Cu aerul că participă la o operaţiune clandestină, şeful echipei de pompieri se apropie pe la spate de Deputat şi îl anunţă că a sosit macaraua.

— Ce facem, urcăm la el? întrebă vorbind printre dinţi, ca să nu audă şi ceilalţi sau măcar să nu înţeleagă despre ce e vorba.

— Hi, hi, râse răutăcios protestatarul din vârful stâlpului. Dacă mă daţi jos cu forţa, mâine mă urc din nou!

Însă ceea ce a urmat a întrecut orice aşteptări şi ne-a luat pe toţi prin surprindere. Fără să-l ia în seamă pe pompier,

Deputat duse cu mult calm mâna la buzunarul interior al trenciului cu care era îmbrăcat, scoase de acolo un teanc de bancnote, cred că acelaşi pe care îl etalase ceva mai devreme la Regrete, şi îl aşeză chiar la baza stâlpului. Am văzut cu ochii mei, şi nu numai eu, ci toţi cei care ne aflam acolo, în primele rânduri. Cum a scos banii, cum i-a aşezat tacticos direct pe trotuar şi a pus o pietricică peste ei, ca să nu-i împrăştie vântul. Şi cum s-a retras apoi câtiva paşi şi a rostit, adresându-se aparent protestatarului, dar privind cu un anumit înţeles împrejur, către noi toţi:

— Ai aici trei mii de euro. Crezi că sunt de-ajuns?

Dacă printre blocurile mohorâte ale Bacăului ar fi apărut atunci un vas de croazieră cu toate luminile aprinse, venind direct din Mediterana, stupoarea provocată de un atare eveniment ar fi fost o nimica toată. Şi nu atât stupoare, cât mai ales consternare. Ca într-un vis, dar nu un vis frumos, ci dimpotrivă, unul întunecat, un fel de coşmar provocat prin hipnoză. În orice caz, ceva care răsturna ordinea normală şi aproape acceptabilă de până atunci a lucrurilor. Căci surpriza pe care o citeam pe feţele celor din preajma mea era mai degrabă neplăcută şi furioasă, poate chiar cu o nuanţă de revoltă, ca şi cum, prin gestul lui, încălcând o înţelegere prealabilă stabilită în secret, Deputat le-ar fi făcut o mare nedreptate.

Au urmat câteva secunde de încordare tăcută şi grea, în care fiecare nu auzea decât bubuiturile din capul lui. Au fost secundele în care am uitat cu toţii de ce ne adunaserăm acolo, iar soarta, poate chiar şi viaţa tipului din vârful stâlpului nu mai interesau pe nimeni. Cu atât mai puţin motivele pentru care se căţărase acolo. Cuprinşi de un fel de teamă superstiţioasă, cei aflaţi în primele rânduri încercau parcă să se îndepărteze de locul acela, ca de ceva necurat sau interzis, în timp ce alţii, aflaţi mai în spate, împingeau să se apropie, fie doar ca să vadă cu propriii ochi ce se întâmplase, fie pur şi simplu cu intenţia de a înhăţa banii. În câteva clipe, emoţia populară ajunse la apogeu şi, într-adevăr, nu mai putea fi stăvilită, fiindcă se transformase pe nesimţite în spirit justiţiar. O singură dată mai văzusem aşa ceva, la televizor, când s-a dat un reportaj de la promoţia pentru tigăi. Lumea se îmbulzea să spargă uşile supermarketului şi se călcau în picioare unii pe alţii pentru a cumpăra cât mai multe tigăi la preţ redus. Cineva care n-ar fi ştiut despre ce e vorba s-ar fi putut întreba la ce le trebuiau acelor bieţi oameni atâtea tigăi, pentru ce le cumpărau. Răspunsul cel mai corect l-a dat o gospodină care cumpărase vreo zece astfel de obiecte, de diferite dimensiuni. Păi, zicea, nu se ştie niciodată ce ne aşteaptă. E bine să le am acolo, că după aia se scumpesc. Eu însumi, deşi mă străduiam din răsputeri să-mi păstrez cumpătul, simţeam crescând în mine o nelinişte tulbure amestecată cu indignare, fiindcă între timp câţiva din mulţime ajunseseră primejdios de aproape de stâlp şi m-am gândit cu groază că vreunul dintre ei ar putea lua banii destinaţi, cel puţin teoretic, altcuiva. Ce a urmat, deşi e oarecum logic, e imposibil de descris. Nici n-am văzut propriu-zis cu ochii mei, fiindcă am avut proasta inspiraţie de a-mi îndrepta privirea, taman în momentele acelea, către vârful stâlpului, unde tipul care protestase se zbătea să scape din frânghiile cu care se legase singur. Flutura disperat din mâini, ca unul gata să se înece, conştient că s-ar putea scufunda dintr-o clipă în alta, şi din păcate chiar asta se întâmplă. În graba lui nesocotită de a coborî, a lăsat din mână şi ultimul capăt de frânghie de care mai atârna. Picioarele i-au alunecat nu ştiu cum şi s-a scufundat în golul de sub el. Între timp, la baza stâlpului se făcuse o grămadă ca la rugbi. Se împingeau unii în alţii, se înghionteau şi uneori se scuipau, dar interesant e că nimeni nu striga, nimeni nu înjura, din foiala trupurilor lor nu răzbăteau decât icnete şi un cor de gâfâieli. Am auzit lângă mine un ţipăt, mai precis, un fel de guiţat scurt. Era o doamnă care anticipase în acest fel dezastrul.

— Îngrozitor!… Îngrozitor!…

Câteva ore mai târziu, când i-am povestit toate acestea lui Bazil, aproape că i-a venit să vomite, fiindcă avea probleme mai vechi cu digestia. Chinezoaica lui nu înţelegea ce a păţit, aşa, dintr-odată, a adus repede o ceaşcă de ceai de sunătoare, să-l calmeze. Bine, ea oricum nu înţelegea nimic, fiindcă nu ştia româneşte. Ce-ar putea să înţeleagă un chinez, de exemplu, când spui că „i-a făcut terci“? Cum am spus eu referitor la momentul când protestatarul s-a prăbuşit din vârful stâlpului peste cei de jos, care se înghesuiau să ia banii. A fost cumva norocul lui că a căzut pe moale, alegându-se numai cu picioarele şi câteva coaste rupte. Dar cei de jos? Vai de capul lor! Într-adevăr, unei femei i-a zdrobit efectiv ţeasta, n-a mai avut nimeni ce-i face. Pe altul sanitarii l-au scos cu şira spinării ruptă. Alţi câţiva, care se puteau mişca, s-au târât singuri până la ambulanţă. Au fost şi unii care n-au păţit mai nimic, dar s-au speriat aşa de tare de sângele care îi împroşcase, încât alergau înnebuniţi în toate

părţile, strigând în gura mare că au fost omorâţi. Totuşi, abia când sirenele de pe ambulanţă şi cele de pe maşinile pompierilor au început să ţiuie, mulţimea a intrat propriu-zis în panică şi au rupt-o cu toţii la fugă care încotro. N-am mai stat nici eu locului, ci m-am refugiat jos, în salonul de la Regrete, unde şi dacă ar fi venit un cutremur mă simţeam cât de cât în siguranţă. Chelneriţele ajunseseră înaintea mea. Uneia dintre ele i se făcuse rău, leşinase, iar celelalte încercau să o readucă în simţiri.

Peste câteva clipe apăru şi Gogu. Deşi şchiopăta uşor, una din mânecile hainei îi fusese smulsă, iar sub cămaşa sfâşiată se vedeau şiruri de zgârieturi pe piept şi pe gât, făcute probabil cu unghiile, avea aerul mulţumit al unuia care, cu oricâte sacrificii, îşi atinsese scopul. Îndată după ce se aşeză, scoase dintr-un buzunar o bancnotă de o sută de euro pe care, netezind-o cu grijă, o puse pe masă, fără niciun comentariu. Nici n-ar fi fost nevoie.

— Dar Deputat? am întrebat îngrijorat. Ce s-o fi întâmplat cu el?

— Nu-ţi face probleme, se întoarce el, mă asigură Gogu smucindu-şi capul spre cuierul-pom de lângă masa noastră. Uite, şi-a lăsat pălăria aici…

Apropo de domnul Tavi. Am vrut să-l întreb ce înseamnă „Suntem produsul mediului în care trăim“, dar m-am gândit că o să mă creadă fraier. Pe urmă am discutat despre Premiul Nobel. Ei da, asta e altă discuţie, într-adevăr elevată! L-am întrebat cam câţi bani face şi ce şanse aş avea să-l primesc, dacă termin de scris Lucrarea. Nu prea mari, într-adevăr. Activitatea de scriitor e foarte dificilă. Uneori ideile îmi vin noaptea, înainte de a adormi. Ce să fac cu ele noaptea? Nu-mi folosesc la nimic. Pe de o parte, din cauza lor nu pot adormi, iar pe de altă parte, dimineaţă, când mă trezesc, nu-mi mai amintesc niciuna. Ca să nu le uit, ar trebui să mă ridic din pat şi să le notez. Ceea ce, în condiţiile date, e deosebit de dificil.

În altă ordine de idei, domnul Tavi mi-a promis că, după ce pleacă, îmi va face recomandare să rămân în locul lui la Bibliotecă. În altă ordine de idei este una din expresiile lui favorite. Cu această ocazie voi da jos lozinca de la intrare, fiindcă nu înţeleg la ce mediu se referă, aer, apă, soare, verdeaţă sau altceva. Nu i-am spus ce am de gând, ca nu cumva să se răzgândească. Fiindcă ştiu că el a propus să se pună lozinca aia deasupra uşii, pentru care a primit şi nişte credite. Mai multe nu am apucat să discutăm, fiindcă a intrat gaborul agentul. Nu trebuie să afle toată lumea ce discutăm noi aici. Ca să-mi fac de lucru, am început să-i scriu o scrisoare de răspuns Emiliei. I-am scris, printre altele, că s-ar putea să iau Premiul Nobel. Un milion de euro, o mulţime de bani! Dar nu anul ăsta, ci cu altă ocazie. E vorba că anul ăsta o să-l ia Cărtărescu.

În altă ordine de idei, spre seară am mai primit o veste proastă. Când s-a tras la sorţi cine să meargă a doua zi la bucătărie şi cine va face curat la toaletă. Ca de obicei, mie mi-a revenit toaleta.

O dată la două, trei săptămâni, Emilia visa o fetiţă de vreo zece ani care venea cu un ciocan de jucărie şi o pocnea în creştet, pentru a-i sparge ţeasta şi a-i citi acolo viitorul. Când se întâmpla asta, ca să glumesc, îi spuneam soţiei mele că s-ar putea să nu-i vină ciclul. Ea însă era convinsă că e un semn rău prevestitor şi că urmează să moară cineva apropiat. Hai să fim serioşi! Cam asta era replica mea finală. După aceea, câteva zile la rând, Emilia citea cu înfrigurare anunţurile mortuare din ziarul local, până când găsea numele vreunei persoane cât de cât cunoscute, o rudă mai îndepărtată, cumnata vreunui coleg de serviciu, vreun controversat om de afaceri băcăuan sau măcar vreun funcţionar de la administraţia financiară. Abia când dădea, în sfârşit, de ferparul pe care-l căutase cu atâta râvnă se liniştea întrucâtva şi, pentru a-şi recăpăta pe deplin liniştea sufletească, făcea o plăcintă sau măcar nişte clătite cu gem, din care dădea de pomană vecinei noastre, doamna Cârlan. Restul le mâncam eu, fără niciun fel de sentiment. N-am înţeles niciodată moartea şi nu-mi pasă de ea. Din acest motiv, soţia mea credea că sunt insensibil. Nu-i adevărat. Uneori sunt chiar prea sensibil. De exemplu, dacă îmi bag prea adânc degetul în nas, începe să-mi curgă sânge. Totuşi, nu reuşesc să pricep cum cineva care până adineauri vorbea, se mişca şi emitea tot felul de pretenţii, de obicei sub forma unor înjurături, tace dintr-odată şi nu mai vrea nimic. Bănuiesc că, pe undeva, trebuie să fie o păcăleală. Sau, cum spunea odată Bazil, omul este ceva care mai întâi nu este, după aceea este şi după aceea iar nu este. După părerea mea, asta este definiţia cea mai exactă a unei scamatorii.

Cu câteva zile înainte de nenorocirea cu tipul cocoţat pe stâlp, Emilia avusese din nou visul care o tulbura atât de tare şi,

deşi răsfoise apoi ziarele cu toată tenacitatea de care era uneori capabilă, nu găsise niciun anunţ care să-i confirme, oricât de aproximativ, neagra prevestire. Abia când i-am povestit la ce grozăvie fusesem martor pe trotuarul de lângă Regrete Eterne, a răsuflat uşurată. Pasiunea ei pentru catastrofe se vedea, în sfârşit, satisfăcută.

— Ei, dacă-i aşa, Dumnezeu să-i ierte! zise şi, făcându-şi cruce, plecă în bucătărie, unde se apucă să pregătească aluatul pentru plăcinte.

Despre întâlnirea cu Gogu şi cu Deputat nu i-am suflat încă niciun cuvinţel. În mod sigur n-ar fi înţeles miza. Aveam de gând să mă duc cât mai curând posibil la Bazil, să mă sfătuiesc cu el. Plăcintele Emiliei constituiau un bun pretext. De ce să i le dăm mereu doamnei Cârlan? Emilia reluă, fireşte, obişnuita ei miorlăială, că e o biată femeie singură şi înaintată în vârstă, cu sănătatea şubredă şi o pensie care nu-i ajunge nici măcar să-şi achite datoriile la întreţinere. Dar, de această dată, am reuşit să o conving, uzând de un mic artificiu. I-am spus că e posibil ca Bazil să-mi dea înapoi banii împrumutaţi, am eu, aşa, o presimţire, şi nu e frumos să mă duc la el cu mâna goală. Am adăugat în treacăt şi amănuntul că chinezoaica lui n-o să fie niciodată în stare să facă plăcinte aşa de bune ca ale noastre. În fine, lucruri de genul ăsta, care să o atingă un pic la sentiment.

Până în ziua când îl împrumutasem cu bani, Emilia avusese despre Bazil o părere destul de bună. O impresionaseră mai ales preocupările lui filosofice. Vasăzică, nu era un ziarist oarecare din provincie, care îşi scrie articolele în funcţie de ce emisiuni vede la televizor şi mai înjură din când în când guvernul, ca să pară combativ, avea şi preocupări intelectuale serioase. De exemplu, citea *Psihologia consonantistă* a lui Ştefan Odobleja, o lucrare deosebit de dificilă. Iar când aflase că Bazil lucrează el însuşi la un *Tratat* care va unifica teoria Evoluţionistă cu cea Creaţionistă, fusese de-a dreptul entuziasmată. Tratatul avea un titlu la care nu te-ai fi aşteptat şi aparent de neînţeles: *Reversibilitatea şi Ireversibilitatea Artei în Timp şi Spaţiu*. Totuşi, după ce Bazil mi-a spus că Reversibilitatea este un cerc vicios între cauză şi efect, am început să înţeleg. La rândul ei, Memoria este o bobină colosală pe care se înşiră şi se conservă senzaţiile. Toate aceste idei nu-i aparţineau nici lui, le luase de la Ştefan Odobleja. Dar pe baza lor, corespunzător Consonanţei între undă şi materie, *Tratatul* urma să demonstreze că omul există într-un scop mai presus de om. Adică e o etapă dintr-un proiect mai cuprinzător. Desigur că nici Emilia nu înţelegea despre ce e vorba, competenţa ei în domeniul filosofic fiind stânjenitor de limitată, dar asta are mai puţină importanţă. Pentru nivelul ei de înţelegere, important era faptul că o nedumerise într-atât, încât o entuziasmase. Fiindcă, în general, entuziasmul este el însuşi o formă sublimă de neînţelegere. Tot un panseu de-al lui Bazil. Bine, asta se întâmpla pe vremea când încă nu-l dăduseră afară de la ziar. Îl găsea simpatic şi uneori spiritual. Dacă venea la noi în vizită, îl servea cu cafea şi saleuri. Există prejudecata că oamenii din provincie îşi consumă viaţa în jocuri cu miză mică, nefiind capabili de mari proiecte şi de idei îndrăzneţe, riscante sau inovatoare, iar *Tratatul* lui Bazil, chiar dacă deocamdată era în stadiul de proiect, spulbera pur şi simplu această prejudecată. Scopul lui declarat era de a împăca Ştiinţa cu Teologia! Ştiinţa nu răspunde niciodată la întrebarea De Ce. Ea răspunde, din când în când, la întrebarea Cum. La întrebarea De Ce răspunde numai Teologia, dar într-un asemenea mod, încât nimeni nu înţelege nimic. În sfârşit, *Reversibilitatea şi Ireversibilitatea Artei în Timp şi Spaţiu* ilustra posibilitatea ca şi noi, cei din provincie, să ne ocupăm de lucruri cu adevărat importante şi care preocupă de secole întreaga omenire.

Dar a venit ziua când pe Bazil l-au dat afară de la ziar. Se poate să fi fost din cauza lui Vladimir Putin şi a agenţilor KGB, aşa cum susţinea el. Se poate să fi fost însă şi din cauza noului redactor-şef, căci ziarul tocmai îşi schimbase patronul şi, implicit, echipa de conducere. Din câte se spunea, sau mai degrabă presupuneam noi atunci, Bazil avusese un schimb dur de replici cu noul redactor-şef, pe teme de principii jurnalistice. Idealist şi utopic, cum era, Bazil încă mai credea în misiunea socială a jurnalistului, în timp ce noul patron nu credea decât în banii încasaţi din publicitate. Fiindcă din vânzarea ziarului oricum nu scoteau mare lucru. Se poate să fi fost din cu totul alte motive, despre care pe atunci nu aveam nici măcar o cât de vagă bănuială. Oricare ar fi fost explicaţia, la puţină vreme după aceea a venit şi ziua când Bazil ne-a cerut bani împrumut. O sumă destul de consistentă. Cam toate economiile noastre din ultimii ani. Aşa că ne-am mirat şi ne-am uitat miraţi unul la altul, deşi el ne-a asigurat că nu e nicio problemă, ne va da banii înapoi în cel mult două săptămâni. Hai să zicem, cel mult trei, *maximum maximorum*. A urmat un citat destul de lung din Nietzsche, pe care nu-l mai ţin minte. Fără măcar să ne spună pentru

ce îi trebuiau atât de mulţi bani. Şi în sfârşit a venit ziua când, în mod normal, ar fi trebuit să ne înapoieze banii împrumutaţi. Până să vină ziua aceea, vizitele lui s-au tot rărit. Era din ce în ce mai greu de găsit, nu răspundea la telefon sau, dacă răspundea, o făcea în termeni cam echivoci. Era mereu grăbit, părea distrat şi uşor confuz. Preocupat de anumite probleme mult mai serioase decât returnarea sumei împrumutate, despre care evita să ne vorbească. Gogu mi-a dezvăluit, ca pe un secret pe care nu trebuia să-l împărtăşesc nimănui, nici măcar lui Bazil însuşi, că ar fi fost bolnav, avea probleme cu colonul. Aflase asta de la medicul lui de familie. Dar tot Gogu m-a asigurat că Bazil investise banii luaţi de la mine într-o afacere sigură, care îi va aduce profit în cel mai scurt timp, şi anume, un profit considerabil. Cumpărase, adică, un câine trufar. Nici eu, nici Emilia nu ştiam ce e acela un câine trufar. Am aflat mai târziu, de pe internet. Este un câine dresat să găsească trufe, al cărui preţ se ridică la aproximativ cinci mii de euro. Un preţ corect, dacă avem în vedere că un singur kilogram de trufe este evaluat la trei mii de euro. Ceea ce înseamnă că, dacă recoltezi în fiecare zi fie şi numai jumătate de kilogram de trufe, într-o lună poţi câştiga mai mult decât guvernatorul Băncii Naţionale. Aproape că ne era ciudă. Cum de nu ne venise nouă ideea asta? Cei mai recomandaţi pentru o astfel de îndeletnicire sunt câinii din rasa Lagotto Romagnolo. Se pare că Bazil găsise un Viszla unguresc, care e aproape la fel de bun. Nu ştiu de unde-i venise lui Bazil ideea cu trufele. În această privinţă, Gogu păstra o discreţie absolută, ceea ce m-a determinat să bănuiesc că el însuşi îi dăduse ideea. Sau, în orice caz, dacă nu fusese ideea lui, el îi procurase câinele trufar. Care după aceea se dovedi că nu era trufar deloc. Poate şi din cauză că primise o educaţie greşită. Înainte de toate, Bazil voia să-l facă fericit. Dar l-o fi întrebat care e concepţia lui despre fericire? Toţi câinii vor afară şi se bucură când îi scoţi în curte sau în spatele blocului, dar pentru câinele lui Bazil asta era o pedeapsă. Ca să nu mai urineze peste tot în casă, Bazil îi punea pamperşi. Pe urmă încercase să-l înveţe să facă caca la oliţă, şi aproape că reuşise, în sensul că făcea de fiecare dată lângă oliţă. Cât despre trufe, investiţia s-a dovedit complet neinspirată. Bazil nu a găsit nicio trufă, deşi a colindat timp de câteva săptămâni cam toate pădurile din jurul Bacăului. Însoţit, bineînţeles, de câinele lui, pe care în cele din urmă îl şi pierdu. În ziua când, întâmplător, au dat peste o stână şi câinii de la stâna aceea au tăbărât pe ei. Bazil a luat-o la fugă într-o direcţie, iar câinele lui, în direcţia opusă. Şi încă a fost bine, fiindcă haita de câini de la stână l-a urmărit pe câinele trufar, iar pe Bazil l-a lăsat în pace. Din toată această istorie ne-am ales cu un deficit contabil deprimant, pe care Bazil ne-a promis că-l va rezolva *la prima ocazie*. Ceea ce a determinat-o pe Emilia să lanseze ipoteza tulburătoare că de fapt nu fusese nicio haită şi nicio stână. Nu cumva chinezoaica mâncase câinele trufar şi dăduse apoi vina pe câinii de la stână? Fiindcă, potrivit învăţăturii lui Mao, chinezii pot mânca orice mişcă pe pământ, în apă şi în aer, cu excepţia avioanelor.

Mă văd nevoit să mai adaug aici un mic detaliu, destul de neplăcut. Destinul afacerii cu trufele fusese de multă vreme stabilit, când Emilia începu să pună la îndoială faptul că cineva s-ar putea îmbogăţi plimbându-se pur şi simplu prin pădure, însoţit de un câine. Poate că intuiţia ei de femeie îi şoptise ceva, dar cu mare întârziere. Mai precis, abia la câteva zile după ce îl întâlnisem pe Deputat la Regrete. De ce însă nu mai avea încredere nici în calităţile intelectuale ale lui Bazil, în cultura lui filosofică şi mai ales în proiectul Tratatului despre Reversibilitate şi Ireversibilitate, care altădată o entuziasmase atât de mult? Asta nu puteam înţelege. Abia mai târziu, mai precis, prea târziu, după ce semnasem actele de constituire a Fundaţiei, îmi va mărturisi că, *într-o seară*, îl văzuse pe Bazil ieşind din sala de jocuri mecanice a hotelului Decebal. Vasăzică, Bazil îşi pierdea nopţile la păcănele! Şi nu numai nopţile, ci şi banii. Mai precis, banii împrumutaţi de la noi. Cam asta era concluzia.

Locuia pe aceeaşi stradă cu noi, la primul etaj al blocului turn de lângă biserica catolică, parcă am mai spus asta. Ca să ajung la intrarea în bloc, a trebuit să ocolesc biserica. Crezând că vreau să intru în biserică, un cerşetor m-a şi luat în primire. Pretindea pe un ton agresiv că, dacă nu-i dau imediat o anumită sumă de bani, va muri de foame împreună cu soţia şi cei cinci copii care îl aşteptau acasă. Drept argument, îşi dezvelise picioarele pline de nişte varice mari cât cartofii. A remarcat din prima că am o figură de ins călduţ şi norocos. Din punctul lui de vedere, eram un mic-burghez mulţumit de sine. Îi cunoştea bine pe ăştia. Oameni fără inimă. Ca să tacă, am scos repede o plăcintă din pachetul pentru Bazil şi i-am dat. Nici măcar nu mi-a mulţumit, a pus-o deoparte şi a început să-i ocărască pe ceilalţi. Nu era un cerşetor obişnuit. Discursul lui avea ceva profetic şi ameninţător. Dacă stăteai să-l asculţi, omenirea se afla pe marginea prăpastiei. Încă puţin şi totul se va duce dracului.

— Aşa, ticăloşilor, treceţi fără să lăsaţi un ban, nu vă pasă că mor de foame, vă doare-n cur! Oameni fără inimă ce sunteţi! De aceea merg lucrurile aşa cum merg în ţara asta… Fiecare numai pentru sine. Da, da, o să vedeţi voi!… Or să vină alte vremuri!… Vă credeţi deştepţi, hai? Vă credeţi descurcăreţi! Vă merge bine, cred şi eu!… Aveţi maşină, v-aţi luat frigider nou şi cuptor cu microunde… În timp ce aproapele şi fratele vostru n-are o coajă de pâine… Dar roata se va întoarce, da, da, vă spun eu! Nu mai e mult! N-aţi văzut la televizor? Vine criza financiară! Vine încălzirea globală, se topesc gheţarii… O să vă văd eu atunci!… Când or să fiarbă în Marea Neagră copiii voştri îmbuibaţi şi obezi… Şi când o să vină cutremurul cel mare şi o să dărâme tot, praful şi pulberea să se aleagă!… He, he… Ce-o să mă mai bucur atunci!… O să vă amintiţi cuvintele mele!…

Din cauza lui şi a unora ca el nu ne primeşte în Schengen. Bazil îl ştia, dar, în concordanţă cu convingerile lui de stânga, avea cu totul altă opinie. Apăra pe oricine făcea parte din clasa muncitoare. Deşi cerşetorul ăla nu mai făcea parte din clasa muncitoare, pe vremuri fusese un foarte bun sculer-matriţer.

— A, da, îl ştiu, e un tip deosebit, un tip *original*, îmi zise când am ajuns în sfârşit la el.

De data asta avusesem noroc şi l-am găsit acasă. Ba chiar îmi mărturisi că mă aştepta.

Este imoral să ceri bani unui om bolnav, care pe deasupra îţi mai e şi prieten, chiar dacă e vorba despre banii tăi. Fireşte că, dacă ar fi vrut, Bazil ar fi putut înţelege din aluziile mele la ce mă refer de fapt. Aşa încât, în timp ce urcam scările, am hotărât să nu-i vorbesc decât despre afacerea propusă de Deputat. Era ca şi cum i-aş fi adus o veste bună. Chiar dacă nu ştiam propriu-zis despre ce afacere este vorba, iar Deputat nu era câtuşi de puţin deputat. În principiu era vorba tot despre bani. Şi chiar dacă între timp Deputat dispăruse, lăsase în urma lui o speranţă. Într-adevăr, în degringolada tragică ce urmase gestului acelui nesăbuit, care nu găsise altceva mai bun de făcut decât să urce pe un stâlp şi pe urmă să cadă de pe el, Deputat se făcuse nevăzut. Dar cel puţin îşi lăsase zălog pălăria.

Îmi făcusem însă probleme degeaba. Bazil îmi mărturisi că tocmai îl sunase Gogu, acum dorea să afle mai multe amănunte de la mine. Nu ştiu ce-i spusese Gogu, totuşi mi se păru exagerat de optimist.

— În sfârşit, o să-ţi pot înapoia banii!… Cu o dobândă consistentă, adăugă pe un ton aproape misterios.

După părerea mea, optimismul exagerat nu e bun. Oamenii exagerat de optimişti mănâncă mult şi se îngraşă, până nu mai e nimic de făcut. Nu e şi cazul lui Bazil, care, de când îl cunosc, a slăbit întruna. Chinezoaica luă plăcintele trimise de Emilia, se înclină în semn de mulţumire şi plecă cu ele la bucătărie. M-am recunoscut învins. În sinea mea am recunoscut asta, fiindcă Bazil s-a dovedit un prieten adevărat. N-a mai trebuit să-l întreb eu de bani. Mă aşteptase cu nerăbdare pentru a-mi da vestea. Îmbrăcat numai în pantaloni de trening şi cu un tricou cu *encœur* care lăsa să i se vadă o parte din părul de pe piept. M-am gândit cu ciudă că e un bărbat mai frumos decât mine. Sau cel puţin mai atrăgător pentru femei.

— Bazil, ţi-am spus de atâtea ori, nu e nicio grabă. Mai important e să te faci sănătos.

— Deci ai aflat şi tu!…

— Da, mi-a spus Gogu că ai ceva probleme la colon.

— Nu la colon! Eh, la colon e un fleac, un mic polip… Se ridică de pe fotoliul pe care şezuse şi se îndreptă către un dulap cu vitrină, de unde scoase şi îmi arătă un borcan cu urină roşie. Era atât de roşie, încât în primul moment nu mi-am dat seama ce e, a trebuit să-mi explice el. Ia uite aici! Aşa arată urina mea.

Rămase câteva secunde cu borcanul în mână, probabil aşteptând să comentez ceva, dar nu ştiam ce să spun. Noroc că tocmai atunci chinezoaica reveni în cameră, aducându-mi o ceaşcă de ceai. Deşi îi spusesem de nenumărate ori că nu beau ceai după-amiaza. De fapt, nu i-am spus propriu-zis, fiindcă chinezoaica lui Bazil nu înţelegea deloc româneşte, era ca o surdo-mută. I-am făcut doar nişte semne, din care a înţeles numai ce a vrut ea. Bazil o cunoscuse în urmă cu doi ani, când a făcut un reportaj despre greva chinezoaicelor de la fabrica de confecţii. După un conflict cu muncitoarele românce, patronii de acolo aduseseră muncitoare din China, crezând că-s mai uşor de păcălit cu salarii de doi lei, dar uite că nu le-a ieşit. Dimpotrivă, a ieşit un scandal internaţional, a venit şi ambasadorul, să vadă despre ce e vorba, şi atunci patronii au hotărât să trimită chinezoaicele înapoi în China. Dar chinezoaica lui Bazil a rămas aici. Îi făcea mâncare, ţinea curăţenia casei şi, din când în

când, se culca cu el. Era cu aproape douăzeci de ani mai tânără decât Bazil.

Ar fi trebuit să-l contrazic, desigur, într-un sens pozitiv, dar nu ştiam ce să spun. Nu-i puteam spune că aia nu e urina lui sau că nu e roşie. Aşa că m-am hotărât să-i vorbesc despre cât de execrabil este ziarul local şi cât de nenorociţi sunt aşa-zişii ziarişti care acceptă să lucreze la un asemenea ziar. Tema lui favorită, de când îl dăduseră afară. Profitând de faptul că ziarul se afla pe măsuţa de lângă fotoliul meu, l-am răsfoit şi am citit câteva titluri.

— Hm. Cu ajutorul limbricilor, oamenii vor putea trăi cinci sute de ani!… Cum adică cu ajutorul limbricilor? Nu pot înţelege pe ce criterii au ajuns ăştia să scrie într-un ziar, zisei. Oamenii ăştia pur şi simplu inventează ştiri de presă, ca să aibă despre ce să scrie. Despre Emma Cahill, din Marea Britanie, care poartă numărul cincizeci la pantofi. Hai, dă-o-ncolo! Singura ei speranţă e un producător de încălţăminte din Germania. După părerea mea, asemenea ziare ar trebui interzise! Nu doar că-s inculţi şi lipsiţi complet de caracter, dar stau prost şi cu gramatica, nu au proprietatea termenilor, Bazil, scriu într-un mod vulgar şi cu totul insuportabil, ziarul ăsta este cel mai prost ziar din ţară. Ştii bine, doar ai lucrat acolo.

— Da, nişte nenorociţi, completă el neaşteptat de reţinut. E o dramă să trăieşti o viaţă printre proşti. Să nu contezi niciodată pe faptul că prostul n-ar putea fi ingenios. Acuma, tot ei au născocit că sunt inteligenţi emoţional. Or fi, dar din punct de vedere raţional sunt tâmpiţi şi analfabeţi. Sper să mă înţelegi corect, am toată înţelegerea pentru proşti, cu condiţia să nu abuzeze de prostia lor. Dar ei tocmai asta fac, parcă dinadins, într-un mod exagerat şi obscen. E o ofensivă îngrozitoare, Puiule, un veritabil terorism cultural! În paginile ziarelor, în emisiuni de televiziune sau de la radio, pe stradă, în autobuz sau în tren, la teatru sau la magazin, iar acum chiar şi în reviste cu pretenţii aşa-zis intelectuale, nu dau decât de proşti care mă abuzează cu prostia lor prezumţioasă şi agresivă, încât am ajuns să nu mai înţeleg nimic din ce se întâmplă în jurul meu. De la o vreme încoace, constat o tot mai evidentă inadecvare a mea cu această lume. În oraşul ăsta nu e nimeni cu care să pot discuta lucrurile cu adevărat importante care mă preocupă, în afară, bineînţeles, de tine. Nimeni nu înţelege ce spun şi nici eu nu înţeleg ce spun ceilalţi, ca şi cum am vorbi limbi diferite. Mă simt exilat printre barbari, ca Ovidiu la Tomis. Parafrazând, aş putea spune că în oraşul ăsta nimeni nu ştie o boabă de latină! Din păcate, uite, nici la *Tratatul* meu n-am mai putut lucra în ultima vreme… M-am blocat în definiţii. Pur şi simplu, m-am blocat! Fiindcă trebuie să redefinesc totul de la zero, trebuie să inventez un nou aparat conceptual, altfel nu se poate. Şi sunt în criză te timp, Puiule, nu ştiu dacă înţelegi asta, am intrat într-o îngrozitoare criză de timp.

— Ei, fireşte că înţeleg…

— Nu înţelegi nimic, fiindcă nu ştii! decretă el. Nu ştii esenţialul.

Chiar că nu mai înţelegeam nimic! În primul rând, nu înţelegeam ce vrea să spună. Iar atitudinea lui mi se păru niţel arogantă. Mă privea oarecum de sus, fiindcă nu ştiam latină. Bineînţeles, îşi putea permite, din moment ce tocmai mă anunţase că-mi va înapoia banii. Cu o dobândă consistentă. Dar ce a urmat a fost şi mai surprinzător. Bazil se ridică de pe fotoliul pe care revenise după ce îmi arătase borcanul cu urină şi începu să umble încoace şi încolo, cu mâinile la spate, destul de agitat. Se pregătea să ţină un discurs. Dându-şi seama că va urma o avalanşă de cuvinte pe care nu le înţelegea, chinezoaica se făcu nevăzută într-o altă cameră. M-aş fi aşteptat să-mi vorbească din nou despre acele misterioase Aplicaţii. Fiindcă, din punctul lui de vedere, omul nu este altceva decât o Aplicaţie. Asta era şi ideea de bază a Tratatului despre Reversibilitate şi Ireversibilitate. Ideea era de fapt cât se poate de simplă. Câinele latră fiindcă e programat să latre, nu să miaune. Câtă vreme latră, s-ar putea spune că nu are alte griji şi e fericit. Din acest motiv, cel mai nefericit câine este câinele cu suflet de om. Când începe să se întrebe de ce alţii au mai mult decât el. Sau când se uită în oglindă şi vede un câine în loc de om şi nu ştie cum a ajuns acolo. Păi, e foarte simplu: aşa a fost programat. Cam asta era ideea. Dar trebuia spusă în cât mai multe cuvinte, căci nu poţi scrie un *Tratat* pe numai câteva pagini. Orice formă de viaţă conţine un program genetic care, înainte de orice, este un Program, adică o Aplicaţie. Aşa cum sunt, bunăoară, aplicaţiile din Microsoft Office. Fiinţele superioare sunt aplicaţii upgradate ale fiinţelor inferioare, ceea ce explică evoluţia speciilor, iar omul este ultima versiune upgradată a Aplicaţiei. Mai rămâne doar să vedem cine compune Scriptul.

Dar nu, Bazil spuse cu totul altceva. Şi nici măcar nu ţinu un discurs propriu-zis. Se opri brusc lângă mine şi îmi lăsă încet

o mână pe umăr.

— Îţi voi dezvălui totul. Dar te rog să nu vorbeşti nimănui despre asta. Hotărâse să-mi vorbească despre partea ascunsă, întunecată a vieţii lui. O să te îngrozeşti, zise cu vocea scăzută; atât de scăzută, încât aproape că nu înţelegeam bine ce spune. Hai să vedem dacă ghiceşti ce boală am…

— Poftim?

— Doctorii vor să-mi ascundă asta, dar eu ştiu. Am cancer. Şi ştiu şi de ce: fiindcă am de a face numai cu oameni nefericiţi. E vorba despre un cancer rar, al glandelor sudoripare apocrine. Ceva cu totul excepţional!

Sincer, nu prea îmi venea să-l cred. Cum auzea de o boală mai specială, hopa, descoperea că o are şi el. Numai aşa, ca să mă impresioneze. De exemplu, cu câteva săptămâni în urmă făcuse o inflamaţie la muşchiul sternocleidomastoidian fiindcă dormise cu geamul deschis.

— Hai să fim serioşi, Bazil. Numai din cauză că te-ai pişat roşu?

Nu prea ştiam cum altfel să-l încurajez. Situaţia devenise dintr-odată cât se poate de complicată. Dar însuşi Bazil îmi spusese mai demult că, oricât de complicată ar părea o situaţie, poate să apară oricând o situaţie şi mai complicată. Şi, de fapt, ăsta e de fiecare dată singurul motiv real de optimism.

— Puiule, tu eşti prietenul meu cel mai bun… Hai să nu zic prieten, persoana cea mai apropiată, îmi vei permite să spun aşa, deci îţi pot încredinţa acest secret. Marele meu secret, pe care numai Lica îl mai ştie. Se referea la chinezoaică. În realitate, o chema Li Ka şi nu ştiu mai cum, dar el îi zicea Lica. Ştii tu oare ce înseamnă asta?… Pentru a-mi arăta „asta“, ridică marginea tricoului şi trase un pic în jos elasticul pantalonului de trening, dar se răzgândi la timp şi plecă brusc de lângă mine. Nu pot să-ţi arăt. Sunt nişte pete roşii în zona genitală, ca nişte eczeme umede. O transpiraţie toxică, acidă, care îmi roade pielea.

— Poate chiar sunt nişte eczeme, Bazil!

Avu un moment de ezitare, mă privi bănuitor şi cam descumpănit, căutând parcă să-mi ghicească intenţiile ascunse. Nu cumva încercam să-l trag pe sfoară? Părea totuşi că argumentele mele, dacă nu-l biruiseră, măcar îi dădeau de gândit. În cele din urmă acceptă înfrângerea, arborând un aer oarecum ofensat, şi nu mai insistă.

— Poate că da, poate că nu, murmură. De fapt, tocmai asta e problema.

Aş fi vrut să schimbăm subiectul, dar când e vorba de cancer, e foarte greu să schimbi subiectul, fiindcă, în orice direcţie ai lua-o, ajungi tot acolo. Era totuşi prietenul meu cel mai bun şi n-aş fi vrut să-l pierd. Aşa nervos şi sentimental, cum era. Deşi, din cauza păcănelelor, Emilia îl catalogase drept un ratat fudul şi vicios. Presupun că îi era ciudă pe el şi din cauza chinezoaicei. Mă tot gândeam cum să-l ajut, măcar teoretic, cum i-aş putea ridica moralul, până când, în cele din urmă, mi-a venit o idee.

— Ascultă, Bazil. Faptul că nu ştiu latineşte nu înseamnă că nu înţeleg despre ce e vorba. L-ai cunoscut pe unchiul Jorj de la Moineşti? Nu l-ai cunoscut, asta e bine. În tinereţe, pe vremea când noi doi poate nici nu existam, unchiul Jorj fuma atât de mult, încât în cele din urmă a făcut nişte bube pe vârful limbii. S-a dus la doctor şi doctorul a zis că ăla e cancer, iar urmarea a fost că i-a tăiat o bucată de limbă, ca să nu se extindă cancerul. Dar când au dus bucata de limbă la analiză au determinat că nu era cancer, ceea ce înseamnă că o tăiaseră degeaba. Se numeşte ştiinţific Malpraxis şi ţi-am povestit ca să nu zici că n-ai ştiut, poate te trezeşti că-ţi taie şi ţie ceva.

Inventasem totul, unchiul Jorj murise într-un târziu, sătul de zile şi cu limba întreagă, totuşi povestea mea l-a impresionat atât de mult pe Bazil, încât mi-a fost după aceea foarte uşor să încep să-i vorbesc despre Fundaţie. Adică despre întâlnirea cu Gogu şi cu Deputat – şi ce a mai urmat. Şi exact asta am şi făcut.

Aici se potriveşte să fac o paranteză. Cu Gogu ne întâlneam numai la Regrete. Nici nu ştiam propriu-zis unde locuieşte. Undeva într-o garsonieră modestă din cartierul Aviatorilor, într-un bloc vechi, cu bulină roşie. Dar în rest, nimic precis. Nu ne invitase niciodată la el. Nu ştiam nici măcar dacă e căsătorit sau nu. Bine, eu am ajuns oricum mai târziu în combinaţia asta.

Când Bazil şi Gogu îşi făcuseră deja un obicei din a se întâlni la Regrete, unde comentau rezultatele la fotbal şi uneori jucau şah. Am înţeles că erau cunoştinţe mai vechi, aveau amintiri comune de pe vremea lui Ceauşescu. Mai precis, de pe vremea când Bazil lucra la Comitetul de Cultură şi Educaţie Socialistă. De unde l-au dat afară după ce frate-său a rămas în Germania, prin anii ’80. Acum, Bazil spunea despre Ceauşescu că a fost un om mic care a vrut să fie mare. Doar atât. Nu-i purta ranchiună. Deşi, ani la rând, după ce frate-său rămăsese în Germania, Securitatea îl urmărise pas cu pas. Chiar şi după ce frate-său încercase să se mute în Danemarca şi, pe traseu, murise într-un accident de maşină. Probabil că tot Securitatea. Cu toate acestea, se împrietenise cu Gogu, care fusese securist. Sau cel puţin colaborator plătit al Securităţii. Deşi ocupaţia lui oficială, pe vremea aceea, era de fotograf la Starea Civilă. Acum toţi au aparate, îşi fac singuri poze, aşa că nu mai rentează. Dar pe atunci se câştiga bine. Nici în această privinţă lucrurile nu vor putea fi vreodată pe deplin clarificate. În principiu, la Starea Civilă făcea fotografii oricine dorea. Clar era numai faptul că Gogu ştia localul încă de pe vremea lui Ceauşescu. Se întâlnise de mai multe ori acolo cu securistul căruia îi preda notele informative. Şi totuşi, după atâţia ani, Gogu se considera o victimă a regimului comunist, fiindcă nu-l primiseră la facultate. Şi nu-l primiseră fiindcă nu era membru de partid. Pe atunci, dacă voiai să urmezi Dreptul sau Filosofia, trebuia să fii membru de partid. Gogu ţinea morţiş să se facă procuror, fiindcă avea un acut simţ al justiţiei. Astfel că, în primii ani după Revoluţie, când au apărut universităţile private, a absolvit nu numai Dreptul, ci şi alte vreo zece facultăţi. Când încă lucra la ziar, Bazil a publicat un emoţionant articol pe tema asta. Un fel de reportaj despre *băcăuanul care a decis, la vârsta la care mulţi îşi plimbă nepoţeii în parc, să devină din nou student şi a făcut şase facultăţi în acelaşi timp. De mic era pasionat de materiile şi specializările neobişnuite. A studiat de unul singur sanscrita, geopolitica şi mai multe ştiinţe de frontieră. „Pentru mine, studiul a devenit un reflex, nu mă pot opri să-mi pun întrebări. Dacă cineva nu-mi poate da răspunsuri, le caut singur…“* Şi aşa mai departe. Ăsta era chiar Gogu! L-a costat o mulţime de bani, dar când e vorba despre cultură, banii nu mai contează. Câştiga destul de bine din fotografiile cu tineri căsătoriţi. În plus, de câţiva ani obţinuse certificat de revoluţionar şi primea o indemnizaţie lunară cât trei salarii minime pe economie. Într-adevăr, am aflat şi eu mai încoace, Revoluţia au făcut-o de fapt securiştii. Ei au jucat propriu-zis pe teren. Noi, ceilalţi, eram galeria.

Ceea ce nu se menţiona în articolul lui Bazil, ci ne-a explicat nouă Gogu mai târziu, într-o discuţie particulară, e că suferise şi un mic eşec. Singura facultate pe care nu a putut să o urmeze a fost cea de engleză, deşi ar fi dorit. Şi asta din cauză că engleza asta e mai mult o bolboroseală, nu înţelegi niciodată nimic din ea. Englezii scriu *e* şi pronunţă *i*, scriu *r* şi pronunţă *ăr*, scriu *c* şi pronunţă *si*. În general, una scriu şi alta vorbesc. Iar verbul *to get*, despre care nimeni nu ştie propriu-zis ce înseamnă la origine, are vreo cinci mii de înţelesuri. Dincolo de faptul că se complică inutil. Ei nu spun *curăţă farfuria*, ci spun *curăţă sus farfuria.* În loc de *eu am*, ei spun *eu am am*, iar în loc de *blugi*, spun *pantaloni albaştri. Taci sus*, *închide jos uşa*, o mulţime de cuvinte în plus, te doare capul, o adevărată risipă.

Când cei de la ziar l-au pus pe Bazil pe liber, Gogu a fost primul care i-a propus să-şi scoată propriul ziar. În mod cu totul excepţional, ne-am întâlnit atunci în altă parte, fiindcă la Regrete era un praznic cu multe persoane, murise cineva important, şi nu mai încăpeam şi noi. Ne-au rugat chelneriţele să nu ne supărăm. Sau, cum s-ar spune în engleză: *thank you for understanding*. În sfârşit, o chestie care sună şi în engleză ceva mai simplu. În traducere, un fel de: hai, sictir. Trebuie ţinută minte, cândva ne va fi de folos!

În scuarul din dreapta stării civile, la parterul blocului de pe latura opusă, un italian şi-a deschis o mică pizzerie, într-o sală cu numai cinci mese. El e şi patron, şi bucătar, şi şoferul maşinii de aprovizionare. Îl mai ajută din când în când fiică-sa, care face pe chelneriţa. Dar de cele mai multe ori nu e nevoie, fiindcă localul e mai mult gol. Iar italianul zâmbeşte tot timpul, ca şi cum afacerea i-ar merge din plin. Eu n-am văzut în viaţa mea un om care să zâmbească mai mult ca italianul ăsta, ceea ce mă face să cred că lua şi el Xanax. De mirare că nu dăduse încă faliment. Gogu presupunea că de fapt italianul, pe care-l cheamă Giorgio, dacă ăsta o fi fost numele lui adevărat, era un mafiot care şi-a deschis pizzeria asta numai ca paravan pentru afaceri mult mai bănoase. În fine, treaba lui. Am hotărât să ne întâlnim acolo, deşi, din motive de siguranţă, Gogu ar fi preferat să ne întâlnim într-un loc mai puţin expus, eventual, chiar la el acasă. Fiindcă urma să discutăm anumite chestiuni foarte

importante. A fost prima şi ultima oară când ne-a invitat la el. Bazil însă a refuzat invitaţia, din cauza bulinei roşii. Era terorizat de ideea că ar putea începe în orice clipă un cutremur. Acum, dacă stau să mă gândesc, pentru unul ca el, care avea cancer, asta n-ar fi trebuit să constituie o problemă. Dar poate că la ora aceea încă nu ştia.

— *Hei, ciao! Come stai, come ti va? Va bene?* ne întâmpină vesel italianul, ca şi cum ne-ar fi cunoscut de când lumea.

Se adresa mai cu seamă lui Gogu, probabil că se ştiau de mai demult.

— Nu bine, excelent! Ex-ce-lent! răspunse Gogu ridicând nu ştiu de ce un deget şi arătând cu el spre tavan.

Ne-am prefăcut şi noi veseli. Eram cu toţii destul de amărâţi, dar trebuia să pompăm în Bazil cât mai mult optimism. Tonul l-a dat, ca de obicei, Gogu.

— E foarte bine că te-au dat afară, Bazil! Zău că mă bucur pentru tine! Ce să cauţi tu la porcăria aia de ziar?

— Da, dar luam un salariu, recunoscu Bazil.

— Un salariu? se miră Gogu. Mda, ce să spun, un salariu de doi lei. Şi cu câte umilinţe!

Îşi putea permite să vorbească astfel. Se apropiau alegerile, avea un moral bun. Tocmai obţinuse, printr-o relaţie mai veche, un contract de colaborare cu o fundaţie umanitară finanţată de primărie. Lucra la calculatorul de acasă, posta comentarii pe internet şi era plătit la bucată. Majoritatea, simple înjurături la adresa celor care-l criticau pe primar. Ar fi putut interveni să-l primească şi pe Bazil acolo. Dar, după părerea lui, Bazil merita mai mult. Ştii ce ar trebui să faci tu, Bazil? Să-ţi scoţi propriul ziar! Să devii un mogul de presă, asta ai merita, la valoarea ta! Dar un mogul *bun*!

— Ca să scoţi un ziar, îţi trebuie o mulţime de bani, zisei, trecând provizoriu de partea lui Bazil.

— Ca să devii mogul de presă, trebuie să fii deja mogul de altceva, mă completă Bazil.

Faţă de nişte argumente atât de puternice, Gogu păru un pic încurcat. Dar încurcătura lui nu dură mai mult de câteva secunde.

— Uite, mi-a venit altă idee. Ce-aţi zice de un salon de masaj şi acupunctură?

Se gândea, bineînţeles, la abilităţile Licăi. Chinezoaica lui Bazil era o veritabilă mină de aur! Un fel de Roşia Montană care rămânea doar să fie exploatată, pentru a scoate aurul la suprafaţă. Căci, de vreme ce era chinezoaică, trebuia să fi ştiut câte ceva şi despre acupunctură. La ei e o tradiţie de milenii! Bazil însă reţinu din propunerea lui Gogu cu totul altceva. Pentru el, chinezoaica avea o valoare de patrimoniu şi se temea că ar ajunge pe mâini străine.

— Ce masaj, omule? Ştii tu ce se întâmplă de fapt în saloanele astea de masaj? Ca să nu mai spun că trebuie să închiriezi un spaţiu…

— Nu, nu, stai puţin, încercă Gogu să se repare. M-ai înţeles greşit. Nu la asta m-am referit. Din contra! Uite, de exemplu, am putea înfiinţa o agenţie matrimonială pentru chinezii care doresc să se însoare cu românce sau viceversa. Trebuie să recunoşti că piaţa chineză este una imensă, în toate privinţele!

— O fi, zise Bazil indiferent.

Era din ce în ce mai abătut. Aşa încât, deşi între timp îmi venise şi mie o idee, am preferat să nu le-o dezvălui. Doar mă gândeam la ea cu un fel de jind. Cu plăcerea aceea pe care o ai când te gândeşti că ai putea câştiga marele premiu la Loto. Dacă tot e vorba despre chinezi şi despre piaţa lor imensă, de ce să nu aprovizionăm cu câini restaurantele lor din Bucureşti? Avem destui maidanezi în Bacău, am putea să mai şi exportăm. Aici însă riscam să intrăm în conflict cu mafia bucureşteană. Sau chiar cu cea chineză.

Giorgio ne aduse câte o pizza, ca din partea casei. Dar, bineînţeles, contra cost. După ce plecă, Gogu, privind îndelung în urma lui, avu ceva ca o mică revelaţie.

— Ştiţi voi chioşcul acela aproape nevăzut, de lângă Filarmonică? ne întrebă în şoaptă.

— Ce chioşc? m-am mirat.

Până atunci discutaserăm despre altceva. Bine, nici nu aveam de unde să-l ştiu, nu mai trecusem de mult prin zona aceea.

— Are o mic panou pe care scrie doar atât: GIO. Şi vinde etnobotanice la liceeni. Face o mulţime de bani! Acum îmi dau seama că trebuie să fie al lui Giorgio!…

— Păi, dacă e al lui… înseamnă că nu e al nostru.

De fapt, Bazil n-avea niciun chef de afaceri. În general, considera că, cu puţine excepţii, toţi cei care au mulţi bani sunt securişti. Gândul îi era în altă parte. Mi-a mărturisit după aceea. Îşi amintise că, undeva în *Psihologia consonantistă*, Ştefan Odobleja afirmă că *Natura nu răspunde decât prin da sau nu*. În limbaj informatic, asta înseamnă valoarea zero sau unu!

— Extraordinar, lumea e alcătuită din zero şi unu, totul, totul! Iar Odobleja a intuit acest lucru în urmă cu aproape o sută de ani!… Îţi dai seama, Puiule?

Sincer vorbind, nu prea îmi dădeam seama. Deocamdată, ca să ne binedispună, Giorgio dădu drumul la televizor. Fiindcă tocmai adusese nota de plată, uluitor de piperată. Gogu o tot întorcea pe o parte şi pe cealaltă, prefăcându-se că nu vede bine. El ne invitase, el plătea. Probabil că italianul ne urmărea de după paravanul unde avea bucătăria, ne urmărise tot timpul. În timp ce la televizor se transmitea un reportaj despre vânătoarea de mistreţi de la Balc.

— Ce face Ţiriac cu atâţia mistreţi? am întrebat, aşa, într-o doară, fără să mă adresez cuiva anume.

— Îi împuşcă, răspunse Bazil.

— Bineînţeles, nu la asta m-am referit. Dar după ce îi împuşcă?…

— Cred că îi vinde pe la restaurante, presupuse Gogu. Friptura de mistreţ e foarte apreciată.

Nu ştiu ce mi-a venit, m-a luat gura pe dinainte.

— Asta am putea face şi noi, am spus. Numai că, în loc de mistreţi, să vindem câini.

— Cum adică, să-i împuşcăm şi să-i vindem? se miră Gogu. Unde?

— La restaurantele chinezeşti.

— Îngrozitor! Eşti îngrozitor! exclamă Bazil.

— Ei, lasă, a fost doar o glumă, zisei. Mă gândeam numai aşa, teoretic… Mistreţii ăia, săracii, cum îi creşte Ţiriac în rezervaţie, anume ca să-i împuşte după aceea cu prietenii lui bogătani.

— Te gândeai pe dracu'! Te gândeai la câini!

Ne-am ridicat să plecăm şi nu ne mai prefăceam deloc veseli. Văzând cum stau lucrurile, Giorgio nici n-a mai ieşit de după paravan să ne conducă. Ne-a salutat de acolo.

— *Ciao!*

Când am ieşit în stradă, se întunecase şi începuse să burniţeze. Niciunul dintre noi nu avea umbrelă.

— Nu mai calc niciodată la italianul ăsta. Tot mai bine e la Regrete, zise Bazil – şi aşa ne-am despărţit atunci, fără să ne mai luăm rămas-bun, ca şi cum ne-am fi certat.

Două săptămâni mai târziu, Bazil a venit să-mi ceară bani împrumut. Voia să înceapă o afacere. Găsise în sfârşit Ideea, dar n-a vrut să-mi spună despre ce idee e vorba. Pesemne se temea să nu i-o fur, să nu mă îmbogăţesc înaintea lui. Iar peste alte vreo zece zile a izbucnit ceea ce, pe bună dreptate, ar putea fi numit Războiul Postacilor. Poate ar trebui spuse câteva cuvinte şi despre acest veritabil Război cu forţele nevăzute ale internetului. Nevăzute cel puţin până la un moment dat. Dar chiar şi atunci când au fost văzute, nu au fost văzute prea bine, căci era noapte.

Apropo de asta. Zilele trecute au scris despre noi în ziarul *Lumina*, mai precis, despre cenaclul nostru. „Un mic grup de entuziaşti condus de un mare entuziast". Domnul Tavi era marele entuziast, iar noi, ceilalţi, grupul mic. A lăsat ca din întâmplare ziarul pe masă. Era foarte mulţumit, fiindcă un asemenea articol înseamnă o mulţime de credite. Deşi, de obicei, e foarte nemulţumit, iar tot ce scriu alţii i se pare lipsit de valoare. De exemplu, când i-am dat să citească ce am scris eu. A cam strâmbat din nas. Nu că n-aş avea talent. Dar care e Mesajul şi unde e Caracterul Educativ? La asta nu m-am gândit. De ce, adică, atunci când scrii ceva trebuie Mesaj şi Caracter Educativ. Răspunsul e de la sine înţeles. Ca să contribui, pe această cale, la progresul societăţii. Literatura ne face mai buni, fiindcă promovează o Etică Superioară, cu asta sunt de acord! Dar până acum eu nu mi-am dat seama în ce fel. Credeam că e de-ajuns pur şi simplu să scrii, şi în felul ăsta devii mai bun. Chiar şi eu, în anumite momente, de exemplu, în timp ce îmi aminteam cum m-am dus la Bazil, ca să-i duc plăcintele făcute de

Emilia, şi scriam despre asta, simţeam că devin mai bun. Mai ales când mi-am amintit cum i-am dat o plăcintă cerşetorului din faţa bisericii catolice. Însă domnul Tavi mi-a explicat că nu e suficient. Trebuie să-i faci mai buni şi pe ceilalţi, care citesc. Cum dracu naiba să-i faci buni, dacă ei sunt răi din naştere? La această întrebare, domnul Tavi mi-a răspuns că aici e marele secret – şi a ridicat din sprâncene, lăsându-mă, adică, să cred că el ar şti acel secret.

Dar altceva voiam să spun. Domnul Tavi ne-a promis că va aduce la cenaclul nostru un scriitor adevărat, care a publicat mai multe cărţi, să avem o discuţie cu el, un schimb de experienţă. Problema e să facem un pic de mobilizare, ca să pară că suntem mai mulţi. Şi mai e încă o problemă: că, în afară de doi, trei, micul nostru grup de entuziaşti, nimeni nu vrea să audă de cenaclu. Singurul pe care l-am putut convinge să vină este Carmen Bancomat. Bănuiala mea este că se tem că, dacă vin la cenaclu, literatura o să-i facă mai buni, iar lor le convine să rămână aşa cum sunt. E ca şi cum ai lua un microb de gripă, când n-ai deloc chef să faci febră. Bine, de fapt, mă gândeam la o boală venerică, însă domnul Tavi m-a sfătuit să nu folosesc cuvinte urâte atunci când mă exprim în scris. Adică te poţi gândi cât vrei la ele, dar fără să le exprimi. Fiindcă, dacă le exprimi, află şi alţii ce gândeşti şi pierzi credite. În plus, să nu uităm Caracterul Educativ. Nu poţi face oamenii mai buni folosind cuvinte ca sculament sau mai ştiu eu ce. Ideea de bază e că, în timp ce scrii, trebuie să te prefaci că eşti altul, mai bun şi mai deştept. După aceea, toţi vor crede că eşti mai bun şi mai deştept şi astfel devii mai bun şi mai deştept decât eşti. Chiar crezi că Flaubert era sincer când afirma că el este doamna Bovary? Are cineva certitudinea că Flaubert a fost femeie? Nicidecum. El numai s-a prefăcut că e femeie, adică s-a Transfigurat. Sau ştie cineva că Günter Grass a fost vreodată pitic? Şi atâţia alţii. Astea-s numai poveşti, Puiule! Cei mai mulţi scriitori scriu cărţi ca să-i facă pe ceilalţi să creadă că sunt mai buni şi mai deştepţi sau, în orice caz, altfel decât sunt în realitate. A mai dat şi alte exemple, pe care între timp le-am uitat, însă mai important decât toate e că domnul Tavi vorbea din proprie experienţă. În sensul că, în timp ce scria poezii dedicate Conducătorului Iubit, îl înjura în gând pentru că pierduse câteva ore din viaţă stând la o coadă unde se vindea brânză telemea. Numai câte un kilogram de persoană. În concluzie, dacă am înţeles corect, poţi gândi ce vrei şi cum vrei, numai să ai grijă să nu afle şi alţii. Aici e tot secretul. Nimeni nu trebuie să afle ce gândeşti cu adevărat, sub nicio formă. Fiindcă, dacă ei află că nu gândeşti corect, s-ar putea să ai probleme.

Cum a avut Gogu când s-a Transfigurat pe internet sub numele de *Bestia Securistă*. A crezut că, dacă scrie sub un nume fals, n-or să-l găsească. Dintr-un anumit punct de vedere, conflictul lui cu ceilalţi postaci ar fi putut avea de asemenea Caracter Educativ şi ar fi contribuit la a-i face mai buni. Sau măcar să-i determine să stea deoparte şi să nu se amestece în treburile altora. Propriu-zis, multă vreme nici eu n-am ştiut ce înseamnă postac. Emilia avea un calculator pe care ţinea evidenţa contabilă la două firme private, după ce au dat-o afară de la Casa de Pensii. Când nu lucra sau era plecată de acasă, mai intram şi eu pe internet, să citesc ziare gratis. Ca să aflu, ce? Că forma ombilicului îţi dezvăluie cât vei trăi. Dar nu ştiam că ăia care înjurau după ce se termina articolul sunt plătiţi ca să înjure şi se numesc postaci. Spun toate astea pentru a înţelege contextul. Sau, mai precis, o parte din context. Căci lucrurile sunt mult mai complicate. E vorba despre contextul social, politic, economic şi alte câteva chestii. Ţin minte de la lecţiile de istorie din liceu, de fiecare dată când trebuia să învăţăm despre încă un război sau o răscoală, mai rar câte o revoluţie. Altceva nu prea înveţi la istorie. Şi aveam profesor un imbecil care ne punea să repetăm cuvânt cu cuvânt lecţia din carte. Un bou. Dacă săream un cuvânt, îl completa el. Atât am reţinut din lecţiile lui de istorie. Înainte de toate, contextul! Altceva zău că nu-mi mai amintesc.

În ce îl priveşte pe Gogu, din păcate contextul nu-i era deloc favorabil. Fiindcă se apropiau alegerile locale. Mă rog, până la alegeri mai era un an şi ceva, dar asta nu însemna că ele nu se apropiau. Dintr-un motiv destul de complicat, de fiecare dată când se apropie alegerile, lumea devine tot mai nervoasă şi mai nemulţumită. S-ar zice că, pentru fiecare alegător, alegerile sunt ocazia ideală de a constata cât e de nefericit. Sau că e pur şi simplu un ratat. Cum toate îi merg de-a-ndoaselea. Cum a crescut iar datoria la întreţinere. Sau cum copiii lui tembeli chiulesc de la şcoală şi iau note proaste, dacă nu cumva s-au dedat între timp şi la etnobotanice. Cum s-au înmulţit iar câinii maidanezi în spatele blocului. Cum a apărut o pată de igrasie într-un colţ al tavanului. Şi cum nevastă-sa găteşte tot mai prost, motivând că s-au scumpit cartofii. Lucruri de genul ăsta. Că în final unii se mulţumesc cu o găleată de plastic, un litru de untdelemn şi un kilogram de zahăr, asta e altă discuţie. Aici vorbim

despre principii. Partea favorabilă a contextului în general nefavorabil era că cei de la primărie anticipaseră acest context şi pregătiseră măsuri. Iar una dintre măsuri a fost aceea de pe urma căreia profita şi Gogu. Într-adevăr, Fundaţia Culturală şi Umanitară „Bunavestire", personificată prin domnişoara Tamara şi finanţată din bugetul Consiliului Local, primi sugestia să lanseze o campanie de postări pe internet în favoarea primarului la fiecare articol din *Deşteptarea*. Numele fundaţiei nu are neapărat legătură cu Maica Domnului, deşi poate, la fel de bine, să fie atribuit unei biserici sau chiar unei mănăstiri. Impresia mea este că fusese ales anume pentru a preciza într-un mod concis rezultatul viitoarelor alegeri locale. Nu mai e nevoie să menţionez că fondatorul, preşedintele şi singurul membru al fundaţiei era aceeaşi domnişoară Tamara. Fostă şefă la organizaţia judeţeană a pionierilor, în vremurile de aşa-zisă tristă amintire. Nu că ar fi fost ea însăşi pionieră. Ce-i drept, pe atunci era cu douăzeci şi cinci de ani mai tânără. Dar făcea deja parte din activul judeţean al Partidului. Ceea ce înseamnă că acum avea în jur de cincizeci. Ajunsă la vârsta deplinei maturităţi, ea îi oferi lui Gogu, în amintirea frumoaselor vremuri de tristă amintire, contractul de colaborare despre care am mai vorbit, avertizându-l: să fii atent cu dracii ăştia! Nimeni nu ştie ce au în cap! Se referea, bineînţeles, la postaci.

Chiar dacă nu i-ar fi spus nimeni, Gogu ştia că urmează un război. Sau poate doar presimţea. Un război în care unele cuvinte luptă cu alte cuvinte, iar muniţia este alcătuită tot din cuvinte. La fel cum uneori, când se bat între ele două clanuri de ţigani romi, aruncă unii în alţii cu copii, transformându-i în veritabile proiectile. Aşa că îşi luă din timp măsurile necesare. Mai înainte de orice, concepu o tactică şi o strategie. Tactica lui consta în a colecta de pe internet sau de oriunde cât mai multă muniţie, sub forma unor expresii dure şi cât mai scârboase. Trebuia să-şi însuşească limbajul şi codurile postacilor. Cât priveşte strategia, ideea de bază era să înceapă prin a se preface că-l atacă pe primar. Prin această mică diversiune încerca să câştige încrederea adversarilor primarului, pentru a-i lovi apoi prin surprindere în punctul slab. În fine, poate că n-am înţeles eu prea bine, poate că asta era da fapt tactica, iar cealaltă strategia.

Atunci când se puneau în joc interese majore, Gogu avea precizia unui chirurg. Deşi mai sunt şi chirurgi care uită bisturiul în burta pacientului, dar nu despre ei este vorba aici. Metodic şi meticulos cum îl ştiu, bănuiesc că a pierdut o întreagă după-amiază până să-şi aleagă un *nickname*. În cele din urmă se opri la *Bestia Securistă*. Atunci când pronunţa *Bestia Securistă*, părea că un fior de plăcere îi străbate corpul de la un capăt la altul. Îi amintea de avântul romantic şi idealurile tinereţii. Dar şi pe considerentul că, dacă-şi spune singur *Bestia Securistă*, nimeni nu va bănui că e vorba chiar despre un fost securist, fie el şi unul prietenos. Pentru că Gogu era în fond un tip prietenos, care nu dorea să facă rău nimănui, cu condiţia să-i meargă şi lui cât de cât bine. A fost de asemenea unul din motivele pentru care nu l-au primit la şcoala de ofiţeri de securitate. Nu era obligatoriu să fii membru de partid ca să te primească, dar, din păcate, nu a trecut testul psihologic. Potrivit cerinţelor de acolo, avea o fire excesiv de prietenoasă. Cel puţin aşa i-au spus. La care s-au mai adăugat şi problemele cu limba engleză. Fiindcă idealul vieţii lui era să ajungă spion în Statele Unite, bineînţeles tot sub formă de fotograf la nunţi, dar din păcate nu putea învăţa limba engleză. Şi adevărul e că nu te poţi preface că vorbeşti engleza în faţa unor americani.

În practică, lucrurile nu au decurs chiar aşa cum prevăzuse Gogu. În mod normal, trebuia să intre pe site-ul ziarului *Deşteptarea* şi să caute articole despre primar, primărie sau consiliul local. Urmând ca, după aceea, să citească comentariile forumiştilor şi să intervină în dezbatere cu propriile opinii. Ca să-şi facă încălzirea, dădu click pe primul articol care îi căzuse sub ochi, o variantă rusească a obişnuitelor ameninţări periodice cu care unii vor să ne sperie copiii. Eu nu am copii, vorbesc în principiu. Cunosc toate aceste detalii, fiindcă el însuşi ne-a povestit după aceea. *Marta Yegorovna, din oraşul Petrozavodsk, susţine că a ţinut cadavrul unui extraterestru în frigiderul său timp de doi ani. Mai mult, are câteva fotografii care pot dovedi asta. Femeia le-a povestit jurnaliştilor ruşi că a găsit cadavrul în 2009, în apropiere de locul unde s-ar fi prăbuşit un OZN. Creatura este înaltă de aproximativ 0,6 metri, are un cap mare, ochi bulbucaţi şi o mână fusiformă, cu patru degete, potrivit fotografiilor pe care femeia le-a realizat. Marta Yegorovna a povestit presei că a ţinut cadavrul extraterestrului timp de doi ani în frigiderul său, până în urmă cu câteva zile, când a primit o vizită neaşteptată de la câţiva bărbaţi care i-au spus că lucrează la Centrul de Cercetare Karelian al Academiei Ruse de Ştiinţe. Aceştia i-au cerut să i-l predea, iar rusoaica s-a conformat.* Bine, nu era nici prima şi nici ultima ştire despre extratereştri. Cu

extratereştrii lucrurile stau în felul următor: unii cred că există, alţii cred că nu există, iar alţii nu cred. N-ai ce să le faci. Întrebarea elementară este totuşi de ce Marta a trebuit să ţină un cadavru în frigider, de extraterestru, de bicicletă, de cosmonaut sau de orice altceva, timp de doi ani? Putea să meargă a doua zi la sediul Miliţiei şi să scape de el. Dar nu, ea a aşteptat doi ani, până când au venit nişte bărbaţi de la Centrul de Cercetare Karelian, şi în acest răstimp ce a făcut? Şi-a descoperit pasiunea pentru fotografii!… Cam multe elemente dubioase aici, pe care spiritul de observaţie al *Bestiei Securiste* nu putea să nu le observe. Prin urmare, atitudinea şi opiniile care o exprimau nu puteau fi decât sceptice.

Şi acum, postacii! Sau forumiştii, depinde cum vrem să-i numim. Unul scria: avem şi noi unul de jumate de metru, în fruntea guvernului. Altul, cică: poate era bărba-su. După ce a făcut ciorbă din el, acum nu-i mai trebuie. Altul: era fătul ei avortat, cu malformaţii tipice consumului excesiv de votcă. Bestia Securistă: *Mah pelicani manelişti cu intelect de amibă, nu e decât un troll lansat de KGB pentru degeneraţi ca voi. KGB-ul vă dă la mansardă cât vrea el, luzărilor!* După care, imediat, ca să nu suporte înjurăturile celorlalţi, *Bestia Securistă* s-a mutat pe un forum unde se discuta despre câinii maidanezi. Dacă trebuie sau nu eutanasiaţi. Aici încăierarea era deja în toi. De o parte, câţiva oengişti care susţineau că câinii nu muşcă decât oamenii răi, pentru a se apăra, atunci când sunt bătuţi sau luaţi prin surprindere. A-i ucide nu dovedeşte decât prostie şi răutate. În ţările cu democraţie avansată, câinii nu sunt omorâţi cu bâta, ca la noi, ci duşi în centre specializate, unde sunt spălaţi, sterilizaţi şi hrăniţi cum se cuvine, până la adânci bătrâneţi.

coolitza: *Pt. ăştia care sunt de acord cu eutanasierea. Eu v-aş eutanasia copilul, mama, tata, iubita, soţia sau pe cineva din familie la care ţineţi voi! Şi pe Corleone l-aş eutanasia, să plângă mă-sa că i-a murit plodu' şi să îl ducă ăştia la Protan.*

corina: *Sunteţi nişte bolnavi că gândiţi aşa. Cum puteţi spune asta, ce drept avem să anulăm o viaţă????? Vă zic eu, NICIUN DREPT. Şi că gândiţi aşa, nu rezolvaţi nimica, ar trebui voi să fiţi castraţi şi apoi eutanasiaţi şi omorâţi şi sfâşiaţi de câini, că gândiţi aşa, BOLNAVILOR!*

ciocoflender*: Să mă cak pe sicriul măăă-tii, să ai în ce înfige lumânarea. Să mă piiiş pe mormântul tău şi al măăă-tii. Măăă-ta îmi soooge mie poola între postări. Zi-i măăă-tii să-şi schimbe rujul ăla negru că îmi face poola emo.*

Şi aşa mai departe. Astfel de expresii, care nu au Caracter Educativ, ci dimpotrivă, nu-mi aparţin. De aceea le-am şi subliniat, pentru a se vedea că aparţin postacilor respectivi, cu care eu personal nu am nicio legătură. La rândul lor, partizanii eutanasierii spuneau că, pe logica oengistelor incapabile de a procrea, *care îşi proiectează dragostea idioată, matern-protectivă pe potăile din faţa blocului, că-s neajutorate şi cu ochii mari şi umezi*, ar trebui să nu mai omorâm nici porcii, vitele, găinile, mieii şi celelalte animale care nu au nicio vină că ne e foame. În fine, mai era o categorie de postaci care susţinea fără rezerve eutanasierea nu numai a câinilor vagabonzi, ci şi a curvelor, aurolacilor, găozarilor, cocalarilor, ciorilor, jidanilor, bozgorilor, suporterilor echipei Dinamo şi a tuturor celorlalte animale parazitare care nu aduc nimic bun pe lumea asta. După ce cumpăni câteva momente, şi pe baza strategiei pe care o adoptase, Gogu începu prin a se declara de partea oengiştilor. Dar mai curând din motive sentimentale. Un calcul simplu arată că numărul oamenilor ucişi de alţi oameni este incomparabil mai mare decât numărul oamenilor ucişi de câini. La fel cum numărul românilor morţi anual în accidente de circulaţie este incomparabil mai mare decât numărul românilor morţi în Afganistan. Mizeria pe care o fac câinii pe străzi sau în faţa blocurilor e neînsemnată în raport cu mizeria pe care o fac oamenii care aruncă pe fereastră pungile cu gunoi, mâncare, PET-uri şi tot ce le mai vine la îndemână. Asta e adevărata problemă! Care în niciun caz nu poate fi rezolvată cu violenţe de limbaj şi alte asemenea lucruri.

Faptul că toţi ceilalţi postaci îşi aleseseră nişte nume dubioase, unele dintre ele imposibil de descifrat, ar fi trebuit să-i dea lui Gogu de gândit. Poate că astfel nu s-ar fi ajuns unde s-a ajuns. Erau, clar, din altă generaţie. Îi chema: *lt*, *pdm*, *plm*, *pp*, *spavarache*, *cu vaca*, *IMO*, *DPMTS*, *yo*, *destrălăbarul*, *pisoiulroz*, *diliu*... În această companie, pseudonimul *Bestia Securistă* suna ridicol şi depăşit. Tipii s-au prins din prima cu cine au de-a face.

ciocoflender: *Ce caută tataie ăsta aici? Măi mortăciune, nu vrei nişte praf de mers? Hai, du-te şi schimbă-ţi pampersul!*

Bestia Securistă: *S-a încins mortarul în tine, puţopalmistule? Sau ţi-ai procurat, în sfârşit, porţia de etnobotanice? Despre ce e vorba? Ai acte că te-a căcat mă-ta aici?*

coolitza: *Paşi, Bestie Securistă, fă paşi, până nu o iei în freză!*

spavarache: *@Bestia Securistă. Băi tataie, eu nu înţeleg un lucru. Cine plm te plăteşte să stai toată noaptea pe net? Bivole securist, eşti un caz grav! Marş la culcare sau câteva şocuri electrice! Ca să nu te aud cu ceva despre mine, află că am intrat p-aici în pauzele şi după finalul unui meci de fotbal american, văzut live, deci nu am stat ca boul înjurând o noapte, cu spume la gură în faţa monitorului, că uite cum ai ajuns de la stat prea mult cu ochii beliţi şi chinuindu-ţi măruntul creier – un tembel de partid comunist!*

Bestia Securistă: *@cosmotefular. Copilaş, bea nişte Furadan, să nu mai suferi! Eşti mai prost decât prevede legea. Nu credeam că sunt atât de mulţi tâmpiţi în manelistanul dobitocilor ca tine.*

fiul ploii: *Steaua, clubul bolşevic, dacă nu îşi schimbă numele, o va lua la vale şi acelaşi lucru se va produce şi la clubul javrelor roşii, clubul securităţii asasine, comuniştilor lui Burah Teşcovici.*

Asta, ca să dau numai câteva exemple. Mai târziu, când am încercat să analizăm la rece situaţia, împreună cu Bazil, ne-am pus problema că, în cazul lui Gogu, funcţiona şi dorinţa de a fi ca ceilalţi, tocmai din cauză că era mult mai în vârstă decât ei. Personal, am presupus că aşa-zisa lui violenţă şi expresiile pe care le folosea nu-i aparţineau, ci le culesese de pe internet. Gogu însă mă contrazise. Ne mărturisi că, odată intrat *acolo*, devii o fiară, i se trezise instinctul criminal, simţea în nări miros de sânge. Pe moment, nici Bazil nu găsi o explicaţie mulţumitoare, limitându-se la afirmaţii cu caracter general. Se poate spune că Războiul Postacilor este un război fără sfârşit, deci fără învingători etc. Dar ne promise că va consulta *Psihologia consonantistă*, lucrarea de căpătâi a lui Ştefan Odobleja. Bazil nu avea încredere în internet şi nu-şi cumpărase calculator. La tratatul său despre Reversibilitate şi Ireversibilitate scria cu pixul. Poate că şi din acest motiv lucrarea înainta atât de greu. Câteva zile după aceea, când ne-am întâlnit din nou, ne-a pus pe gânduri cu o explicaţie foarte complicată.

— Limbajul acestor tineri este puternic metaforizat, pentru că prestigiul unei expresii, şi deci capacitatea de a se impune grupului, este dat de forţa ei de sugestie, ne anunţă Bazil. Aceasta este de fapt forţa care loveşte!

— Dar în cine loveşte? m-am prefăcut eu că vreau să aflu, deşi ştiam prea bine că de data asta lovise în Gogu.

— Vorbim aici despre ceea ce unii numesc triburi urbane. În interiorul lor se duce o permanentă luptă pentru capitalul simbolic pus la bătaie cu fiecare nouă ocazie…

Cred că cita de pe undeva, din lucrarea lui Odobleja sau din altă parte.

— Bazil, ceea ce spui tu… Gogu păru că ezită o clipă, îşi pipăi o umflătură de sub ochi. Nu te supăra, dar lumea s-a schimbat mult! Nu mai e lumea aia pe care o ştiam noi. Ăştia-s un fel de… – părea că nu găseşte cuvântul – extratereştri! Nu te poţi pune cu ei!

Vânătăile şi cucuiele care mai persistau, la două săptămâni după incidentul cu postacii, constituiau din păcate un dureros argument. Am simţit nevoia de a-l încuraja.

— Nimeni nu-i mai înţelege pe tinerii ăştia. Oare dacă ar avea şi ei o familie şi copii, tot aşa le-ar vorbi?

Mă rog, în privinţa asta nu prea nimerisem cum trebuie. Nici Gogu nu avea copii. Iată de ce: sunt unii care îşi iubesc copilul aşa cum îşi iubesc pisica. Îl consideră un fel de animal de companie. Concepţia lui era cu totul alta şi, ca atare, nici nu se căsătorise, din respect. Fiindcă mai sunt şi alţii, care îşi tratează soţia ca pe un animal de companie. Ce te faci dacă începe să facă copii şi nu se mai opreşte? Îţi umple casa de animale de companie.

— Dar eu nu înţeleg de unde atâta cinism şi atâta vulgaritate la nişte copii! Căci, în definitiv, nu sunt decât nişte copii, reveni Bazil. Nu-i interesează decât banii lor, mâncarea lor, sexul lor. Egoismul lor feroce mă înspăimântă Şi de unde preocuparea asta, aş putea spune isterică, pentru numai două părţi anatomice: anusul şi sexul? Pentru care ei, desigur, utilizează tot felul de echivalenţe metaforice dezgustătoare. Nu mai sunt şi altele, la fel de interesante?

Gogu trase mult aer în piept, ca şi cum s-ar fi pregătit să ne cânte ceva. În loc de asta, doar oftă. Degeaba ne-ar fi explicat. De fapt, orice ar fi spus, rezultatul era acelaşi. O luase pe cocoaşă! L-au *ginit*. Cineva, unul din puştii ăia, îi dibuise IP-ul.

După care nu a mai fost decât o chestiune de timp, câteva zile, ca să-i afle contul de email şi, în cele din urmă, adresa poştală. Au fost zilele în care Gogu a continuat să-şi posteze nonşalant colecţia de expresii obscene însoţite de mesaje mai mult sau mai puţin explicite în favoarea primarului. Aşa cum avea să ne mărturisească după aceea, a fost cea mai frumoasă perioadă din viaţa lui. Din păcate, atât de scurtă! Era ca şi cum ar fi fost îndrăgostit. Se culca devreme, pentru a se putea trezi puţin după miezul nopţii. După ce se trezea, îşi prepara o cafea, fredonând o melodie, apoi deschidea calculatorul şi intra pe internet. Nu mai pierdea timpul citind articolele, ci plonja direct în zona de forum. Exact această senzaţie o avea: că plonjează! Într-o lume nouă, bogată şi plină de surprize, al cărei stăpân era pe cale de a deveni.

batistaneagră*:@Bestia Securistă. măi cur de capră, eşti dovada clară că universul merge într-o direcţie greşită. de aceea m-am hotărât să pun lucrurile la punct. acest comentariu este o ameninţare directă. ia-l ca pe un teribilism, ca pe ce vrei tu… oricum nu contează. dar să moară mama că te ţin minte. şi să moară peştii că o să te bat rău, da rău de tot, până îţi dă borşul pe nas. o să mă piş în freza ta, o să-ţi folosesc ţeasta ca oală de noapte. nu e greu să te prind, ştiu în mare ce fel de lache eşti. O SĂ ŢI-O FURI GRAV, JUR!*

Chiar dacă primise avertismentul, nu l-a luat în serios. Nici nu era primul de acest fel. Se mai bizuia şi pe observaţia subtilă a lui Bazil, că genul acesta de violenţă verbală îşi este suficient sieşi, compensaţiile psihologice pe care le oferă făcând inutilă violenţa fizică. Câteva zile şi-a continuat programul normal. A vorbit la telefon cu domnişoara Tamara, care s-a arătat destul de mulţumită. Poate că nici nu o interesa propriu-zis ce şi cât postează Gogu. O interesa numai să-şi primească banii de la primărie. Aşa încât, în seara când, întorcându-se de la magazinul de unde-şi refăcuse provizia de cafea, puştiul acela i s-a oprit dinainte, cu picioarele crăcănate şi mâinile în şolduri, aşa cum probabil văzuse în filmele de la Hollywood, nici nu l-a luat în serios. Era un băietan de vreo doisprezece ani, slăbuţ şi cu ochelari.

— N-ai o ţigară?

— Nu.

— Ba ai, dar nu vrei să-mi dai, *Bestie Securistă*!…

— Poftim? Măi puştiule, ia vezi cum vorbeşti! Ce vârstă ai tu, ca să-ţi permiţi să…

N-a mai apucat să termine întrebarea. Evident, nici să audă răspunsul. Pentru că era subînţeles. În clipa următoare, de după colţul blocului s-au repezit peste el câţiva găligani. Într-adevăr, aveau feţele acoperite cu *batiste negre*. Gogu a reuşit să reţină doar acest amănunt. După părerea mea, în acest caz au ales, în mod greşit, litera d). L-au atacat mişeleşte pe la spate, dar chiar dacă l-ar fi atacat prin faţă, rezultatul ar fi fost acelaşi.

Apropo de violenţă, deşi nu am copii, adevărul e că sunt de acord cu litera g). Altfel, unde am ajunge? Am ajuns deja. Te atacă pe stradă, pe la spate, fiindcă nu eşti de acord cu opiniile lor. Avea dreptate Bazil. Legile naturii îi contrazic adesea pe cei care susţin că omul este o fiinţă raţională. Azi-dimineaţă, domnul Educator m-a chemat pentru a completa Chestionarul de Evaluare Periodică, conform procedurii. Iar una din întrebările Chestionarului era formulată în felul următor: *Este indicat să foloseşti violenţa în următoarele situaţii: a) când eşti bătut, b) pentru a-ţi proteja prietena, c) pentru a-ţi proteja colegii, d) când cineva te insultă, e) împotriva prietenei/soţiei tale, f) împotriva animalelor, g) pentru a pedepsi copiii când greşesc, h) ca ultimă soluţie, în caz de apărare*. Bineînţeles că am ales litera h) ca ultimă soluţie. Şi asta datorită faptului că între timp am devenit mai bun, cu ajutorul preocupărilor literare. Chiar dacă se spune că uneori cuvintele lovesc mai violent decât pumnii. Dar nici celelalte întrebări nu sunt lipsite de interes, iar la unele e de-a dreptul imposibil de răspuns. De exemplu, de câte ori vă spălaţi pe zi: *a) niciodată, b) uneori, c) întotdeauna.* Răspunsul normal este: atunci când curge apa. Iar apa vine numai jumătate de oră, dimineaţa. Nici nu vine propriu-zis, doar ţârâie, fără presiune. Suntem opt în cameră. Cum se pot spăla opt oameni în jumătate de oră? Numai se udă un pic pe mâini şi pe faţă. Cât despre duş, hai să fim serioşi! Domnul Educator a spus că ar fi mai bine să nu menţionez asta în Chestionar. Ar fi şi în interesul meu. Mai bine să aleg litera *b) uneori*, care e cea mai logică. Într-adevăr, chiar dacă ai avea apă la discreţie, nu te poţi spăla tot timpul, trebuie să mai faci din când în când o pauză. Ceilalţi îl strigă domnul Gioni, sperând că în acest fel se pun mai bine cu el. Mie însă numele lui îmi

trezeşte amintiri dureroase. Îmi aminteşte de fiecare dată de cel mai bun şofer al Fundaţiei, în sensul rău al cuvântului. De aceea mă adresez întotdeauna cu domnul Educator Popescu, din respect, ca şi cum ar mai exista altul pe care îl cheamă Ionescu. Educaţia e una din activităţile cele mai importante. Bazil spunea odată că omul se naşte animal. Abia prin educaţie devine om. Am reţinut asta. Iar când i-am spus domnului Educator, a făcut ochii mari. Mi-am dat seama că l-am impresionat, nu mă crezuse în stare de asemenea idei. Bine, nu avea rost să intru în amănunte. Am fost mulţumit doar că l-am putut impresiona. După ce i-am predat Chestionarul completat, l-a citit atent şi a făcut câteva însemnări cu pixul. Câteva semne de întrebare, ici şi colo. Poate era nemulţumit fiindcă la întrebarea *Citiţi eticheta alimentelor pe care le cumpăraţi? a) niciodată, b) uneori, c) întotdeauna*, alesesem litera *a) niciodată*. De ce să nu fiu sincer măcar b) *uneori*! De data asta, nu mă costa nimic.

Cum de altfel era de prevăzut, când i-am spus că Bazil are cancer, Emilia nu m-a crezut. Adică pe mine m-o fi crezut, dar nu l-a crezut pe el.

— Măi, să fie! Taman acum, când trebuia să ne dea banii înapoi! exclamă la auzul veştii. N-ar fi putut să facă boala asta după ce-şi plătea datoriile? Ar fi fost mai corect din partea lui.

— Pare să fie ceva serios, Emi! E ceva cu totul excepţional, să ştii! La glandele sudoripare apocrine!

Îi spuneam Emi numai în momentele de tandreţe sau atunci când voiam să-i câştig bunăvoinţa. De această dată însă nu aveam niciun interes deosebit. Îmi venise să-i spun aşa fără să-mi dau seama de ce.

— Ah, da? Fireşte că de la el nu mă aşteptam decât la ceva excepţional! Dar la păcănele se poate duce!

Treaba cu păcănelele nu era pe deplin lămurită, aşa că nu prea aş fi avut argumente să o contrazic. Nici pe Bazil nu îndrăznisem să-l întreb, nu ştiam cum să încep discuţia pe o temă atât de sensibilă. Gogu, pe de altă parte, când i-am făcut o aluzie subtilă la aceeaşi chestiune, a ridicat nedumerit din umeri.

Dar altceva e interesant aici. Trecuse mai bine de jumătate de an de când îl împrumutasem pe Bazil şi abia acum Emilia se arăta dintr-odată foarte nerăbdătoare să-şi recupereze banii. Am crezut mai întâi că nerăbdarea ei s-ar datora temerii că, dacă Bazil ar fi murit, datoria s-ar fi stins de la sine, odată cu el. Dar m-am înşelat. Alta era cauza. Avea nevoie de bani pentru tratament. Aflase dintr-un articol publicat în revista *Formula AS* că boala Alzheimer se poate vindeca dacă participi cu regularitate la slujbele duminicale şi mergi în pelerinaje pe la mănăstiri. Mai trebuie de asemenea să ţii cu stricteţe toate posturile de peste an şi să dai cât mai mult de pomană. O doamnă din Adjud, care îndeplinise toate aceste condiţii, obţinuse rezultate miraculoase, iar suferinţa ei se ameliorase considerabil după ce s-a spovedit şi s-a împărtăşit. În această privinţă, opiniile noastre erau un pic diferite. Mai întâi, că nimic nu ne împiedica să considerăm banii daţi împrumut lui Bazil pomană. Rămânea doar să aşteptăm rezultatele. Problema e că, dacă ţii toate posturile, mergi la biserică, aprinzi lumânări, faci nenumărate rugăciuni şi dai cât mai mult de pomană, boala Alzheimer se poate vindeca sau se poate de asemenea să nu se vindece. La fel ca în cazul oricărui alt medicament-minune. De exemplu, oamenii de ştiinţă susţin că, dacă vorbeşti mult la telefonul mobil, ai şanse să te vindeci de Alzheimer datorită microundelor. Tocmai citisem despre asta pe internet. Cu condiţia să bei cel puţin cincisprezece litri de apă pe zi. Dar rişti, în acelaşi timp, să faci cancer din cauza aceloraşi microunde. Amănuntul cel mai important, pe care Emilia îl pierduse din vedere, era însă altul. Cel puţin deocamdată, ea nu suferea de Alzheimer! Ceea ce însemna că şi tratamentul, respectiv datoria lui Bazil puteau să mai aştepte. Bine, să zicem că, speriată de visele acelea cu fetiţa, dorea să acţioneze preventiv. În baza principiului binecunoscut că e mai uşor să previi decât să combaţi. Pentru asta însă, plăcintele şi clătitele pe care le dădea de pomană doamnei Cârlan ar fi trebuit să fie suficiente.

Trebuie să recunosc că de fapt Emilia nu avea nicio vină. Nu făcea decât să se conformeze sfaturilor severe şi mai ales avertismentelor mamei sale, care nu pierdea niciodată ocazia de a-i aminti cum murise unchiul Jorj. Cu riscul de a părea necuviincios, eu cred că murise prea târziu, la aproape nouăzeci de ani. În *Tratatul* său, Bazil avea de gând să introducă observaţia că, oricât ar fi de lungă, viaţa omului este de fapt foarte scurtă, de unde rezultă că istoria însăşi e scurtă şi că toate întâmplările care par să fi avut loc în adâncurile ei s-au întâmplat de fapt adineauri, cum ar fi ieri sau alaltăieri. Totuşi, rămân

la părerea că, dacă unchiul Jorj ar fi murit, să zicem, la cincizeci de ani, boala Alzheimer n-ar fi avut nicio treabă cu el, ar fi salutat-o din mers. Sau, hai, măcar la şaptezeci. Dar avea aproape nouăzeci, iar Alzheimerul avansase atât de mult, încât unchiul Jorj nu mai era unchiul Jorj, ci o legumă uscată care zăcea zi şi noapte într-un cărucior în faţa televizorului. Cu ochii permanent întredeschişi. Nu ştiai niciodată dacă doarme sau e treaz. Mi-a fost imposibil să aflu ce vedea el de fapt la televizor. Singurul semn care îndreptăţea oarecum presupunerea că trăieşte era faptul că mişca din când în când buzele şi sugea din tubul de plastic prin intermediul căruia i se furnizau hrana şi medicamentele. Ajunsese atât de ramolit, încât probabil că nici nu şi-a dat seama că a murit. O mai fi crezând şi acum că trăieşte şi se uită la emisiunile lui Mihai Tatulici. Oricum, pentru familia Emiliei, moartea lui a constituit o veritabilă tragedie. Se poate spune fără nicio ezitare că au suferit sincer. Mai ales domnul Pantelimon, tatăl Emiliei, având el însuşi probleme de sănătate. Un sfârâit neîntrerupt în ureche, ca de frigider. Când femeia care-l îngrijea pe unchiul Jorj l-a anunţat că acestuia îi căzuse în sfârşit tubul de plastic din gură, domnul Pantelimon a făcut o figură de om disperat şi, ridicând mâinile către lustra din tavan, a exclamat:

— Imposibil! Imposibil!

Asta însemna că, de acum încolo, trebuia să împartă banii cu băieţii unchiului Jorj. Nu chiar toţi. Numai banii primiţi de la societatea de petrol pentru terenurile de lângă Moineşti pe care se aflau sonde. Fiindcă, în unele privinţe, boala unchiului Jorj prezenta un avantaj incontestabil. Din cauza ei, unchiul Jorj nu-şi mai recunoştea copiii. Adevărul e că şi ei se purtaseră la un moment dat urât cu el, iar după Revoluţie plecaseră care încotro, lăsându-l singur. Unul ajunsese tocmai în Africa de Sud. Celălalt trăia în Timişoara. Abia când s-a privatizat PETROM-ul şi au aflat că legea obligă noii proprietari să plătească o chirie pentru terenurile pe care se aflau sonde şi-au amintit de tatăl lor. Dar… prea târziu. Între timp, boala Alzheimer începuse să-şi facă datoria. Dacă vreunul dintre fii venea în vizită, unchiul Jorj o întreba pe îngrijitoare cine-i ăla şi ce vrea de la el. Spune-i că nu am bani, zicea, pur şi simplu! N-am niciun leu! Şi, într-adevăr, banii îi ţinea domnul Pantelimon.

Erau unele dimineţi când, trezindu-se, Emilia se ridica în şezut, stătea aşa cam un minut, cu privirea fixată pe dulapul de haine, şi la urmă întreba:

— Cine sunt eu?

Atunci ştiam că o visase iarăşi pe fetiţa cu ciocănelul şi îi răspundeam cât mai prietenos:

— Tu eşti Emilia. Nu trebuie să te temi. Viaţa este frumoasă, oamenii sunt buni. De ce ţi-au dat lacrimile, de ce plângi? Nu ai niciun motiv să plângi.

— Dar nu plâng.

— De asemenea, menţionez că tu eşti soţia mea şi persoana la care ţin cel mai mult pe lumea asta, mai ales că nu avem copii. E primăvară, natura a renăscut, peste câteva luni vom mânca cireşe, apoi pepeni, apoi struguri şi alte fructe… Hai să vedem, câţi pepeni mănâncă un om într-o viaţă?

Uneori, dacă reuşeam să o fac să înţeleagă în profunzime cât de frumoasă e viaţa şi cât de fericiţi suntem împreună, chiar începea să plângă. Alteori, după ce rămânea alte câteva momente pe gânduri, părea că-şi revine. Începea să-şi amintească cine e şi de ce se trezise în pat lângă mine. Se pipăia în creştet, apoi pe frunte şi în alte câteva zone ale capului, ca şi cum l-ar fi verificat dacă nu prezintă fisuri.

— Hm. Nu cumva vrei să mă păcăleşti?

— Emi, puicuţo, chiar dacă te-aş păcăli, ar fi spre binele tău. Fiindcă nu am alt scop în viaţă decât să te fac fericită.

Mă privea cu neîncredere, dar şi cu o mică neîncredere în neîncrederea ei, adică cu dorinţa de a se înşela.

— Mă aşteaptă o zi grea, zicea. Dă-mi halatul.

Un joc de copii tembeli, pe care l-am repetat de nenumărate ori, până în ziua când, urmând recomandările din revista *Formula AS*, Emilia a hotărât să meargă la biserică, pentru a participa la slujba duminicală. Un prim pas pe calea vindecării. Nu mai spun cât a stat şi s-a gătit, un pic de dragoste în faţa oglinzii. Adică luptând pentru o anumită semnificaţie. Ştiu de la Bazil că, atunci când o femeie se găteşte, face asta pentru a fi semnificativă. Femeile, dacă nu-s semnificative, au impresia că degeaba mai trăiesc. Eu am rămas acasă, aşa că nu pot spune cu precizie ce s-a întâmplat acolo. Mi-a povestit Emilia, atât cât

a înţeles. Şi am mai citit după aceea în *Deşteptarea*. Mai târziu am auzit că s-a dat şi la televizor, dar eu nu prea mă uit la televizor, aşa că nu am văzut.

Emilia era convinsă că, dacă n-ar fi mers la biserică în duminica aceea, lucrurile ar fi decurs cu totul altfel. Trecuseră cam două săptămâni de la întâlnirea cu Deputat, care rămăsese deocamdată fără niciun fel de urmări. Şi aproape o lună de când ne plecase motanul. Între timp, Emilia ajunsese la concluzia că pisicile sunt complet lipsite de caracter şi se resemnase. Asta poate că ar fi trebuit menţionat în altă parte. Nu s-a dus la biserica din centru, aflată la capătul străzii pe care locuiam noi – şi ştiu de ce: nu suporta să-i audă clopotele din cauza cărora motanul fugise de acasă. Când începeau să bată, începea şi durerea ei de cap. A ales să meargă la o biserică din cartierul Mioriţei. Acolo mergeau oameni de condiţie modestă, majoritatea bătrâni, unii dintre ei şomeri, care se rugau lui Dumnezeu pentru lucruri mărunte. Cum ar fi: să nu li se taie ajutorul social. Erau aşa de mulţi care cereau asta, încât biserica se umpluse şi mai stăteau şi pe după uşă. Coincidenţă sau nu – dar, cum vom vedea, nimic nu e întâmplător –, Evanghelia din duminica aceea – şi predica rostită de preot – era despre fericire. Pe cale de consecinţă, cum spune uneori domnul Tavi. S-au cântat Fericirile, iar la urmă preotul a explicat mulţimii ce înseamnă ele. Era un preot deştept, cu ceva pregătire filosofică, cel puţin asta a fost impresia pe care i-a făcut-o Emiliei. Căci nu s-a limitat să repete banalităţile învăţate la Facultatea de Teologie şi pe care preoţii le tot repetă la fiecare ocazie, ci s-a încumetat la o interpretare personală, înainte de toate, a fericirii.

— Ce este fericirea, oameni buni? Ştie careva dintre voi? Nimeni n-a îndrăznit să-i răspundă. Toată lumea vrea să fie fericită, a continuat preotul. Şi fetele care rămân însărcinate la paisprezece ani. Şi cele care-şi abandonează copilul nou-născut în spital sau îl aruncă la tomberon. Şi hoţul care-ţi pune cuţitul la gât, să-i dai portofelul. Chiar şi Sexy Brăileanca, pe care aţi văzut-o la televizor! Sau asta de la noi, din Bacău… Cum o cheamă, Ramona, nu?

— Da, Ramona, confirmă cineva din mulţime.

— Chiar şi miliardarul ăla care-i plin de bani, am uitat cum naiba îl cheamă, dar tot nu-i ajung, reluă preotul. Are o mulţime de datorii, dar şi-a schimbat ficatul. Ba chiar şi popii, unii ca mine, care-şi dau ochii peste cap şi vorbesc numai de cele sfinte, Doamne iartă-mă! Adică oameni care au cam tot ce le trebuie, dar ar mai vrea ceva. O nimica toată, un fleac: să fie fericiţi! Voi vreţi să fiţi fericiţi? îi întrebă preotul pe enoriaşi.

Îşi rotea privirea peste mulţime şi îl fixa pe câte unul cu ochii lui negri, iscoditori, tăioşi ca laserul. Era scund şi cam gras, cu obrajii roşii şi o pată cafenie la una din tâmple, ca a lui Gorbaciov. Dar acolo, pe podiumul din faţa altarului, părea mai înalt. S-a uitat o dată şi la Emilia şi au trecut-o fiorii.

— Daaa… au răspuns câţiva mai îndrăzneţi, dar destul de nesiguri.

— Aşa deci. Asta e o mare prostie! Păi, de ce vreţi să fiţi fericiţi, nenorociţilor? Ca să ce? Ca să vă umpleţi burta? Să staţi toată ziua să vă holbaţi la televizor? Să vă facă alţii treaba în locul vostru, iar voi să beţi bere şi să jucaţi table? Zău că nu înţeleg, Doamne iartă-mă! Ehe-he-he, e un tâlc aici, pe care o să-l luăm cu binişorul. Iată ce ne învaţă Evanghelia de azi: că fericirea e o răsplată! Da, aţi auzit bine! Zice: fericiţi cei care… Şi urmează de nouă ori un efort, o suferinţă sau o lipsă sau chiar o neputinţă, căci zice: fericiţi cei săraci cu duhul… Asta e ca o neputinţă a sufletului. Şi abia după aceea vine răsplata! Vedeţi? Aici e ascuns sâmburele înţelepciunii şi o mare taină! Vasăzică, atunci când vine ca o răsplată, aceea este fericirea adevărată şi bineplăcută Domnului. Aţi înţeles? Ştiam eu că o să înţelegeţi. Restul, celelalte sunt de la Satana!

Mai dădu nişte exemple cu boxerii care îşi cară pumni unul altuia, ca să fie la urmă fericiţi. Şi cu alţii care, după un efort susţinut şi cu mare iscusinţă, îndurând multe înghionteli şi cotonogeli din partea adversarilor, reuşesc să bage mingea în poartă. Aţi văzut cu toţii ce de cruci îşi fac după aceea, cu ochii daţi peste cap, sau alte semne de mulţumire către Dumnezeu şi cum, de fericire, smulg iarba din pământ ca să o mănânce.

Dar pe măsură ce vorbea, în biserica plină ochi de lume prinse a se forfoti ceva pe la mijloc, unde înghesuiala era mai mare. Oamenii deveneau tot mai neatenţi la cuvintele lui şi se întorceau unii către alţii, întrebând ce se întâmplă. Deocamdată, la modul abstract. Un murmur care creştea. Câteva glasuri de femei, ca nişte cotcodăceli de curcă speriată, care parcă reproşau ceva, sau poate protestau? Emilia a crezut mai întâi că zarva pornise de la cei nemulţumiţi de vorbele severe,

potrivite cam din topor, pe care preotul le adresa credincioşilor. Ori poate se simţeau jigniţi de exemplele alese. Până la urmă, hărmălaia acoperi de tot vocea preotului, care se şi opri din vorbit, aşteptând ca lumea să se potolească. O femeie scoase un ţipăt atât de ascuţit, încât unii, presimţind un scandal, se grăbiră către ieşire. Tocmai atunci, câţiva copii speriaţi îşi găsiră să behăie. Mulţimea de capete se mişca într-o partea şi în alta ca valurile mării Galileii, când se apropie furtuna. Pesemne că, de acolo, de pe podium, preotul văzuse ce se întâmplă, căci coborî şi, făcându-şi loc prin mulţime, se îndreptă hotărât către strana din stânga lui. Valul de trupuri o împinse cu putere pe Emilia, care îşi pierdu echilibrul. Crezând că i-a venit rău, o femeie de lângă ea o prinse în braţe şi o târî până lângă perete, sub icoana sfintei Tatiana. În partea opusă, lângă tronul episcopului, enoriaşii făcuseră un cerc în mijlocul căruia preotul încerca să readucă în simţiri pe bărbatul căzut acolo. De fapt, îi făcea respiraţie gură la gură.

— Sunaţi la 112, strigă cineva, sunaţi la 112! Să vină ambulanţa!

— Daţi-mi voie, răspunse altul, e un medic aici, daţi-i voie să se apropie!…

În toată vânzoleala aceea, o singură persoană rămăsese calmă şi lucidă, iar aceea era Emilia. Ştia că ea provocase totul. Dacă nu s-ar fi dus la biserica aceea şi dacă n-ar fi fost prezentă acolo când preotul începuse a le vorbi despre fericire, lucrurile ar fi decurs cu totul altfel, deşi nu se poate spune cum anume. Probabil la fel cum decurseseră şi altădată. Până la urmă a venit şi ambulanţa, dar tot degeaba. Între timp, bărbatul acela făcuse un infarct. Sau cel puţin aşa au scris în *Deşteptarea* a doua zi, citând declaraţia purtătorului de cuvânt al spitalului judeţean. Ca să zic aşa, a scăpat de Alzheimer. L-au acoperit provizoriu cu un pled, iar preotul a rostit, în loc de concluzie, aceste cuvinte:

— Iaca, ăsta, îl vedeţi? E un om fericit, că a murit în biserică. Sufletul lui a scăpat de închisoarea trupului şi s-a dus direct în Rai. Iar noi suntem nenorociţi şi nevrednici de iubirea lui Dumnezeu. Of, of, cine ştie ce ne mai aşteaptă?

Din toată această poveste, cel mai mult a avut de câştigat Bazil. N-a mai trebuit să ne dea banii înapoi. Emilia nici nu voia să audă de aşa ceva. Dimpotrivă, dacă făceam o cât de mică aluzie la datoria lui Bazil, mă certa că pretind banii unui om care în curând va pleca la Domnul. A devenit, cum susţinea ea însăşi, alt om. Aprindea candela la fiecare sărbătoare, iar uneori ardea şi tămâie în casă, pentru a alunga dracii. Ba chiar exagera alteori cu evlavia, făcându-şi cruce şi când trecea pe lângă vreun semafor. Dar la biserică n-a mai mers niciodată după aceea. Prefera să asculte liturghia la radio. Iar dacă aduceam cumva vorba despre fericire, fie se făcea că nu aude, fie intra în baie, lăsând uşa deschisă, şi în timp ce îşi întindea pe faţă crema hidratantă sau cotrobăia într-un dulăpior după uscătorul de păr şi alte nimicuri femeieşti, întreba:

— Eh, ce este fericirea?

Ştiam că întrebarea nu-mi era adresată şi de aceea nu-i răspundeam. Deşi ştiam de asemenea şi răspunsul. Dacă făcea un mic efort, şi-l putea formula oricând ea însăşi, în gând sau cu voce tare. În aparenţă, era un răspuns nepotrivit, care nu răspundea propriu-zis la întrebarea pusă, ci la o alta. În realitate, nu numai că nu răspundea propriu-zis la întrebare, ci o şi anula! Tocmai din acest motiv era, dacă se poate spune aşa, atotcuprinzător. Căci adevăratul răspuns, dar niciodată rostit, era: *eu nu vreau să fiu fericită.*

Apropo de fericire. Despre mine pot să spun că eram fericit când mâncam slănină cu ceapă şi după aceea beam un pahar de vin roşu. Şi eram nefericit jumătate de oră mai târziu, când făceam indigestie şi mă durea capul. În cazul Emiliei, lucrurile erau chiar mai simple. Fiindcă uneori e mai ieftin să dăruieşti cuiva mai mult decât mai puţin. În loc de un parfum sau un buchet de flori, luna şi stelele de pe cer. Câteodată o făceam fericită oferindu-i un splendid răsărit de soare, pe care niciuna din celelalte femei nu-l observau.

Ţin minte cu precizie ziua. Era în 6 octombrie, când se sărbătoreau şase sute şi ceva de ani de atestare documentară a Bacăului. Dacă socotesc că întâlnirea cu Deputat avusese loc pe la jumătatea lui august înseamnă că trecuseră aproape două luni de la acea întâlnire. Fireşte că toţi băcăuanii trăiau această zi cu nişte sentimente deosebite, deşi nimeni n-ar putea spune cu certitudine ce fel de sentimente. Şi nici dacă băcăuanii sărbătoreau propriu-zis ceva. Poate primarul şi alţi câţiva de pe

lângă el. La spectacolul festiv organizat de primărie au participat doar consilierii locali şi rudele lor de gradul întâi. Ceilalţi şi-au văzut de treburile lor. N-am fost la acel spectacol, însă am citit în aşa-zisul ziar *Mesagerul* că, „în faţa unui public select, artiştii şi-au dat întreaga măsură a talentului“. Nici nu poate fi socotit ziar. Ce ziar? O foaie volantă care se distribuia gratuit, prin cei de la Salubritate. O găseai în cutia poştală, fără s-o fi cerut de la nimeni. Cât despre public, ştim cu toţii ce înseamnă public select, experienţa de viaţă ne-a învăţat. De exemplu, vecinul meu de jos, domnul Licuţă. Trecem peste faptul că, de câte ori vedea vreun avion care tocmai decolase de pe aeroportul George Enescu, suna la 112 ca să anunţe că s-a prăbuşit. De câteva săptămâni hotărâse să devină cântăreţ de manele. Auzise că ăştia care cântă prin restaurante câştigă destul de bine şi s-a apucat să facă repetiţii în casă, cu nişte negative luate de pe internet. Când se înfierbânta, uita că locuieşte la bloc, cu vecini care poate ar fi dorit să se odihnească. Atunci îşi dădea întreaga măsură a talentului, ocazie cu care eu deveneam publicul lui select. Dar nu-i puteam zice nimic. Fiindcă şi noi mai uitam câteodată apa deschisă la baie. Mai corect ar fi să spun că uitam *aerul* deschis. Asta i-am explicat şi domnului Licuţă. În momentul când am deschis robinetul, conducta era de fapt plină cu aer, apa fiind întreruptă pentru reparaţii la reţea sau lucruri de genul ăsta. Tocmai din acest motiv l-am şi uitat deschis. În momentul imediat următor a sunat telefonul şi m-am grăbit să răspund. Adică o succesiune rapidă de întâmplări, şi cât se poate de logică. A fost cu adevărat o surpriză, fiindcă Gogu mă suna foarte rar. Vocea lui plină de mister îmi sugera să mă aştept mai degrabă la o veste proastă. Trebuia să mă întâlnesc cu Bazil, după care să mergem împreună la Regrete, unde ne aşteptau Gogu *şi încă cineva*. Cu cât mai repede, cu atât mai bine. Până aici, vestea nu era deloc proastă, ci aproape simpatică. Dacă Gogu ar fi avut o veste cu adevărat proastă, mi-ar fi spus-o la telefon. Nu era necesar să mă cheme la cârciumă, decât dacă ar fi fost cu adevărat o veste *foarte* proastă. Poate că avea o veste proastă doar pentru Bazil. Dar, în acest caz, de ce nu l-ar fi sunat direct pe el? Simplu: fiindcă de obicei Bazil nu răspundea la telefon. Grăbindu-mă, în drum spre Bazil, făceam fel de fel de raţionamente, unele dintre ele de-a dreptul optimiste. Îmi ridicau moralul. Uitând cu totul de robinetul de la baie, lăsat deschis, prin care curgea deocamdată aer, sau stătea pe loc.

L-am găsit pe Bazil într-un hal de depresie nervoasă cum nu-l mai văzusem de când l-au dat afară de la ziar. M-am gândit că Emilia avea dreptate sută la sută. Este nepoliticos să-i ceri unui om în halul lui să facă efortul de a-ţi înapoia datoria. Dar atunci, dacă era atât de bolnav, cum de se mai culca cu chinezoaica? Numai că de această dată motivul era altul. Descoperise că românii nu se trag din daci şi romani, cum scrie în manualele de istorie, ci din cumani, pecenegi, slavi, turci, polonezi, greci, armeni, tătari şi unguri. Citise într-o carte de-a lui Neagu Djuvara. Bazil ar fi dorit ca el personal să provină din vlahii albi, singurii ai căror strămoşi par să fie daco-romanii, dar din păcate nu era blond, ci brunet, şi se născuse la Comăneşti. În această privinţă, însuşi numele oraşului spune totul.

— Dacă-s daco-roman, de ce nu-s blond?

— Fiindcă eşti şaten.

— Dar eu nu înţeleg un lucru, Puiule, de ce cumanii ăştia sau ce-or mai fi fost ei au ţinut neapărat să fie consideraţi daco-romani! Nu e nicio ruşine să fii cuman, cu condiţia să nu te crezi altceva. Şi ne mai întrebăm de ce toţi agramaţii ajung senatori şi deputaţi!… Păi, cum să ştie româneşte, dacă ei, săracii, sunt pecenegi? E suficient să-i auzi vorbind ca să-ţi dai seama cât de nenorocită a ajuns naţia asta. Căci ei sunt reprezentanţii poporului, Puiule! Înţelegi? Ei chiar reprezintă poporul român! Zău aşa! Dar ce înseamnă de fapt să fii român? Suntem un popor de strânsură, fără identitate, şi asta explică multe.

— Să nu exagerăm, Bazil. Poate că lucrurile nu stau chiar atât de rău… Erau de fapt cuvinte indiferente, obişnuitul meu mod de a încuraja pe cineva. Te iei după Djuvara? Vrei să spui că ăsta e un nume românesc? Eu aş zice că e mai degrabă albanez. Hai să fim serioşi! Adică dacă te-ai născut la Galaţi înseamnă că eşti de neam galez, nu? Oamenii mai şi circulă, se duc încolo şi încoace, aşa că şi cumanii ăia s-or fi dus până la urmă la treaba lor. Am auzit că unii au ajuns până în Franţa. Neştiind ce să mai adaug, m-am grăbit să schimb subiectul. O metodă pe care o învăţasem de la Emilia. Când nu mai ai nimic de spus, schimbă subiectul, ca să poţi spune şi tu ceva. Apropo, ai mai aflat ceva despre Deputat?

— Care Deputat? se miră Bazil.

— Cum care Deputat? Ăla cu afacerea!

— Ce afacere? se miră şi mai tare Bazil. Am renunţat definitiv la orice gen de afacere.

Nu-şi amintea nimic. Sau poate că se prefăcea? Ce-i drept, trecuse destul timp de atunci. Dar trebuie să recunosc că, în ce mă priveşte, în tot acest timp aşteptasem cu nerăbdare reîntâlnirea cu Deputat. Îl şi visasem de câteva ori, iar Emilia mă asigurase că, atunci când visezi deputat sau alt om mare, e de bine. Când a aflat că Gogu ne aşteaptă la Regrete, Bazil a făcut o grimasă de neplăcere.

— Nu merg nicăieri, am treabă. Viaţa mea a intrat într-o teribilă criză de timp, Puiule. Trebuie să termin de scris Tratatul. Ştefan Odobleja spune undeva că orice formă de inteligenţă începe cu *feedback*-ul, şi vreau să dezvolt această idee.

— Cum să nu mergi, Bazil? Trebuie să câştigăm bani!

— Nu-mi trebuie bani. Pentru ce? Doar ţi-am spus că am cancer, şi nu orice fel de cancer! Iaca, a plecat şi Pavarotti! Marele Pavarotti! Cine ştie dacă nu urmez chiar eu?

Rezistenţa lui îndărătnică mă obliga să iau atitudine.

— Bazil, eşti un bou. Îmi permit să-ţi spun aşa, fiindcă eşti prietenul meu şi te iubesc. Dar asta nu înseamnă că nu eşti un nenorocit. Şi eu o să mor, toţi o să murim într-o bună zi, conform legii entropiei, cum ai afirmat chiar tu cu altă ocazie. În plus, deşi e o problemă minoră în raport cu scrierea *Tratatului*, dacă ne iese afacerea cu Deputat, vei avea ocazia să-ţi achiţi datoriile! Nu ţi-am mai spus, ca să nu te indispun, dar să ştii că am probleme în familie din cauza banilor pe care ţi i-am împrumutat. Nici măcar nu erau ai mei, i-am primit de la socru-meu.

— Hm, tocmai mă întrebam cum de tu nu ai niciun fel de probleme.

— Uiţi că sunt pensionat pe caz de boală! zisei ridicând un pic vocea.

Poate că aici am fost un pic exagerat. Am ridicat vocea cam tare, speriind-o pe chinezoaică. Desigur că ne auzea din bucătărie. Dincolo de faptul că apelasem la argumente false. De la o vreme, Emilia nu mai insista cu banii. Iar în ce priveşte pensionarea mea, se datora mai curând faptului că Emilia lucrase cândva la Casa de Pensii, fusese contabilă acolo. După ce a reuşit să mă scoată la pensie, a venit un control şi au dat-o afară, lucru pe care îl ştia de altfel şi Bazil. Dar nu mă contrazise, ci tăcu preţ de câteva secunde, cu buzele strânse. Nu ştiu la ce se gândea. Apoi se ridică, veni şi se opri lângă fotoliul pe care şedeam, îmi puse o mână pe umăr.

— Eşti singurul meu prieten adevărat, Puiule, deci îţi pot face această mărturisire. Nici nu ştii cât mă îngrozeşte, în fiecare dimineaţă, gândul că începe o nouă zi, că trebuie să-i înfrunt, cu toată lipsa mea de vocaţie, provocările. Mă simt persecutat, toţi vor ceva de la mine…

Se dăduse bătut. Ultimele cuvinte le spuse îndreptându-se către uşa ce da în camera unde urma să se îmbrace pentru a ieşi în oraş.

Până să se întoarcă, a intrat chinezoaica, aducând pe o tăviţă de plastic care imita porţelanul două ceşti cu ceai. Observasem de mai multă vreme că ceaiul chinezesc, preparat de o chinezoaică adevărată, are nişte proprietăţi deosebite. Orice s-ar spune, la ceaiuri şi la plante medicinale nu-i întrece nimeni pe chinezi! Imediat după ce-l beam, mă simţeam foarte relaxat. Nu mă mai deranja că Bazil nu-mi înapoiază banii, uitam cu totul de ei. În general, nu mă mai deranja nimic, priveam toate întâmplările vieţii ca pe ceva distractiv. Mult mai târziu am aflat secretul reţetei. Mi l-a dezvăluit chiar Bazil. Era de fapt o reţetă foarte simplă. După ce turna ceaiul şi potrivea zahărul, chinezoaica adăuga în ceaşcă o pilulă de Xanax. Nu-i ceruse nimeni asta, o făcea din proprie iniţiativă, fiindcă, de câte ori ne auzea discutând, avea impresia că ne certăm. Deocamdată însă, neştiind toate aceste amănunte, abia aşteptam momentul când chinezoaica urma să intre cu ceaiul.

— Mulţumesc, zisei, luându-i ceaşca şi privind-o drept în ochi, cu un interes anume.

— Mulciumesc, răspunse chinezoaica.

— Aoleu, ce ţi-aş mai trage-o! îi şoptii.

— Mulciumesc, repetă ea, înclinându-se în stilul acela chinezesc inconfundabil.

Apropo de chinezi. Fiecare dintre noi are o poreclă prietenoasă şi binevoitoare. Am să-i iau metodic. De exemplu, pe

Chinezu l-au eliberat condiţionat zilele trecute, chiar dacă are mai degrabă figură de tătar. Cum s-ar zice, l-au lăsat să emigreze. *Pentru că s-a conformat rigorilor detenţiei, a dat dovezi de îndreptare şi a îndeplinit cu responsabilitate toate sarcinile, arătând că regretă sincer fapta pentru care a fost încarcerat*.

Domnului Tavi toţi îi spun Răstristu, în afară de mine. Fiindcă la început era toată ziua supărat şi suspina toată ziua gândindu-se cum îl trădase îngerul acela de fată pe care o pregătea pentru olimpiada de limba română. Aici aş avea eu mai multe de spus, dar nu acum. Omul cât trăieşte învaţă. El m-a învăţat ca, atunci când scriu, să mă exprim în limitele a ceea ce sunt, dar fără să exagerez. Adică adevărul cu măsură. Fiindcă nu poţi şti ce se întâmplă mai încolo. De exemplu, în tinereţe, domnul Tavi a publicat nişte poezii în ziarul *Vremea nouă* din Vaslui, închinate lui Nicolae Ceauşescu, mai precis nişte ode. Pe atunci, tânăr şi naiv, nu avea de unde să ştie că în realitate Ceauşescu era un criminal. Mai ales că toată lumea spunea că e Geniul Carpaţilor. Chiar şi preşedintele american Nixon, când a fost în România, a recunoscut asta. Pe urmă, poporul a făcut Revoluţie, pe Ceauşescu l-au împuşcat, iar cariera poetică a domnului Tavi s-a prăbuşit definitiv.

Pariu a fost fotbalist, în Liga a II-a, era omul de bază al echipei şi prevedea, cu câteva zile înainte, rezultatul partidelor, până când l-au prins că vindea meciuri. Toţi se feresc să pună pariu cu Pariu, fiindcă el câştigă de fiecare dată. Acum e mâna dreaptă a domnului Monitor Sportiv. Am impresia că îl învaţă cum să parieze, ştie o mulţime de secrete.

În cazul meu, lucrurile sunt mai simple, fiindcă nu a fost nevoie de o poreclă. Toţi îmi zic Puiu, considerând că e atât numele, cât şi porecla mea. Din punctul lor de vedere, sunt fraier ca un pui de găină. Într-o situaţie asemănătoare este şi Şuţu, al cărui nume de familie, printr-o nefericită coincidenţă, coincide cu porecla lui. După lungi insistenţe, l-am convins şi pe el să vină la cenaclul nostru.

Poate ar fi trebuit să explic de la început cum merg treburile pe aici, ca să nu existe confuzii. Pe scurt, e ca la mănăstire, numai că nu are fiecare chilia lui, stăm la grămadă. La drept vorbind, nici cu rugăciunile nu ne ostenim prea tare. Însă de postit, postim mai ceva decât călugării, fiindcă mâncarea e atâta câtă este, iar uneori nu-ţi vine să o mănânci nici pe aia. Drept dovadă, mai demult, când am început să merg la spovedanie, mi-a spus părintele Bostan că mulţi dintre sfinţi, înainte de a ajunge sfinţi, au trecut prin închisoare, unde şi-au călit sufletul. Bineînţeles, la fel ca în orice mănăstire, se mai găseşte şi câte unul care nu crede în Dumnezeu. Noi îl avem pe Ofşor. Pentru el e ca o întoarcere în timp, adică în comunism. Dar uită că şi comuniştii erau nişte sfinţi, în felul lor, numai că nu se închinau lui Dumnezeu, ci Luminii de la Răsărit. În schimb, îşi aminteşte cum se stingea în fiecare seară lumina. Iar apa caldă venea doar o dată pe săptămână sau nici atunci, la fel ca aici. Iar la televizor aveam program de numai trei ore, cu caracter educativ. În loc de Comitetul Central, avem Comisia de Disciplină. În loc de Învăţământul Politico-Ideologic, avem Cursul de Educaţie Civică. Iar noi suntem un fel de Şoimii Patriei. Aici îi dau dreptate. Într-un anumit sens, deţinutul este ca un bolnav sau ca un copil. Cineva trebuie să-i poarte de grijă, să-i spună permanent ce are voie şi ce nu. Lipseşte numai Codul Eticii şi Echităţii Socialiste, care de fapt nu lipseşte. Dacă, să presupunem, lui Meteo i-ar da prin cap să evadeze, trebuie să ştie ce-l aşteaptă. Bine, asta ca o metaforă. De asemenea, înjuratul e interzis. Ca atare, chiar dacă, să presupunem, într-o împrejurare sau alta aş simţi nevoia, e mai bine să tac. Ceea ce mă ajută să nu pierd credite, iar uneori chiar să câştig.

Pe Ofşor l-au adus aici de la Poarta Albă, fiindcă a făcut acolo nu ştiu ce boală, şi aerul sărat al mării îi dăunează. Un om deosebit, cu milioane de euro într-un cont din Cipru, dar care are totuşi o problemă. I-au crescut nişte oase în călcâie care îl obligă să meargă numai pe vârfuri. Dacă ar fi fost şi Bazil cu noi, i-ar fi spus că e o mândrie să suferi de Exostoză Calcaneană. Fiindcă lui Bazil îi plăceau la nebunie bolile cu denumire specială. Aşa însă, i-a spus medicul. Şi i-a mai spus că se poate să-i fi apărut din cauză că în tinereţe a avut o gonoree pe care nu tratat-o cu atenţia cuvenită. Cealaltă problemă cu Ofşor este că vorbeşte încet, abia îl auzi. Iar oamenii care vorbesc încet sunt zgârciţi. Asta e ideea mea, nu am luat-o de la nimeni. Pur şi simplu am dedus-o observându-l pe Ofşor.

În patul de deasupra lui Ofşor stă Meteo, căruia îi zicem aşa fiindcă are ambiţia să ne spună cum va fi vremea, contrazicând tot ce se spune la televizor. Ăia de la televizor spun numai minciuni. După cum bate vântul, vremea se răceşte şi are să plouă, dar ei spun că se va încălzi. Păi, dacă te iei după ei!… Dacă totuşi se întâmplă să nu plouă înseamnă că a vrut să

plouă şi s-a răzgândit. Bine, în cazul lui Meteo problema e că nu înţelege de ce la televizor se mai transmite şi altceva în afară de fotbal.

Aseară, de exemplu, au dat un reportaj despre ravagiile gripei. Numai în ultima săptămână au murit unsprezece oameni din cauza asta. Erau şi imagini de la o înmormântare la care toţi participanţii îşi suflau nasul în batistă. La început am crezut că din cauză că erau trişti, dar pe urmă reporterul a explicat că toţi aveau gripă, sau aproape toţi. Iar cei care nu aveau, urmau să aibă. Fiindcă un funcţionar de la Ministerul Sănătăţii a blocat vaccinul antigripal în depozit şi nu i-a dat drumul în farmacii. Şi iată de ce: a primit mită de la un producător de sirop pentru tuse ca să amâne. Vânzările de sirop au crescut spectaculos. V-am spus eu că-s numai minciuni! a exclamat Meteo. Pariu i-a dezvăluit însă că, în ultima vreme, chiar şi fotbalul minte.

Într-adevăr, la închisoare simţi permanent nevoia să scrii metafore. La fel ca pe vremea lui Ceaşcă.

Pe vremea când era copil, Gogu visa să devină cosmonaut. Aşa, ca Gagarin. Dar nu din romantism sau pentru a obţine titlul de erou al Uniunii Sovietice. Ci din cauză că-i era mereu foame. Citise în ziarul *Scânteia Pionierului* că mâncarea cosmonauţilor sunt nişte pastile care conţin proteine, glucide şi lipide în proporţiile optime şi ar fi vrut să primească şi el pastile din acelea, să rezolve problema. Tocmai îi explica asta tipului cu care stătea la masă, când am intrat noi. Nu s-a oprit nici când l-am salutat, ne-a făcut doar un gest grăbit din mână, continuându-şi povestea. Era foarte important pentru el să se facă bine înţeles. Din cauza sosirii noastre, n-a mai apucat să spună de ce era atât de important. Pesemne că tocmai terminaseră de mâncat.

— Faceţi cunoştinţă, dumnealui este domnul Avocat European pentru Drepturile Omului, zise, uitând să-i mai spună şi numele.

Avocat European pentru Drepturile Omului se ridică de pe scaun şi, fără să ne întindă mâna, făcu doar o scurtă plecăciune, dregându-şi de două ori vocea. M-am aşezat pe scaunul din dreapta lui, iar Bazil pe cel din faţă, unde se tot foia nemulţumit. Poate şi din cauză că nu apucase să-şi bea ceaiul. Părea că vrea să-l întrebe pe Gogu ceva esenţial, dar încă nu îndrăznea. Şi eu eram dezamăgit. Crezusem că ne vom întâlni cu Deputat. Îmi făcusem nişte iluzii foarte plăcute, imaginându-mi cum l-aş întreba dacă şi-a recuperat pălăria. Pălăria lui rămăsese la Gogu. Înainte de a ne prezenta problema propriu-zisă, domnul Avocat European îşi aranjă cravata cu un gest care mă nelinişti. În primul moment, am avut senzaţia că urmează să facă ceva primejdios. Pe urmă am observat că avea pe gât o aluniţă mare care semăna cu o căpuşă.

— Da, foarte bine, concluzionă privindu-l cu atenţie pe Gogu, de la care aştepta probabil o aprobare. Păi, putem trece la problema propriu-zisă, nu?

Mi se părea că-l cunosc de undeva, deşi nu-mi aminteam de unde. Cum îl vedeam numai din profil, nu i-am putut studia fizionomia, aşa că nu l-aş putea descrie în amănunt. Totuşi, am remarcat începutul de chelie care îi conferea prestanţă, dându-i un aer de bărbat raţional, stăpân pe sine şi totodată deschis oricărei forme de negociere. Această impresie era însă contrazisă de faptul că stătea puţin aplecat şi cu umerii strânşi, de parcă i-ar fi fost frig. Zgribulit, ăsta e cuvântul. În plus, cred că avea boala picioarelor neliniştite sau ceva de genul ăsta. Bâţâia mereu dintr-un picior, mişcând şi masa, ceea ce bineînţeles că mă deranja. Iar când vorbea, îţi făcea mereu impresia că se screme. Cu acea bunăvoinţă a omului dispus oricând să-ţi demonstreze că ştie totul despre orice. Cu condiţia să nu-l întrerupi prea des. Unul din ăia care te învelesc în vorbe ca în ghips.

— Domnilor, fiţi foarte atenţi, ne spuse Gogu pe un ton solemn. Este un moment decisiv. Practic, astăzi punem bazele Fundaţiei. Vă previn că domnul Avocat European a fost trimis la noi de domnul Deputat, este consilierul lui personal.

— Ce Fundaţie? se sperie Bazil cu oarecare întârziere

— Adică afacerea noastră, Bazil, ce naiba, ai uitat? Am intervenit la timp, Gogu m-a privit recunoscător, ceea ce mi-a dat curaj. Din acel moment trecuse de partea mea sau invers, eu trecusem de partea lui. Şi cam cât ar ieşi pe lună? am vrut să aflu.

— Ajungem şi acolo, mă asigură el. Deocamdată trebuie să înfiinţăm Fundaţia Umanitară şi Culturală Filantropia.

— Nu-mi place numele ăsta, Filantropia, sună anacronic, interveni din nou Bazil, determinându-l pe Avocat European să

tresară nedumerit. În acest timp, masa se hâţâna din ce în ce mai tare, de parcă am fi fost la o şedinţă de spiritism.

— Dar cum ai vrea să se numească? se interesă Gogu.

Din cauza intervenţiilor repetate ale lui Bazil, tonul solemn de la început dispăruse cu totul. Nici n-ar mai fi avut impactul psihologic scontat.

— Rafael.

— De ce Rafael?

— Rafael e un înger vindecător din Vechiul Testament, care l-a însoţit pe Tobit în Media şi l-a ajutat să se însoare cu Sara.

— Ştim asta, îl întrerupse Avocat European, care, bineînţeles, le ştia pe toate. Dar ce legătură are cu Fundaţia noastră?

— Cum ce legătură are? Rafael ajută cu adevărat oamenii! Este vorba despre o fundaţie umanitară, da? Care îi ajută pe năpăstuiţii sorţii, altfel n-ar avea niciun sens. Păi, atunci, să-i găsim un nume adecvat!

— Bine, nicio problemă, îi zicem Rafael. Modificăm statutul şi gata, tranşă disputa Gogu.

Grăbit şi niţel iritat de insistenţa lui Bazil pe aspecte minore, îi făcu un semn discret avocatului, care scoase de sub masă o geantă-diplomat neagră. Înainte de a o deschide, ne privi pe rând, ca să fie sigur că surpriza va fi totală. Dar nu scoase de acolo decât nişte hârtii. Explicându-ne că trebuia să le semnăm şi arătându-ne unde anume. Era chiar statutul Fundaţiei. Bazil se lăsă pe spătarul scaunului într-un gest de împotrivire. Am răsfoit puţin hârtiile acelea, o mulţime, n-aveam chef să citesc tot ce scria pe ele. În orice caz, în primele rânduri se preciza scopul nobil al Fundaţiei şi obiectivele ei Umanitare, respectiv Culturale. Am ridicat întrebător privirea spre Gogu.

— Dar tu de ce n-ai semnat?

— Păi, semnez acum, răspunse Gogu. Ia dă-le încoace!

Luă hârtiile şi le răsfoi şi el aiurea, mai mult pentru impresie.

— Aici e o şmecherie, dar nu-mi dau seama care, zise Bazil.

— Nu e nicio şmecherie, e un statut standard, copiat după statutul celor de la Bunavestire.

— Şmecherie, neşmecherie, eu semnez, se grăbi Gogu să ne anunţe, şi chiar începu să semneze. Dacă vreţi să semnaţi, bine. Dacă nu, mergem acasă şi ne vedem fiecare de treburile lui.

— Semnaţi fiecare pagină, îi atrase atenţia Avocat European, aşa prevede legea.

— Bine, semnez şi eu, zisei după câteva momente de ezitare, când Gogu aproape că îşi terminase treaba. În definitiv, ce mare lucru? Dacă n-o să meargă, tot aia e. Bazil mă privi contrariat şi nemulţumit. Ca să nu creadă că-l trădez, am mai adăugat o întrebare, de formă. Trebuie să contribuim cu ceva bani?

— Niciun ban, preciză Avocat European, scoţând din geantă alte hârtii. Dar avem aici şi un contract de confidenţialitate. Trebuie să-l semnaţi şi pe ăsta. Fiindcă totul e confidenţial, adică nimeni nu trebuie să afle nimic.

— Ştim şi noi ce înseamnă confidenţial, îl puse la punct Bazil.

Începusem deja să semnez. Bazil n-a mai protestat, n-a mai zis nimic. După ce am terminat de semnat, i-am întins hârtiile şi le-a semnat fără să le mai citească, dar şi fără chef. Nici măcar n-a mai cerut să se schimbe numele Fundaţiei. Avea o semnătură lungă şi întortocheată, de parcă ar fi fost în arabă.

— Sărbătorim momentul? întrebă Gogu. Fac cinste!

Dar se vedea clar că n-are nici el niciun chef. Nu i-a răspuns nimeni. Eram cu toţii concentraţi pe semnăturile indescifrabile ale lui Bazil. Parcă anume le lungea ca să tragă de timp. În cele din urmă termină şi se lăsă din nou, epuizat, pe spătar. Avocat European luă hârtiile, verifică fiecare foaie şi le puse în ordine, apoi le băgă înapoi în geantă. Acum nu mai aveam ce face, ne uitam unii la alţii.

— Ei, măcar o cafea! insistă Gogu. Ce naiba, doar nu suntem la înmormântare.

— Vorbeşti de înmormântare în casa parastaselor, observă Bazil.

Numai că, atunci când veni chelneriţa, ne anunţă că nu poate face cafea. Fiindcă de dimineaţă se întrerupsese apa. Lucru care îmi dădu de gândit. Chestia asta ascundea o enigmă. Îmi dădu mult de gândit, fără să-mi dau seama la ce anume. Atâta

doar, că mă străduiam să mă gândesc. În cele din urmă mi-am dat seama, sau cel puţin aşa am avut impresia. Fără să fiu sigur că ăsta era gândul pe care-l căutasem, am chemat-o din nou pe chelneriţă. Nu mai era aia bătrână, ci una tânără, o slăbătură înaltă şi cu şoldurile înguste, care, după aspect, părea frigidă.

— N-aveţi apă pentru o cafea? Asta e culmea! Puteţi face cafea cu apă minerală sau cu apă plată, i-am spus.

— Da, dar aşteptăm să vină un grup pentru un praznic, răspunse ea ca şi cum mi-ar fi servit un argument zdrobitor.

— Hai, mă, să mergem, interveni Bazil.

— Nu, domnule, stai puţin! Cum adică? Nu putem bea o cafea aici? Ce fel de restaurant e ăsta, unde e patronul? Vreau să discut cu el, am să mă adresez şi la Protecţia Consumatorului!

Gogu tăcea, Avocat European tăcea şi el. Eu însumi nu ştiam de ce mă enervasem aşa, dintr-odată. Aveam un nemaipomenit chef de ceartă. Şi ţineam musai s-o pedepsesc pe chelneriţă. Mi-am dat seama mai târziu. Din păcate, prea târziu. Când am ajuns acasă. Până atunci însă, după ce tocmai ne ridicaserăm să plecăm, a apărut patronul. Am crezut mai întâi că vrea să-şi ceară scuze. Gogu şi Avocat European se îndreptau deja spre uşă, dar patronul nu avea treabă cu ei, ci cu Bazil, aşa că i-a lăsat să plece.

— Două secunde, zise patronul frecându-şi fără rost palmele. Poate fiindcă era emoţionat. Numai două secunde, vă rog!… – şi îl apăsă pe Bazil pe umăr, obligându-l să se aşeze din nou pe scaun, apoi aşezându-se şi el. De mult voiam să discut o problemă cu dumneavoastră…

Nu eram deloc sigur că trebuie să rămân, iar după aceea am fost sigur că n-ar fi trebuit. Dar am rămas, mai ales că Bazil îmi făcu semn să mă aşez şi eu. La rândul său, patronul se întoarse către mine, adresându-mi un zâmbet recunoscător, cam slugarnic, după părerea mea. Îl ştiam de pe vremea când lucra ca şef de sală la Select, dar nu-mi mai aminteam cum îl cheamă. Uite că mi-am amintit – domnul Costăchel! Adunase bacşiş cu bacşiş şi făcuse de o mică afacere. Pe care acum voia să şi-o extindă. De fapt, de asta îl oprise pe Bazil, cu mine nu avea nicio treabă. Dar de la Bazil avea nevoie de talentul lui de scriitor.

— Nu mă puteţi refuza, zise. E o chestiune simplă de tot. Dar eu… Vedeţi, n-am timp. Mare noroc am avut că v-am prins acum!

Şi ne explică. Mai precis, îi explică lui Bazil, dar se întorcea din când în când şi spre mine, pentru a mă lua ca martor. Îmi zâmbea prietenos şi, vrând, nevrând, înclinam din cap. Pe vremea când lucra la ziar, Bazil mai obţinea câte o reclamă de la el, aşa că acum se văzu nevoit să-l asculte. Mai ales că domnul Costăchel avu grijă să-i amintească de vechea lor relaţie, aşa, în treacăt. Dar nu asta era problema, ci alta. Oamenii trăiesc o vreme şi după aceea, bineînţeles, mor. Cineva trebuie să le cinstească memoria, da? În general, cei care rămân în urma lor nu prea se pricep să ţină discursuri sau sunt timizi. La groapă sau aici, la praznic, când vine momentul să spună două cuvinte despre răposat, îi vezi cum se invită încurcaţi unul pe altul, căutând şi găsind diverse motive ca să tacă. Domnul Costăchel observase asta de mai multă vreme. Hotărâse să-şi diversifice serviciile. Deja soţia lui s-a specializat în prepararea colivei. Face cea mai bună colivă din tot Bacăul – aici se întoarse din nou spre mine, aşteptând să încuviinţez. Acum intenţiona să treacă la pompe funebre, numai că nu avea suficient spaţiu, din cauza frizeriei. Însă, dacă vrei să faci o faptă bună, nu e nevoie de prea mult spaţiu. Era vorba despre cuvântul de adio, da? Pe care firma lui l-ar putea oferi clienţilor. Mai întâi gratuit, sub formă de bonus, iar după aceea, dacă lucrurile merg cum trebuie, contra cost. Adică, atunci când cuiva îi vine rândul să spună câteva cuvinte despre cel răposat, să ştie clar ce are de spus.

— Să presupunem că e vorba despre dumneavoastră, zise domnul Costăchel.

— De ce să fie vorba despre mine? se opuse Bazil.

— Ei, zic şi eu aşa, am dat un exemplu. Adică să ne punem în pielea personajului. Ce ar dori el să audă, dacă ar mai auzi?

— Nu ştiu.

— Păi, vă spun eu! Numai că dumneavoastră trebuie să puneţi toate astea, ordonat, pe hârtie. În primul rând, o caracterizare generală, bineînţeles, pozitivă. Apoi ne întoarcem un pic în timp: copilăria. Omul nostru s-a născut într-o familie de oameni cinstiţi şi harnici, aici veţi fi de acord că trebuie să-i lăudăm un pic părinţii. Avem mai multe variante, discutăm ulterior, dacă erau de la ţară sau din oraş, muncitori sau intelectuali şi aşa mai departe. După aceea, la şcoală. A făcut sau nu

liceul? A mers la facultate? Dacă da, avem o variantă, dacă nu, o avem pe cealaltă. Pe urmă, câteva cuvinte despre soţie sau soţ, deci încă două variante. Cum s-au cunoscut, cum s-au iubit şi căsătorit, dacă au avut sau nu copii. Merită adăugate câteva cuvinte şi despre copii, care au ajuns oameni de ispravă, apoi despre succesele profesionale… În final, o viaţă împlinită, înţelegeţi? Aici trebuie să ajungem! Că n-a fost în zadar. Şi că a avut un sens. Important e să subliniaţi de fiecare dată calităţile morale. Modestia, vrednicia, bunătatea şi celelalte. Adică, de fapt, eu ştiu ce trebuie spus la fiecare, dar sunt cam multe variante şi nu am timp să le scriu.

Făcuse calculul şi reieşea că Bazil ar fi trebuit să scrie în total douăsprezece variante, exact numărul Apostolilor, a câte cinci pagini fiecare, care face, cât naiba fac doişpe ori cinci? Incluzându-i aici şi pe cei care mor mai devreme decât ar trebui sau în diverse accidente. Nu era totuşi prea mult, iar domnul Costăchel îl asigură că poate lua unele expresii dintr-o variantă pentru a le folosi în cealaltă. Deci nu-i cerea un efort prea mare. Bazil rămase pe gânduri, şi acum cred că ştiu la ce se gândea.

— Da, domnul Costăchel, bineînţeles, nu e nicio problemă! Dar o să-mi ia ceva timp. Cam când v-ar trebui astea, să le zicem, necrologurile?

— Da, necrologuri! confirmă entuziast domnul Costăchel. Vedeţi, uitasem cuvântul, dar dumneavoastră vi l-aţi amintit. Ce înseamnă să fii scriitor, domnule!… Păi, cu cât mai repede, cu atât mai bine. Să ştiţi că plătesc! Îmi spuneţi cât şi plătesc!

Toată povestea asta începuse să mă enerveze. Mai ales după ce, mulţumit de angajamentul lui Bazil, domnul Costăchel se întoarse din nou spre mine şi îmi făcu semn cu ochiul. Spre surprinderea mea, pe Bazil propunerea îl interesa, deşi eu o găseam obraznică şi chiar macabră. Mi-a spus asta după ce am ieşit de acolo. Probabil îl măgulise faptul că domnul Costăchel îl considera scriitor. Dacă scria la ziar însemna că e scriitor, da? În mod sigur asta îl măgulise pe Bazil. Fiindcă, la un moment dat, când aproape să ne despărţim, îmi spuse:

— Hai, Puiule, să nu ne mai ascundem după deget! Nu asta fac cei mai mulţi scriitori? Scriu necrologuri. În cele mai multe cărţi moare cineva, iar scriitorul îţi povesteşte cum a murit ăla. Ce altceva este scriitorul decât un necrologist?… Sau necrolograf. După care adăugă, aproape fără nicio pauză: Ştii, m-am uitat în ochii ăluia şi am înţeles că e o şmecherie. Crede-mă, mă pricep la oameni. Figura lui nu-mi inspiră deloc încredere.

— Vorbeşti de domnul Costăchel?

— Nu, vorbesc de Avocat European şi cum îi mai zice. Ce am semnat noi azi acolo…

— Am înfiinţat o Fundaţie, Bazil, asta e tot. O Fundaţie Umanitară şi Culturală. Hai să nu ne mai temem de orice. Trebuie să gândim pozitiv, fir-ar a dracului!

— Hm. Nu e în regulă, Puiule. Ceva nu e în regulă.

Şi cam aşa ne-am despărţit. Abia când am ajuns acasă am dezlegat enigma acelei zile. Căci avusesem tot timpul senzaţia că ziua aceea ascunde o enigmă. Fără să ştiu ce enigmă anume. Abia când am găsit-o pe Emilia acasă am înţeles. De cum am intrat şi am văzut-o cu mătura şi făraşul în mână, încercând să adune apa de pe jos. Venise mai devreme, o sunase la serviciu domnul Licuţă şi o anunţase despre inundaţie. Fiindcă apa ajunsese şi la el. Şi abia atunci mi-am dat seama că, plecând la întâlnirea cu Gogu şi cu ceilalţi, îmi uitasem acasă telefonul mobil. Să fi fost ăsta un semn bun sau unul rău? În definitiv, inundaţia înseamnă multă apă, adică belşug. Se poate interpreta şi aşa.

Apropo de asta. Când am început să scriu această Lucrare, nu ştiam că e aşa de greu să scrii. Dar în realitate e foarte greu. În realitate, toate lucrurile sunt mult mai complicate, fiindcă sunt diferite de cele din capul nostru. Deşi, bineînţeles, înainte de a scrie, ştiu despre ce va fi vorba. Asta ar fi chiar culmea, tocmai eu să nu ştiu! Deşi adevărul e că uneori, deşi ştiu, nu ştiu cum să fac să reiasă cât mai clar ideea de bază. Mă rog, ideea de bază e că trebuie să scriu măcar o sută de pagini, o sută şi ceva. Domnul Tavi mi-a spus că ar fi bine să am măcar o sută cincizeci de pagini, ca Lucrarea mea să se poată numi carte. Cel mai greu e să atingi suta, după aceea lucrurile merg de la sine. Ca să pară mai multe, uneori repet cuvintele şi propoziţiile, sperând că n-o să bage nimeni de seamă. Chiar şi eu, când citeam mai demult cărţi, mai săream din când în când câte o pagină sau mai multe, atunci când mă plictiseam prea tare. Fiindcă eram nerăbdător să aflu cine e ucigaşul şi cum l-au prins. Oricum,

domnul Tavi mi-a spus că sunt pe drumul cel bun. Ici, colo a mai avut unele observaţii, a mai corectat câte o expresie şi a pus virgule. Dar pe ansamblu e bine. Sunt pe drumul cel bun – chiar aşa a zis, textual. Adică important e că am talent. Aşa consideră el că mă ajută, ridicându-mi moralul. Şi, într-adevăr, discuţia cu el m-a stimulat. După aceea am mai scris încă cinci pagini, care înseamnă două credite. Asta s-a întâmplat ieri. Azi, după apelul de dimineaţă, am fost chemat în birou la domnul Educator. Ca să-mi spună că a mai reflectat. Şi că aş putea obţine mai multe credite dacă aş băga printre rânduri, ca din întâmplare, diferite informaţii. Bineînţeles, nu direct, ci sub formă de metafore. Câteodată poţi obţine zece credite pentru un singur rând, dacă ştii să-l scrii corespunzător. Numai anumiţi cititori să înţeleagă. De exemplu, cam despre ce se discută în celulă. Ce spune cutare şi cutare. Dacă nu cumva are vreunul de gând să evadeze sau să facă reclamaţie la Avocatul Poporului, că stăm înghesuiţi şi că nu curge apa. Ziarele pe care le-am primit în zilele din urmă aveau unele pagini tăiate, ceea ce însemna că se vorbea acolo despre lucruri. Au tăiat chiar şi din ziarul *Lumina*, unde în principiu scrie numai despre probleme sufleteşti. De pe prima pagină au lăsat numai articolul „Raiul din închisoare“. Ofşor a completat cu pixul: Raiul Comunist. Pentru asta cred că o să piardă nişte credite.

Şi totuşi, nu e simplu să fii scriitor. De când au aflat că scriu o Lucrare, cred că domnul Tavi le-a spus, ceilalţi se cam feresc de mine. Deşi m-a sfătuit să nu arăt nimănui ce scriu, ca să nu vină toţi la mine, cerându-mi să scriu de bine şi să-i fac personaje pozitive. Mă privesc ciudat şi şuşotesc în spatele meu. Cuvântul e o armă uneori. Iar eu am început să mă simt la fel de neînţeles ca Ovidiu la Tomis. Uneori, chiar aşa, mi se pare că vorbesc în altă limbă.

La aeroportul din Bacău stătea de mai mulţi ani, nefolosit, un avion de călători al unei companii indiene. Nimeni nu-şi mai amintea cum a ajuns aici, probabil a aterizat. Proprietarul companiei, un fost parlamentar şi ministru al statului indian Haryana, a fost băgat la închisoare după ce una din stewardese şi presupusa lui amantă s-a sinucis. După aceea, şi mama ei s-a sinucis. Iar puţin mai târziu, şi fiul acesteia, fratele stewardesei, s-a sinucis. Înainte de a face gestul suprem, fiecare sinucigaş a lăsat posterităţii un bilet în care scria că se sinucide din cauza lui Gopal Goyal, parlamentarul. Aşa că Gopal a fost băgat la puşcărie de ăia din ţara lui şi nu se mai ştie nimic de el. Iar avionul a rămas la aeroportul din Bacău, confiscat pentru neplata kerosenului şi a altor dări către statul român. Fiscul a încercat de mai multe ori să-l vândă, fără succes. Dar eu mă întreb altceva. Ce treabă are aeroportul ăsta cu George Enescu, de ce îi poartă numele? O fi vreo confuzie la mijloc, toată lumea ştie că George Enescu nu a fost aviator. Doar că s-a plimbat din când în când cu avionul, când avea concerte în America sau în altă parte. Asta e singura lui legătură cu aeroportul din Bacău, dar nu neapărat cu aeroportul din Bacău, care pe vremea aceea nici nu exista, ci cu aeroporturile şi avioanele în general. Gogu, care locuia în cartierul Aviatori, foarte aproape de aeroport, ne-a ascuns multă vreme faptul că avea anumite întâlniri secrete acolo. Chiar acolo, în avion! Şi cu cine? Cu Deputat sau cu Avocat European şi aşa mai departe, cu diferite personalităţi. Aşa am presupus noi mai târziu, adică Bazil şi cu mine, când a trebuit să ne explicăm pentru ce închiriase Gogu avionul, din păcate prea târziu! Şi când Bazil m-a întrebat dacă eram sigur că acel Deputat exista în realitatea empirică. Că se întâlneau în secret acolo şi puneau împreună la cale diferite afaceri. Dar dacă Gogu nu se întâlnea cu nimeni? Parcă poţi să ştii?

— Puiule, ceva e neclar. Mă tem să nu fim traşi pe sfoară.

— L-am văzut cu ochii mei, Bazil, cum te văd pe tine! Şi sunt sigur că era deputat, avea un teanc de bani!

— Deputat pe dracu'! A fost o scamatorie, Puiule. Ca şi chestia cu Avocat European. M-am interesat, niciun Avocat European nu face parte din baroul băcăuan, nu există aşa ceva.

— Poate face parte din Baroul European al Drepturilor Omului, pe care l-a înfiinţat chiar el!

— Puiule, baroul nu e un SRL, să înfiinţeze fiecare câte vrea.

Desigur, apare întrebarea normală de unde avea Gogu atâţia bani ca să cumpere un avion. Oricât ar părea de greu de crezut, această întrebare mi-a pus-o Emilia, când i-am vorbit despre ideea lui Gogu de a înfiinţa o Fundaţie Umanitară şi cum ne vom îmbogăţi după aceea. Iar când i-am răspuns că la această întrebare există mai multe răspunsuri, mi-a răspuns că, atunci când la o întrebare există mai multe răspunsuri înseamnă că nu există niciunul. Aşa că a trebuit să-i explic metodic. În primul

rând, că deocamdată Gogu nu cumpărase avionul. Plătise numai înscrierea la licitaţie şi ceruse să-i verifice starea tehnică, iar ăia de la Fisc l-au lăsat să verifice cât vrea, fiindcă nu mai ştiau cum să scape de avion. Îl scoseseră la licitaţie de vreo zece ori şi nimeni nu se arătase interesat. În al doilea rând, cred că-i mai rămăseseră ceva bani de la gripa aviară. Când a fost gripa aviară, s-au luat măsuri. Iar una din măsuri a fost că toate maşinile care intrau în judeţul Bacău erau udate cu apă colorată, ca nu cumva să aducă gripa din judeţele vecine. Au vândut ăia la apă vopsită, până când a venit o circulară de la Bucureşti că alarma e falsă, nu e nicio gripă aviară. Care ăia, nimeni nu voia să spună. Cisternele cu apă aparţineau propriu-zis unei firme din judeţul Vrancea, dar vopseaua o cumpăra Gogu de la Metro, angro, şi pe chestia asta a avut un comision, cu condiţia să tacă. Fiindcă pe hârtie era adusă de la un laborator din Germania. Bine, în mod normal a tăcut, dar uneori mai scăpa câte o aluzie, când bea coniac şi era binedispus. Aşa că Bazil se agita degeaba, temându-se că Deputat nu există, iar Avocat European e un actor de la teatrul din Piatra Neamţ. Şi s-a tot agitat până când Gogu a venit cu ideea că aşa nu se mai poate. Dacă vrem, într-adevăr, să ne îmbogăţim, trebuie să formăm o Echipă în adevăratul sens al cuvântului. Cine vrea să facă parte din Echipă rămâne, cine nu să plece. Adică, să ne înţelegem, aici e vorba despre încredere, cum a demonstrat mai demult Fukuyama. A fost o idee bună, fiindcă după aceea Bazil n-a mai putut să facă tot felul de teorii care ne afectau moral. Următoarea idee Gogu ne-a comunicat-o chiar în ziua când Bazil ne-a anunţat că în Spania a fost descoperit cel mai vechi căcat uman, bineînţeles, foarte uscat şi tare ca piatra. Era căcatul unui om de Neanderthal, vechi de treizeci de mii de ani, iar oamenii de ştiinţă începuseră deja să-l studieze. Aparent, chestia asta nu avea nicio legătură cu motivul pentru care ne întâlniserăm, dar în realitate, după mai multe săptămâni în care suferise de constipaţie, Bazil avea o diaree blândă care însă, din momentul când primea drum liber către exterior, deşerta aproape tot ce era mai scârbos şi mai puturos în maţe. Aproape, adică mai rămânea un rest. Deci Bazil era foarte mulţumit că scăpase de constipaţie şi de aceea a considerat că e momentul potrivit să ne anunţe despre descoperirea din Spania. Pe Gogu, desele drumuri la toaletă ale lui Bazil îl deranjau vizibil, fiindcă nu-l lăsau să-şi expună ideea. Iar când a început să şi-o expună, hopa, că Bazil l-a întrerupt ca să ne anunţe ce descoperiseră nişte oameni de ştiinţă din Spania. Spun toate aceste lucruri pentru ca cititorii să înţeleagă cât de complicate sunt uneori lucrurile. De fapt, ideea lui Gogu era foarte simplă. Trebuia să cumpărăm urgent câteva maşini de ocazie şi să ne plimbăm cu ele. Preferabil nişte furgonete. Iar banii urmau să intre în contul Fundaţiei Umanitare Filantropia. De acolo ajungeau, pe căi nevăzute, la noi.

— Care bani? a întrebat Bazil.

— Deocamdată nu ştiu, a răspuns imediat Gogu.

Aşa mi-am dat seama că ideea nu e a lui şi în cele din urmă a recunoscut şi el asta. Nu a recunoscut direct, a zis că trebuie să se mai gândească – dar era clar! Dacă ar fi fost ideea lui, ar fi ştiut de unde vin banii, dar nu ştia. M-am prefăcut că nu-mi dau seama.

— De ce să cumpărăm maşini, ce să facem cu ele?

— Să ne plimbăm, asta să facem! repetă Gogu.

— Dar eu n-am permis auto. Vrei să mă prindă ăştia, să fac puşcărie?

— Şi ce dacă n-ai permis auto?! exclamă Gogu ca şi cum până atunci ar fi ştiut sigur că am. O să rezolvi alte probleme!

Bazil asculta cearta noastră cu capul atârnat deasupra mesei, ne aflam, ca de obicei, la Regrete, părând că reflectează serios asupra implicaţiilor.

— Iată cum stau lucrurile, ne spuse în cele din urmă. O simplă plimbare cu maşina nu a produs bani niciodată în istoria omenirii. La mijloc e cu totul altceva.

— Bineînţeles că e altceva, confirmă Gogu.

— Ce?

Gogu se scărpină îndelung la o ureche. În cele din urmă se văzu nevoit să recunoască:

— Un mister!

Când e vorba despre mister, orice comentariu devine de prisos. Nimeni n-a reuşit vreodată să dezlege un mister şi totuşi să-l menţină ca atare. Tocmai din acest motiv Bazil s-a ridicat să meargă încă o dată la toaletă, dar, înainte de a pleca, a ţinut

să facă o remarcă fundamentală.

— Nici misterele nu produc propriu-zis bani! Însă ele pot deveni pentru unii o sursă de venituri necuvenite, asta da. Singura producătoare propriu-zis de bani este clasa muncitoare!

— Exact! se grăbi să-l aprobe Gogu.

Ceea ce însemna o dată în plus că era el însuşi nesigur. Niciodată, până atunci, nu aprobase ideile de stânga cu care Bazil ne împuia capul. Profitând de absenţa lui Bazil, Gogu socoti că e momentul să mă câştige de partea lui.

— Viaţa e pierdere de timp, mai ales atunci când nu ai bani, zise.

— Dar nu înţeleg cum o să facem rost de bani plimbându-ne cu maşina. Benzina s-a scumpit, Gogule! Nu cumva e o şmecherie aici?

— Se numeşte inginerie financiară. Îţi explic eu altădată.

— Şi dacă ne prinde?

N-a mai apucat să-mi răspundă, fiindcă Bazil tocmai se întorcea de la toaletă cu o nouă idee. De-a lungul timpului, cele mai importante idei îi veniseră când mergea la toaletă. Inclusiv ideea că, trecând prin cal, iarba se transformă în mişcarea căruţei. De aici, printr-o serie de deducţii, ajunsese la ideea *Tratatului*.

— Ştiţi ce este un infuzor? ne întrebă pe amândoi.

— Eu nu ştiu, am răspuns sincer.

— Nu contează, la origine toţi suntem nişte amibe. Trebuie să reţin ideea pentru *Tratat*. O râmă tăiată în două înseamnă două râme şi aşa mai departe, până la amibă.

După aceea, foarte mulţumit de noua idee care îi venise, a solicitat el însuşi să trecem la discutarea detaliilor tehnice. Era exact lucrul pe care Gogu îl aştepta cu nerăbdare. Detaliile tehnice constau în două etape. Prima etapă se referea la resursa umană. Dintre noi trei, numai Bazil avea permis auto, dar nu mai condusese nici el de vreo cinci ani, ceea ce Gogu considera că, în virtutea prieteniei, poate fi trecut cu vederea. Ne mai trebuiau cel puţin doi oameni bine pregătiţi, capabili să conducă maşina şi să evite în ultimul moment cât mai multe accidente rutiere.

Aşa ajungem din nou la Hans, vânătorul de securişti. Aici se impune să fac o precizare. Dacă printre cititorii acestei cărţi se află şi securişti, pot rămâne liniştiţi la locurile lor. Fiindcă Hans nu-i vâna propriu-zis, alergându-i, de exemplu, cu maşina pe stradă, atunci când le dădea de urmă. Şi nu-l interesau toţi foştii securişti, ci numai cei care făcuseră poliţie politică. Gogu însă considera că asta nu ar fi o problemă. Fiindcă nu trebuia să-i lichideze propriu-zis, ci numai să-i sperie. Să vină spre ei cu viteză şi să pună frână brusc, la trecerea de pietoni. Mai precis, să-i determine să facă Reclamaţie!

— Hai să fim serioşi, cine o să le ia în seamă reclamaţiile? întrebă sceptic Bazil. În România, aşa ceva nu e posibil.

— Noi, răspunse Gogu. Vom asculta cu atenţie, vom cere cât mai multe detalii, vom nota totul şi le vom studia cu simţ de răspundere.

— Dar foştii securişti nici nu merg pe jos, am remarcat la rândul meu. De fapt, au numai maşini de la Audi în sus.

— Cu atât mai bine! Trebuie loviţi fără milă unde îi doare mai tare: în capotă! sări Bazil să-mi răspundă înaintea lui Gogu.

— Deci Hans şi mai cum? se interesă Gogu pentru a-l trece pe listă.

— Stai puţin, nu l-am mai întâlnit de mult, nici nu sunt sigur dacă mai locuieşte la vechea adresă. Să vedem dacă-l găsesc, la un moment dat făcea drumuri în Italia, ducea şi aducea pachete… Şi ar mai fi un amănunt. De câţiva ani se ocupă cu magia neagră, iar acum, de curând, a devenit membru wicca. Când a auzit de wicca, Gogu a avut ceva ca o mică tresărire. Mă gândesc să nu ne facă probleme cu energia lui paranormală, a continuat Bazil.

— Dimpotrivă, este exact omul de care avem nevoie. N-o să ne facă nicio problemă, l-a asigurat Gogu. În general, wiccanii îşi folosesc energiile în sens pozitiv.

— Nu e chiar aşa, Gogule. Fiindcă, pe lângă asta, mai are încă o problemă. Are de mai mult timp un dinte împotriva securiştilor, mai precis o măsea. Îi simte de la distanţă.

— Cam multe probleme, remarcă Gogu, de data asta nemulţumit.

Într-adevăr, de data asta nici Gogu şi nici eu nu mai înţelegeam ce vrea să spună. Încât Bazil se văzu nevoit să ne explice cum Hans a scrâşnit din dinţi până când şi-a distrus dantura, cu o referire specială la molarul doi superior stânga, care, în afară de faptul că funcţiona ca un radio cu tranzistori, avea capacitatea de a-i detecta pe cei care au fost securişti. Atunci când Hans se apropia de un fost securist, plomba din măseaua lui emitea, peste obişnuita emisiune de la Radio România Cultural, un bruiaj puternic, aproape imposibil de suportat. Din păcate, azi cu greu mai găseşti un securist adevărat, sută la sută. Cei mai mulţi dintre ei au murit pe baricadele Revoluţiei, de o parte sau de alta, iar puţinii rămaşi s-au împărţit de asemenea în două tabere. Unii au devenit anticomunişti, iar ceilalţi, moguli de presă, oameni de afaceri sau chiar parlamentari. O dovadă în acest sens este chiar faptul că, atunci când Bazil ne-a făcut cunoştinţă cu el, Hans i-a spus lui Gogu, ţinându-şi, bineînţeles, pălăria la gura.

— Dumneata nu ai fost securist, ci un simplu turnător. Dar un pic de poliţie politică tot ai făcut!

De unde ştia el toate astea? Cred că, în afară de plomba de la măsea, îl mai ajuta din când în când şi pălăria.

A fost şansa noastră sau cum vreţi s-o numim că după aceea, cu ajutorul lui Hans, am ajuns la Gioni, ceea ce a contribuit la completarea Echipei. Hans şi Gioni fuseseră o vreme cumnaţi, căsătoriţi cu două surori gemene, amândouă năsoase. Nu-mi dau seama cum le deosebeau la început şi cred că uneori, din greşeală, le mai schimbau între ei. Într-adevăr, una din ele era cam surdă, dar asta nu se vede. Şi atunci îţi pui problema: cum să nu le confunzi, dacă-s identice? Nu ai cum, aşa că mai bine nu-ţi pui problema. Totuşi, mai târziu, când a primit o sumă mare de bani de la un actor celebru, Gioni a dus-o pe a lui la medic şi i-a micşorat nasul, ca să nu o mai confunde măcar în viitor. În cele din urmă se poate să fi contribuit şi asta la divorţ. Fiindcă în cele din urmă, adică după întâmplarea cu Otto, au divorţat, când ea l-a anunţat că e îndrăgostită de Anthony Quinn. Spre deosebire de Hans, Gioni era vânător în adevăratul sens al cuvântului, dar nu de securişti, ci de maidanezi. Când îl vedeai prima dată, te-ai fi aşteptat să aibă un ochi de sticlă. Dar nu, aşa era el. În realitate, ochiul se afla la locul lui, viu şi nevătămat. În schimb, lui Gioni îi lipsea un rinichi. Îl vânduse unui actor celebru, după care a început să se creadă şi el celebru. Însă actorul pretindea că l-ar fi cumpărat de la un sinucigaş. Asta pentru ca Mass-Media să nu mai interpreteze tot felul de zvonuri. Cu banii primiţi de la actor, Gioni şi-a cumpărat un iPhone de ultimă generaţie. Pe urmă, făcându-i-se milă de soţia sa, că avea nasul prea mare şi suferea din acest motiv, i-a dat să-şi facă operaţie estetică. Măcar în acest fel profitau şi ei de avantajele libertăţii cucerite la Revoluţie, de care au profitat numai securiştii. Într-adevăr, participase la Revoluţie păzind uşa de la intrarea în Palatul Administrativ al judeţului. Dacă l-ar fi pus într-o funcţie mai importantă, poate că altul ar fi fost destinul României. Nu comentez mai mult. Din păcate, în funcţiile importante au pus tot securişti de-ai lor, iar Gioni a ajuns în cele din urmă un simplu taximetrist. Dar fiindcă îşi speria clienţii alergând cu maşina după câinii de pe stradă, l-au dat şi de aici afară. În mod normal, niciun om normal nu are motive de a urî câinii. După cum se ştie încă din zorii istoriei, câinele este cel mai bun prieten al omului. Totuşi, în realitatea concretă lucrurile stau uneori complet diferit.

Uneori mă întreb: oare de ce am de-a face numai cu oameni ciudaţi? Nu cumva din cauză că şi eu sunt cam ciudat? Totuşi, cu acest Gioni nu prea am avut de-a face personal. Ochiul ăla care părea de sticlă făcea să-mi fie un pic frică de el. Cu precizia lui specific nemţească, Hans ne-a prevenit de la început că prezintă anumite probleme, mai precis două. Prima dintre ele era că suferise un traumatism psihic în perioada când toate televiziunile nu vorbeau decât despre Ionuţ, adică taman în perioada când Gogu era angajat în Războiul Postacilor, pe care, cum bine ştim, l-a şi pierdut în cele din urmă. Ionuţ era un copil drăgălaş pe care îl mâncaseră maidanezii într-un parc din Bucureşti. În acest timp, bunica lui, care în mod normal ar fi trebuit să-l supravegheze, stătea pe o bancă la soare şi, citind o carte, a adormit. Să nu se înţeleagă greşit de aici că nu trebuie să mai citim cărţi, ci doar că trebuie să le alegem cu grijă. Sărmana femeie citea *Levantul*, de Mircea Cărtărescu. În mod normal, la lectura unei asemenea cărţi nu ai cum să adormi. Totuşi, ea a adormit, iar urmarea a fost că, atunci când s-a trezit, Ionuţ nu mai era. Pe chestia asta, televiziunile au vândut o grămadă de publicitate. Toate emisiunile de ştiri începeau cu ştirea despre cum îl sfâşiaseră maidanezii pe Ionuţ şi promisiunea că vom reveni cu amănunte după pauza de publicitate. Şi urmau treizeci de minute de publicitate.

Apropo de Cărtărescu. Domnul Tavi susţine, pe bună dreptate, că se poate ca şi din acest motiv Cărtărescu să nu fi primit în anul acela Premiul Nobel, dar mai sunt şi altele. Coincidenţa face că, în aceeaşi perioadă, cartea respectivă era citită şi de Preşedintele României, iar urmarea a fost că Parlamentul a votat pentru suspendarea lui din funcţie. Iar întrebarea este dacă e vorba despre o simplă coincidenţă. Domnul Tavi este unul din duşmanii cei mai înverşunaţi ai scriitorului Cărtărescu, deşi au fost colegi de facultate. Sau poate tocmai de aceea. Cărtărescu a ajuns membru al Uniunii Scriitorilor, cărţile îi sunt traduse în nenumărate limbi, se plimbă prin toată lumea pe banii statului, în vreme ce domnul Tavi a rămas profesor de limba română la un liceu din Bârlad, bineînţeles, cu un salariu de mizerie. Iar în cele din urmă a mai fost şi condamnat. Pe motiv că, în timp ce o pregătea pentru olimpiadă şi o învăţa să scrie poezii, s-a jucat de-a Lolita cu o elevă de şaisprezece ani care însă, mi-a dezvăluit domnul Tavi, arăta ca de douăzeci. Pe deasupra o mai chema şi Angela şi, fără a intra în detalii, am putut afla că semăna într-adevăr cu un înger, dar de fapt era întruchiparea Diavolului. Femeile sunt foarte periculoase, mai ales la început şi la sfârşit. Domnul Tavi a primit cinci ani, pe motiv că îi era profesor, articolul 218 alineat (2), iar când am ajuns eu aici executase deja doi şi trecuse în regim semideschis. Acum e vorba că în curând îl vor elibera. Fiindcă scrie şi el o carte, n-a vrut să-mi spună despre ce. În schimb, mi-a spus odată ce păţesc cei care citesc cărţile lui Cărtărescu, m-a prevenit dându-mi un exemplu concret. Cu un tip care citea pe plajă romanul *Orbitor*. A adormit şi ăsta la soare şi iată ce i s-a întâmplat: fiindcă a adormit cu ochelarii de vedere pe nas, s-a creat efectul de lentilă şi soarele i-a găurit ochii până în fundul capului. Ca să-i fie învăţătură de minte. Iată ce păţesc cei care citesc romanul *Orbitor* fără să-şi ia în prealabil toate măsurile de precauţie!

A doua problemă era aproape la fel de gravă. Cineva îi băgase în cap lui Gioni că anumite lucruri se întâmplă tocmai din cauză că au fost profeţite. Şi atunci s-a apucat să profeţească şi el ceva: Jamahiria Populară şi Democrată. Oricât ar părea de curios, s-au găsit o televiziune şi câţiva analişti politici care să dezbată ore în şir această problemă şi să propună diferite soluţii pentru viitoarea Constituţie a Jamahiriei. Din respect pentru adevăr, trebuie menţionat că ideea de bază nu-i aparţinea lui Gioni. El numai o preluase şi o dezvoltase într-o anumită direcţie. Aparţinea unui locotenent de la o unitate militară din Câmpia Turzii, devenit celebru după ce a reuşit, de unul singur, să răstoarne Guvernul României. Ştiam cum îl cheamă, dar am uitat. L-aş putea găsi cu uşurinţă pe internet, ceea ce, din păcate, aici unde mă aflu acum e imposibil. Pur şi simplu a apărut la una din televiziuni şi a fost încurajat de moderator să-şi expună Planul de Reglementare a Situaţiei Actuale din România. Nu ar fi fost propriu-zis o dictatură, ca în Libia, ci o democraţie bazată pe dictatura militară. Fiindcă războiul dintre partide e un război civil fără sfârşit, iar el simţea nevoia să-i pună capăt în acest fel. Bineînţeles că, în primul rând, Parlamentul era dizolvat. Asta ar fi bucurat pe toată lumea şi ar fi creat susţinerea populară pentru măsurile ulterioare. Formal, şeful statului devenea Regele, dar ţara urma să fie condusă de un Consiliu Militar Provizoriu, în care locotenentul din Câmpia Turzii avea drept de veto.

Ascultând toate acestea, Bazil rămase pe gânduri, dar pe figura lui se vedea clar că se gândea la altceva, fiindcă din când în când îşi scutura capul contrazicându-le. Gogu aştepta degeaba cu pixul în mână, pregătit în orice moment să noteze, deocamdată nu avea ce.

— Îl trecem oricum pe listă, hotărî în cele din urmă. Date fiind împrejurările, un om ca el s-ar putea dovedi util. Zi-mi cum îl cheamă, Gioni şi mai cum?

— Nu ştiu, trebuie să mă interesez, răspunse Hans. Pentru mine a fost întotdeauna de-ajuns să-i spun Gioni.

Pe urmă, deşi Bazil se hotăra foarte greu, a propus să-l adăugăm pe listă, din motive umanitare, şi pe Colea, fostul său coleg de la ziar, cu argumentul că e un poet de perspectivă. Colea suferise în copilărie de poliomielită şi avea o mână paralizată. Pe de altă parte, deşi din acelaşi motiv era cam bâlbâit, vorbea foarte mult, dar lui Bazil îi era drag aşa cum era şi susţinea că ar putea fi folosit măcar ca însoţitor de bord. Să câştige şi el un ban. Întrebarea pe care mi-am pus-o a fost dacă nu cumva acest Colea era pseudonimul unui agent kaghebist sub acoperire. Şi cum se face că Bazil, care se temea de răzbunarea lui Putin şi a agenţilor lui acoperiţi, se împrietenise tocmai cu unul pe care îl chema Colea. La fel cum, de teama securiştilor, se împrietenise cu Gogu, omul lor. Dar mi-am pus întrebările astea numai mie. Din fericire, propunerea a rămas să mai fie

studiată, fiindcă Gogu ne-a anunţat că deocamdată nu aveam decât trei maşini. Dacă le vom folosi în două schimburi, atunci s-ar putea găsi şi pentru Colea ceva de făcut.

Apropo de asta. Suntem opt în cameră, toţi în regim semideschis, ceea ce este foarte bine, fiindcă uşa ni se încuie numai noaptea. Ziua e descuiată şi putem merge oriunde, la bibliotecă, la capelă sau în altă parte, pentru a ne satisface nevoile. Ianoş zis Trandafir a ajuns aici ca urmare a unei erori judiciare. La drept vorbind, numele lui adevărat este Ion, i-am putea spune, de exemplu, Nelu, dar toţi îl consideră ceangău şi îl strigă Trandafir, fiindcă e din comuna Cleja, unde trăiesc *numai* ceangăi. Mai demult, pe vremea lui Ceauşescu, s-a descoperit în satul Galbeni, la sud de Bacău, o fântână cu apă miraculoasă, care avea miros de trandafiri. Cine bea apă din izvorul-minune de la Galbeni se vindeca de orice boală. Erau cozi lungi, zi şi noapte, veneau oameni cu bidoane de plastic şi stăteau ore întregi la coadă, ca să-şi facă rezerve pentru când vor fi bolnavi. Asta era pe vremea lui Ceauşescu. După aceea s-a descoperit că mirosul de trandafiri provenea de la pişatul de vacă, fiindcă în apropierea fântânii erau nişte grajduri ale C.A.P.-ului din localitate, iar Miliţia a interzis să se mai bea apă de acolo. Dar, la câţiva ani după ce l-au împuşcat pe Ceauşescu, s-a pus din nou problema cu minunile. Deşi între timp C.A.P.-ul fusese desfiinţat, iar vitele expediate toate la abator, apa continua să miroase a trandafiri, în mod inexplicabil. Trandafir lua apă din fântâna aia şi o vindea bolnavilor de cancer din judeţul Vrancea sau celor care voiau să slăbească. La proces, avocatul l-a învăţat să spună că suferă de boala limbii albastre, pe care o căpătase bând apă cu pişat de vacă, şi ca atare nu a avut discernământ. Şi în cazul meu a fost tot o eroare judiciară. Conform Legii Consonanţei, Ştefan Odobleja afirmă că fiecare eroare este exagerarea unui adevăr. La proces, Avocat European m-a învăţat să spun că nu ştiam cine sună. Pur şi simplu răspundeam la telefon. Şi în plus, nu era telefonul meu, ci al Fundaţiei. Şi în plus, era o acţiune Umanitară. Hai să fim serioşi, numai pentru atâta lucru trebuie să faci puşcărie? Celălalt coleg de cameră, Carmen zis Bancomat, a lucrat până în urmă cu câţiva ani ca dactilografă la Uzina de Avioane, mai precis până când uzina s-a privatizat şi l-au dat afară. Există prejudecata că dactilografele nu pot fi decât femei, şi din acest motiv Carmen nu şi-a mai găsit niciodată de lucru. De altfel, şi prima dată când a fost angajat s-a datorat unei confuzii. După nume, ăia au crezut că e fată. N-am reuşit să aflu de ce îl cheamă Carmen şi nu, de exemplu, Mirel, dar ca să nu se mai producă asemenea confuzii, el ne cere să-l strigăm după poreclă, Bancomat. Numele lui propriu-zis îi trezeşte amintiri dureroase. Totuşi, eu îl strig pe nume şi, din cauza asta, uneori nici nu-şi dă seama că îl strig. Poate crede şi el că e vorba despre altcineva. S-a obişnuit ca toată lumea să-l strige Bancomat. Dacă îl strigi Carmen, nici nu se întoarce. Dar mie îmi place să vorbesc politicos, ceea ce mă face să mă simt o persoană deosebită. M-am obişnuit să vorbesc aşa pe vremea când răspundeam la telefon, dacă cineva suna să facă Reclamaţie, şi când politeţea făcea, într-adevăr, toţi banii! Domnului Educator toţi îi zic dom' şef sau domnul Gioni – cei care vor să pară că sunt prieteni cu el. Numai eu mă adresez cu domnul Educator Popescu, ceea ce mi-a atras antipatia unora. Mă rog, treaba lor. Punctul şapte: *Oamenii fericiţi nu au resentimente*.

Aşadar, Bancomat s-a văzut nevoit să-şi caute altă meserie, care avea cât de cât legătură cu cea veche, şi a tot căutat, până când au aflat despre el nişte şmecheri specializaţi în carduri bancare. Fiindcă fusese o bună dactilografă şi bătea tastele maşinii de scris fără să se uite la ele, Carmen înţelegea orice text după mişcarea degetelor pe tastatură, iar acest lucru îi permitea să citească de la distanţă codul pe care fraierii îl formau când îşi retrăgeau banii din bancomat sau plăteau cu cardul la supermarket. De aici provine supranumele de Bancomat. După aceea, printr-o simplă formalitate, cardul era furat, iar contul, golit de sens. I-au dat mai puţin pentru complicitate, fiindcă el nu fura propriu-zis, ci numai le spunea celorlalţi codul pin. A scris despre el şi într-un ziar din Anglia. Un reportaj în care se afirma că Bacăul este capitala mondială a hoţilor din bancomate, numai minciuni. În primul rând, trebuie spus că Bacăul nu este decât capitala judeţului Bacău. În al doilea rând, adevărata capitală a hoţilor din bancomate este Londra, numai că hoţii provin din Bacău. Aşa că primarul Bacăului le-a trimis un drept la replică, le-a bătut obrazul celor de la ziarul britanic şi i-a făcut de râs, demonstrându-le că Bacăul este una din zonele cele mai sărace ale Europei, iar băcăuanii nu reuşesc nici măcar să-şi achite datoriile la bănci şi, prin urmare, aici hoţii nu prea au ce fura din bancomate. A trimis scrisoarea şi la Ambasada Marii Britanii, ca să afle şi Regina, solicitându-i să

repare onoarea băcăuanilor! Acum, singurul lucru pe care Carmen-Bancomat îl regretă e că nu l-au prins când era în Anglia. Orişicât, cei pe care i-au închis în Anglia au alte condiţii. Asemenea condiţii, cum am aflat de curând, mai găseşti numai la Poarta Albă. Au covoare pe jos şi televizoare cu plasmă. Parfum la propriu şi la figurat. Ca să nu miroasă a transpiraţie. Fiecare cameră, cu toaleta şi duşul ei, dar apa caldă tot după program. Acolo, da, se respectă programul! Ofşor a petrecut câteva luni acolo şi ne-a povestit. La Poarta Albă e altă viaţă. Şi ce oameni deosebiţi, cu milioane de euro în cont!

Când a aflat că scriu o Lucrare, Carmen mi-a propus să o dactilografieze, chiar dacă nu avem maşină de scris sau calculator. Câteodată, după programul de curăţenie, ne retragem în bibliotecă, eu citesc cu voce tare ce am scris, iar el tastează în aer, şi e destul de distractiv. Îşi mişcă degetele ca un pianist fără pian. Dacă ştii notele, poţi să auzi muzica. Dacă nu, e problema ta. Acum, de curând, am ajuns la momentul când Gogu ne-a repartizat sarcinile şi ne-a anunţat că trebuie să trecem la acţiune. Bazil, Hans şi Gioni, ucigaşul de câini. Emilia ţinea evidenţa contabilă, iar eu trebuia să răspund la telefon. Şi trebuia să lungesc vorba, să pun întrebări, să cer datele din buletin şi cât mai multe detalii, marca şi culoarea maşinii, numărul de înmatriculare, dacă şoferul e unul care poartă şapcă şi aşa mai departe. Fiindcă trebuia să completez un formular şi asta dura cel puţin un sfert de oră, dar în realitate nu completam niciun formular. În acel sfert de oră sau mai mult, când simţeam că fraierul de la celălalt telefon turbează, îl linişteam spunându-i că şoferul va fi sancţionat drastic. Ce sancţiune vreţi să-i dăm? întrebam politicos, aşa, de sanchi. Câteodată, când auzea întrebarea asta, reclamantul înjura ca să se răcorească şi după aceea răspundea: daţi-i o sancţiune s-o ţină minte! Dar să nu-l daţi afară, că poate are familie şi copii de întreţinut.

Cred că a sosit momentul să fac câteva precizări despre rolul fundamental al medicamentului numit Xanax. Nu e vorba numai despre ceaiul făcut de chinezoaică, atunci când i se părea că mă cert cu Bazil. Ei i se părea că mă cert cu Bazil tot timpul, fiindcă oricărui străin, atunci când doi români stau de vorbă, i se pare că de fapt se ceartă şi, dintr-un moment în altul, s-ar putea lua la bătaie. Nici modul în care uneori Emilia folosea Xanax în cura de slăbire nu a avut un rol deosebit. Şi nici celelalte proprietăţi, atât de bine cunoscute lui Hans, de exemplu. Cât despre mine, dacă într-o zi nu luam Xanax, mi se părea că am în cap un balonaş în loc de creier. Oricât ar părea de importante, toate acestea nu sunt decât, ca să le zic cum le zicea Bazil, Elemente Contextuale. Adevăratul Element Fundamental şi-a făcut într-o zi apariţia sub forma unei furgonete care aproviziona cu medicamente farmaciile din Bacău. Mai precis, oprise pe trotuar în faţa uneia din zecile de farmacii de pe Strada Mare, stânjenind în acest fel circulaţia pietonilor. Pe aproape e şi Piaţa Centrală, aşa încât vă daţi seama. Era perioada în care ne întâlneam din ce în ce mai des. Bazil reuşise să scrie cele douăsprezece variante de necrolog şi, ca recompensă, patronul de la Regrete ne dădea prima bere gratis. Pe a doua nu o mai luam. Şi iată că într-o bună zi, dacă acum mai poate fi numită aşa, am întâlnit pe stradă, mai precis jumătate pe stradă, jumătate pe trotuar, acea maşină care aproviziona farmaciile cu Xanax. Mă rog, nu numai Xanax, ci şi alte medicamente, aspirină, triferment, algocalmin. Dar pe caroseria ei era desenată o reclamă care avertiza: *Orice zi fără XANAX poate fi o zi ratată!* Nu e lipsit de importanţă să precizez că semăna cu o maşină de la Salvare, adică era tot albă, numai că în loc de obişnuita cruce roşie avea o cruce verde. În general, maşinile care transportă medicamente sunt privite cu respect, fiindcă ele contribuie la sănătatea populaţiei. Ar trebui făcută totuşi observaţia că numărul mare de farmacii, cel puţin la noi în Bacău, arată că, dimpotrivă, populaţia e foarte bolnavă. Şi atunci, cum naiba contribuie? De ce-s din ce în ce mai multe farmacii şi din ce în ce mai multe medicamente şi din ce în ce mai multe maşini care le transportă de colo până dincolo? Fiindcă sunt din ce în ce mai mulţi oameni bolnavi sau femei grase care vor să-şi rezolve problema. Dacă văd o reclamă la televizor, dau fuga la farmacie să-şi cumpere medicamentul de slăbit sau pentru colon sau pentru curăţat ficatul, chiar dacă după câteva zile de tratament se plictisesc şi-l uită prin vreun sertar. Şi asta face să fie din ce în ce mai multe fabrici de medicamente şi mai multe maşini care transportă medicamentele, mai multe farmacii, la tot pasul, şi tot mai mulţi oameni bolnavi, iar femeile rămân tot grase, cel puţin astea din Bacău. Pe spatele maşinii despre care e vorba, în afară de reclama la Xanax, mai scria ceva, întocmai ca în ţările civilizate. Iată ce scria, cu litere mai mici: *Indisciplinat în trafic? Sunaţi la 0745…* Nu mai ţin minte precis continuarea, dar în orice caz, era un număr de telefon mobil. Ceea ce ne-a pus pe gânduri şi ne-a provocat numeroase frământări de conştiinţă.

— Băi, chestia asta îmi spune ceva, dar nu-mi dau seama ce! a exclamat Bazil.

— Păi, ce ţi-ar putea spune? Sună la numărul ăla şi vezi despre ce e vorba, zisei.

— Da, e o idee bună, se mulţumi Bazil să remarce.

Unu: Bazil nu avea telefon mobil, ca nu cumva să-i fie ascultate convorbirile de către agenţii KGB împânziţi peste tot. Chiar şi după atâţia ani, atacurile lui la adresa lui Putin nu puteau rămâne fără urmări. Şi, doi: ne aflam deja la Regrete, adică la subsol, unde nu aveam semnal la mobil. Aşa că Bazil ar fi putut să sune la numărul ăla abia după ce am ieşit de la Regrete şi i-am împrumutat telefonul meu, cu precizarea să nu lungească prea mult vorba, ca să nu-mi consume impulsurile. Numai că, între timp, uitase numărul. Era foarte dezamăgit.

— Băi, mă simt de parcă aş fi călcat într-un căcat, zise.

Pacea Xanaxului fie cu voi, cu toţi. *Apropo* de telefon. Contrar a ceea ce cred unii, care nu ştiu despre ce e vorba, deţinuţii de drept comun sunt nişte oameni foarte evlavioşi. În orice caz, mai evlavioşi decât atunci când erau în libertate. Chiar şi unii dintre cei care nu cred propriu-zis în Dumnezeu. Participă în fiecare duminică la Sfânta Liturghie, iar seara şi dimineaţa spun rugăciuni, bineînţeles, cât mai scurte. În acest fel, participând regulat la slujbele duminicale, obţii mai multe credite. În libertate, toţi oamenii care merg la biserică merg cu un singur scop: să adune credite pentru Lumea Cealaltă. Dar deţinuţii adună credite pentru lumea asta, ceea ce înseamnă că merg din convingere. Dacă printr-o conduită frumoasă aduni 45 de credite, ai dreptul să primeşti pachet. Cu cât eşti condamnat la mai mulţi ani, cu atât eşti mai aproape de Dumnezeu. Teoretic, cei condamnaţi pe viaţă e ca şi cum ar fi deja în Rai. Sau în Iad. Dar, în orice caz, foarte aproape de Dumnezeu. De exemplu acum, în postul Paştelui, unii dintre noi se spovedesc. O spovedanie urmată de împărtăşanie înseamnă 15 credite. Cam puţin, dacă e să vorbim cinstit, fiindcă în prealabil trebuie să posteşti măcar cinci zile. Dar ca să te poţi spovedi, îţi trebuie mai înainte de toate un preot. Aşa că, la fel ca fiecare penitenciar care se respectă, avem şi noi un preot angajat cu salariu fix, ca orice alt funcţionar, şi o capelă cu altar şi multe icoane, unde ne ducem din când în când la slujbe. Există însă şi unii care în timpul Sfintei Liturghii preferă să se uite la vreo telenovelă. De exemplu, Ofşor. Sub motivul că Dumnezeu e oricum veşnic şi are timp să mai aştepte. Acum a venit un preot nou, care nu prea ştie cum merg treburile, dar celălalt vechi ne spunea că o rugăciune reuşită îţi redă libertatea interioară. Libertatea interioară e mai importantă decât orice altceva. Fiindcă îţi înalţă sufletul până sus de tot, în tăriile cerului. Acolo unde lanţurile păcatului se rup şi puterile acestei lumi nu mai au nicio putere. Ţinea nişte predici foarte frumoase părintele Bostan, într-adevăr înălţătoare, avea har, păcat că l-au mutat de aici. Plus că, la sfârşitul fiecărei liturghii, făcea o Rugăciune specială pentru oamenii politici, să-i ierte Dumnezeu. Ceea ce mulţi dintre deţinuţi apreciau în mod deosebit. Soră-mea mi-a povestit odată la telefon că, în satul de lângă Vaslui unde ne-am născut, a venit un preot care făcea slujbe mai frumoase decât cel dinaintea lui, ajuta săracii, a reparat clopotniţa şi a mai făcut şi alte fapte bune, până când sătenii au aflat că era un preot fals, nu fusese hirotonit. Chiar dacă a venit protopopul şi l-a alungat, oamenii din sat îi păstrează şi acum o vie şi plăcută amintire. La fel şi cu părintele Bostan. Indiferent unde l-au dus. Indiferent câte zăvoare şi lacăte i-ar pune pe uşă unii şi alţii, libertatea interioară nu i-o poate lua nimeni. Indiferent câte rânduri de cătuşe i-ar pune la mâini şi în câte lanţuri le-ar lega. L-au luat fiindcă l-au prins că ascundea în prescură telefoane mobile, pe care apoi le vindea deţinuţilor. Mie mi-a promis că îmi aduce o cutie cu Xanax, dar n-a mai apucat, din păcate. Când m-a întrebat pentru ce îmi trebuie, i-am răspuns că alungă demonii. Am motive să cred că nu a înţeles corect mesajul. M-a sfătuit să iau aghiazmă, a cărei acţiune, uneori aproape la fel de eficientă, este o taină de nepătruns. Prescura o făcea acasă, împreună cu nevastă-sa. O faptă de milostenie care însă nu a fost apreciată la justa ei valoare. Cu banii primiţi pentru telefoane cumpăra lumânări. Sau, mă rog, îi împărţea la săraci. Sau poate cumpăra alte telefoane pentru alte fapte de milostenie. Numai bunul Dumnezeu ştie ce făcea el cu banii. Când m-a spovedit prima dată, m-a întrebat dacă mă mai spovedisem până atunci. Nu, de ce să mint? Până să ajung aici, apropierea de Dumnezeu nu făcea parte propriu-zis din hobby-urile mele. Fiindcă nu-mi păsa de credite. Duminica, în loc să merg la biserică, preferam să stau pe malul lacului de la Gherăeşti şi să dau la peşte, iar între timp să meditez cum aş putea face rost de bani. Singurul lucru care mă interesa cu adevărat erau banii, fără ei, viaţa mi se

părea, vorba lui Gogu, pierdere de timp. Acum ştiu că era o atitudine complet greşită. Am înţeles după ce am ajuns aici şi am început să particip la slujbele duminicale. Părintele Bostan mi-a spus că banii sunt ochiul dracului şi închisoarea sufletului. O fi ştiut el. Dracul te ademeneşte de fiecare dată deghizat sub altă înfăţişare, ca să nu-l recunoşti. Ca data viitoare, când vine, să nu-ţi dai seama că e acelaşi care a fost şi data trecută. Asta m-a cam pus pe gânduri. S-ar fi putut ca Avocat European şi Deputat să fie una şi aceeaşi persoană? E o simplă întrebare, pe care nu mi-aş fi pus-o dacă nu m-aş fi spovedit. Ce dacă unul avea chelie, iar celălalt nu? Putea să-şi pună o perucă. Mai e o metodă prin care-l poţi demasca: îl întrebi cum îl cheamă şi vezi îndată că se încurcă, începe să se bâlbâie. Mi-a spus părintele Bostan de ce se încurcă dracul când îi ceri, ca să zic aşa, buletinul de identitate. Fiindcă n-a fost botezat! Dacă era botezat, se lepăda de Satana, îşi pierdea puterea diavolească şi intra în rând cu oamenii. Ce-i drept, părintele Bostan cânta cam fals, dar punea mult suflet. După aia au descoperit că, împreună cu ginerele său, se mai ocupa şi de speculaţii imobiliare. Ăsta care a venit în locul lui cântă ca un tenor de la Operă, dar eu nu mă duc la liturghie ca să ascult arii din opere. Vasăzică, mă duc la o întâlnire cu Dumnezeu, ca să-mi redea libertatea interioară, şi vine unul să mă bruieze cu vocea lui, ca să se fălească ce voce frumoasă are. Părintele Bostan mă ajuta să ajung la întâlnire, dar ăsta de-acum cântă arii din opere. Aşa că libertatea mea interioară s-a dus dracului.

Apropo de Dumnezeu, o metaforă specială pentru domnul Educator. Ofşor nu crede în Dumnezeu. Şi, din cauză că l-a împrumutat cu un milion pe Trandafir, acesta nu mai vrea să-i dea banii înapoi. Păi, dacă nu există Dumnezeu, ce rost are să-ţi înapoiez datoria? Aşa i-a zis.

Adevărul e că ziua aceea a început cât se poate de prost. Ne-am trezit foarte devreme, când încă nu se luminase de ziuă. Emilia s-a trezit prima, după ce a tras o înjurătură prin somn. Mi-a explicat odată, mai demult, Bazil, vorbindu-mi, bineînţeles, despre *Tratat*. În orice caz, înainte de a-l împrumuta cu bani. Cum că orice vibraţie acustică, odată produsă, rămâne pentru totdeauna în istoria Universului. Orice şoaptă, oricât de slabă, odată rostită, se stinge pe o curbă asimptotică, la infinit. Adică niciodată. Chiar dacă nu o mai auzim, asta nu înseamnă că ea nu mai există. De aceea trebuie să vorbim întotdeauna politicos. Dacă înjurăm sau folosim cuvinte urâte, cuvintele acelea ne vor urmări chiar şi după moarte, până când Universul se va răci de tot. Vina, desigur, îmi aparţine, fiindcă m-am apucat să-i vorbesc Emiliei despre ce îmi spusese Bazil. M-am apucat să fac şi eu pe filosoful, vrând să o impresionez. Pe atunci, ea avea mare încredere în capacitatea intelectuală a lui Bazil, încă nu-l văzuse ieşind de la păcănele. Nu ştiu ce o fi înţeles din toată teoria lui, dar din ziua aceea a început să i se năzare că îmi aude gândurile. Dacă, de exemplu, îi atrăgeam politicos atenţia că iar a uitat să stingă becul din baie, ea auzea cum o înjur în gând. Mai precis, auzea cuvântul „nesimţito“, deşi eu nu-l pronunţam propriu-zis. Presupun că ajungeau la ea nişte vibraţii din altă parte, aduse de curenţi vagabonzi. Iar după o vreme a început să audă vibraţiile acelea şi prin somn. Şi aşa se face că se trezea din somn înjurând, drept răspuns la vibraţiile neplăcute care îi invadau uneori creierul. Am făcut aceste câteva precizări pentru a se înţelege că nu era prima oară, Emiliei i se mai întâmplase şi altădată să înjure în somn. Dar nu cu atâta furie. O înjurătură îngrozitoare, cu cruci şi dumnezei, care m-a făcut să sar speriat din pat, crezând că e cutremur. După ce am aprins lumina, am văzut că stătea cu faţa în sus şi privea fix în tavan. Poate că încă visa.

— Cine eşti tu? m-a întrebat.

Încercând s-o liniştesc şi să mă liniştesc şi pe mine, i-am vorbit cu voce domoală şi prietenoasă.

— Eu sunt Puiu, soţul tău.

— Tu nu eşti Puiu. Tu eşti un demon care a intrat în Puiu.

Visase că o ataca o curcă sau un gânsac, nici ea nu era prea sigură, şi s-a trezit cu o cumplită durere de cap. Mi-am dat seama de asta când s-a întors de la baie cu capul înfăşurat într-un prosop. Şi mai ales când mi-a spus că, dacă s-ar întâmpla şi ar păţi ceva rău, în mod sigur nu aş mai iubi-o.

— Fii serioasă, ce să păţeşti?

— În viaţă se întâmplă tot felul de lucruri neprevăzute. Sunt sigură că, dacă mi s-ar întâmpla ceva rău, m-ai părăsi şi te-ai duce la alta.

— Eu? Niciodată!

Rămase câteva clipe pe gânduri, tot aşa, cu ochii în tavan, se gândea la ce ar putea să i se întâmple.

— Vreau să-mi spui, dar să fii sincer, dacă aş rămâne fără un picior, m-ai mai iubi?

— Dar de ce să rămâi fără un picior? am întrebat ca să câştig timp.

— Nu contează, să zicem că dă o maşină peste mine şi după aceea mi-l amputează.

Mai visase şi asta: că o bicicletă venea cu viteză spre ea şi nu avea unde să fugă. Dar, ca să mă impresioneze, a transformat-o în maşină.

— Păi, în primul rând, cred că ar trebui să fii mai atentă când traversezi strada şi să treci numai pe culoarea verde a semaforului.

— Lasă teoriile. M-ai mai iubi sau nu?

— Bineînţeles. Te-aş iubi chiar dacă ai avea amândouă picioarele rupte.

Pe moment, răspunsul meu părea că a liniştit-o. Ar fi trebuit să găsesc un pretext şi să plec, să-mi fac de lucru pe la bucătărie, de exemplu, să spăl vasele. Am ratat momentul.

— Dar dacă, să presupunem, aş avea varice?

— Toate femeile fac, de la o anumită vârstă, varice, însă ăsta nu e un motiv destul de serios pentru a nu le mai iubi, răspunsei.

— Dar dacă, în loc de varice, aş face gangrenă sau cancer?

— În cazul ăsta, ce să zic, poate că te-aş iubi un pic mai puţin, dar totuşi n-aş pleca la alta. Numai să ai grijă să nu faci cancer la ochi. Cancerul la ochi e cel mai periculos, îţi umflă ochii până când explodează. Mai bine faci ciroză, fiindcă am citit pe internet că bolnavii de ciroză au o moarte uşoară.

— Da, da!… făcu ea neîncrezătoare. Deci preferi să fac ciroză! Dar dacă, pe deasupra, aş face şi Alzheimer, în mod sigur m-ai părăsi!

De-a lungul anilor avuseserăm numeroase discuţii pe această temă. Mai mult decât de cancer sau de vreun accident de circulaţie, Emilia se temea de Alzheimer. Ştia ce înseamnă, fiindcă unchiul Jorj avusese Alzheimer, şi se temea că aş duce-o la azil, ca să mă pot însura cu alta, deşi eu o asigurasem de mai multe ori că oamenii fac Alzheimer din cauză că trăiesc prea mult. Nu e lipsit de importanţă să mori la timp. Din acest motiv, uneori, înainte de culcare, în loc de noapte bună îi uram moarte bună – şi nu se supăra. Dimpotrivă, îşi recăpăta încrederea în sine şi adormea liniştită. Unchiul Jorj refuza să moară, deşi îl ţineau flămând şi-i dădeau numai suc de tărâţe printr-un tub, dar, fiindcă îl iubeau, nu l-au dus la azil. Ar fi venit imediat băieţii lui şi ar fi pretins partea lor din bani. Dacă oamenii ar muri la timp, nimeni n-ar şti că există o asemenea boală. Dar medicina a evoluat şi-i ţine în viaţă cu tot felul de pastile, mult dincolo de termenul de expirare. Din punctul de vedere al Emiliei însă, asta însemna că doream s-o văd cât mai repede moartă, ca să-i moştenesc averea şi să mă pot însura cu alta. Căuta fel de fel de pretexte să mă pună la încercare, iar în final izbucnea:

— Ştiam eu că nu mă mai iubeşti!

Atunci îmi dădeam seama că ar fi trebuit să-mi dau seama de la început că-i venise ciclul. De fiecare dată când îi venea ciclu, în primele zile era foarte nervoasă. Şi devenea şi mai nervoasă dacă nu găsea la timp cutia cu Xanax. Credea că am ascuns-o intenţionat. Bine, în afară de asta, nici eu nu eram chiar perfect. De exemplu, n-am ştiut niciodată ce înseamnă Antipiretic, deşi cuvântul ăsta îmi vine foarte des în cap. Acum aş putea să-l întreb pe domnul Tavi, dar când aş putea să-l întreb, uit de existenţa acestui cuvânt. Sau, când beam prea multă cafea, dacă intram în baie, mă aşteptam să văd în cadă un şarpe. Nu neapărat un şarpe boa sau altceva agresiv, dar totuşi un şarpe. Nu ştiu de unde îmi venea ideea asta, că se strecurase din subsol şi urcase pe canal până la noi în cadă sau în chiuvetă. De obicei găseam doar vreun păianjen sau vreun gândac. Nu mă refer la gândacii de bucătărie, cu care aproape că ne obişnuiserăm. Era câte unul mare şi negru, ai fi zis că e o măslină, lipsit de antene şi cu nişte ochi melancolici, puţin ieşiţi din orbite, în a căror privire se reflecta parcă o anumită înţelegere a destinului său atât de nefericit. Gândac de bălegar. Emilia susţinea că provine din jardiniera de pe balcon. Ca să nu mai dăm

bani pe îngrăşăminte, adusesem nişte găinaţ de la Avicola, care ne-a ars toate florile. În afară de faptul că toate muşcatele abia plantate de Emilia se ofiliseră şi până la urmă se uscaseră, mai avea şi gândaci.

Cam aşa a început ziua aceea, cu nişte înjurături. Unele auzite, altele, asimptotice la infinit. Urmate de o discuţie despre diferite accidente cu consecinţe fatale. În schimb, la sfârşitul ei, aş putea spune că eram alt om, înţelegând că ideile şi gândurile circulă pe căi misterioase în Univers, chiar dacă nu le rosteşti niciodată. Deşi aparent ideea ne-a aparţinut mie şi lui Bazil, cel care a pus-o propriu-zis în practică a fost Gogu. Şi acum mă mai întreb dacă o primise de la Deputat sau ajunsese la el pe o cale misterioasă, înainte ca Bazil şi cu mine să întâlnim pe stradă maşina cu Xanax. Poate că făcuse drumul invers, de la el la noi. Din modul în care ne-a explicat cum vor veni banii, rezulta clar că Gogu se gândise de mai multă vreme la asta. Şi din faptul că începuse formarea Echipei înainte ca noi să-i vorbim despre numărul de telefon de pe maşina cu medicamente. Poate că o văzuse şi el, înaintea noastră. Sau poate că ceea ce i-am spus numai i-a clarificat ideile şi i le-a pus în ordine. Iar pe de altă parte, l-a ajutat să ne explice mai bine cum va funcţiona mecanismul. Sau ne-a ajutat pe noi să înţelegem mai uşor. Lăsându-ne să credem că e ideea noastră, ne stimula gândirea pozitivă, orientată spre acţiune. Fiindcă pentru cineva fără pregătirea necesară nu era deloc uşor de înţeles. Bineînţeles că anumite aspecte le-a trecut sub tăcere. Altfel n-ar mai fi fost Conspiraţie.

Deci ce avem aici? În primul rând avem Ideea cât se poate de simplă şi de la care au pornit toate celelalte. Gogu ne-a asigurat că, în anumite condiţii, această Idee ar fi putut produce o mulţime de bani, aşa de mulţi, încât la un moment dat nu vom mai şti ce să facem cu ei. Pentru a le găsi totuşi o întrebuinţare, Gogu a propus să înfiinţăm o Fundaţie Umanitară şi Culturală, pe aspectul cultural a insistat Bazil, iar noi am semnat actele practic cu ochii închişi. Fără să ne dăm seama că asta făcea parte din programul Conspiraţiei. În etapa următoare avem o Echipă. Conform instrucţiunilor primite, membrii Echipei au fost repartizaţi în trei categorii: Luptători, Cugetători şi Lucrători. Cei mai importanţi erau, desigur, Luptătorii, care se confruntau direct cu problemele din teren – de exemplu, în semn de apreciere, Bazil a fost introdus în această categorie. Împreună cu Hans şi Gioni, vânătorul de maidanezi. În categoria Lucrători sau mai bine zis Personal de Întreţinere am fost repartizat eu, fiind considerat mai bun de gură, împreună cu Emilia, care ţinea contabilitatea Fundaţiei. Rolul meu era piar, adică întreţineam convorbirile cu reclamanţii. Gogu şi-a rezervat rolul mai modest de Cugetător, cum de altfel era şi normal. Cugetătorul coordona activitatea întregii Echipe, o misiune deosebit de dificilă şi plină de riscuri, totuşi nu atât de riscantă ca aceea a Luptătorilor, care riscau în orice moment să-şi rupă gâtul. Ca să vă mai dau un exemplu. În ziua aceea, în noaptea dinaintea căreia Emilia a visat că o atacă o curcă sau un gânsac, Gogu ne-a invitat, pe mine şi pe Bazil, în parcarea din spatele Casei de Cultură, fostă a sindicatelor, dar acum nu mai e nici a sindicatelor, nici de cultură, fără să ne spună în ce scop, ci doar avertizându-ne că ne pregătise o surpriză. Deci ăsta era scopul. La proces i-au spus cu premeditare. Ţin bine minte ziua aceea, fiindcă tot atunci s-a întâmplat accidentul cu clopotarul bisericii din comuna Ştefan cel Mare, căruia, în timp ce trăgea clopotul ca să alunge norii de ploaie, i-a căzut limba clopotului în cap, provocându-i traumatism cranian, şi chestia asta a ajuns un eveniment relatat la toate posturile de televiziune. Trei furgonete cu numere de Bulgaria erau aliniate în parcarea din spatele fostei Case de Cultură a Sindicatelor, foste şi ele. Printre celelalte maşini, în special ale unora veniţi cu diferite treburi din alte localităţi. Hans, modest, stătea mai deoparte, ţinându-şi pălăria la gură. Sincer, nişte rable. Dar deocamdată nu ne dădeam seama de asta, fiindcă Hans le aranjase şi le vopsise aşa de bine, încât păreau aproape noi. Aş zice că făcuse cu adevărat o treabă nemţească, dacă n-aş şti că de fapt el era din Podul Turcului. Şi mai ales, dacă n-aş şti ce a urmat. Pe fiecare scria cu litere mari: F.U.C.R., ceea ce în traducere înseamnă Fundaţia Umanitară şi Culturală Rafael. Deşi în acte rămăsese Filantropia. Iar la spate, cu litere mai mici: *Indisciplinat în trafic? Sunaţi la…* Când colo, ce să vezi? Numărul de telefon la care trebuia să suni era chiar numărul meu de mobil! Mi-a luat destul timp până să înţeleg de unde provine coincidenţa. Mai întâi am crezut că e vorba despre o greşeală de tipar. Nu era nicio greşeală. Gogu şi-a scos mobilul din buzunar şi a format numărul, iar după câteva momente am auzit mobilul meu sunând.

— Alo?

— Da!…

A închis imediat. Un simplu apel în urma căruia, mi-a explicat pe urmă Gogu, tocmai îmi intraseră în cont douăzeci de mii de lei vechi. Propriu-zis, nu în contul meu, ci în contul Fundaţiei. Dar era ca şi cum banii ar fi fost ai mei, fiindcă contabila Fundaţiei nu era alta decât Emilia, soţia mea. Pentru Bazil a fost un şoc, ca şi cum i-ar fi căzut o limbă de clopot în cap. Cred că a fost prima oară în viaţa lui când a regretat că refuzase să-şi cumpere telefon mobil. Şi refuzase cu bună ştiinţă, ca să nu poată fi spionat de oamenii lui Vladimir Putin.

— Stai puţin, cum adică? zise Bazil.

— Foarte simplu, explică Gogu. Întotdeauna ideile mari a fost foarte simple.

Bine, adevărul e că ideile mari, deşi foarte simple, nu pot fi înţelese de oricine. Eu, de exemplu, încă nu înţelegeam despre ce e vorba. Dar faptul că Gogu şi Avocat European sau Gogu şi Deputat sau Gogu singur sau, în fine, dracul ştie cine aranjaseră totul şi că puteam obţine o sumă corespunzătoare de bani răspunzând pur şi simplu la telefon mi se părea distractiv, iar celelalte amănunte nu mă mai interesau. Aveam să înţeleg mai bine abia după ce Bazil mi-a explicat că e la fel ca la Linia Erotică. Oamenii nefericiţi care sună acolo nu obţin de fapt nimic, rămânând la fel de nefericiţi şi după ce închid telefonul, dar cu mai puţini bani. E ca şi cum, în loc de mâncare, ţi-ar da miros de mâncare, numai că Linia Erotică îţi dă un miros ca de căcat de pisică încălzit în cuptorul cu microunde. Până să pună mâna pe chinezoaică, sunase şi el de câteva ori, bineînţeles, din curiozitate intelectuală, pentru a studia fenomenul.

— Sunt unii oameni care pur şi simplu caută un pic de căldură sufletească, nu trebuie condamnaţi, dar femeile acelea nu numai că nu au suflet, dar nu au niciun pic de cultură, Puiule! De aceea au şi dispărut de pe piaţă şi au apărut astea de pe video-chat, care nici nu trebuie să-ţi mai vorbească, numai îţi arată ce vrei să vezi.

De acolo am mers la Regrete ca să discutăm detalii. Cu acea ocazie, Gogu ne-a dat să semnăm Al Doilea Angajament de Confidenţialitate, ca nu cumva alţii, aflând de Ideea noastră, să ne-o fure şi să facă bani din ea. În ţara asta se fură ideile în draci, şi din păcate nu numai ideile. Ca să le protejezi, trebuie să le înregistrezi la OSIM, iar Gogu avea de gând să-şi înregistreze Ideea la OSIM şi alte chestii la care se gândise între timp. Dar până atunci trebuia să ţinem totul secret. Bazil ne-a anunţat de asemenea că, în orice afacere, lucrul cel mai important este încrederea, aşa cum a aflat el dintr-o carte a lui Fukuyama. O idee cu care Gogu s-a declarat întrutotul de acord. Numai că ceilalţi, adică Hans şi Gioni, ar fi bine să nu ştie deocamdată despre ce e vorba, ca să nu-i demoralizăm. Oricum, ei nu aveau cotă parte, erau plătiţi cu ora.

— Băieţi, cât priveşte aspectele legale, fiţi fără grijă, avem relaţii bine unse la Curtea de Apel.

A fost prima dată când Gogu ni s-a adresat cu „băieţi“, adică băieţii lui de gaşcă. Asta ne-a ridicat şi mai mult moralul, deşi încă nu înţelegeam la ce aspecte legale se referă.

Înainte de a trece propriu-zis la acţiune, a apărut o primă complicaţie, tot din cauza lui Bazil. De mai multă vreme, Bazil era preocupat, printre altele, de războiul psihotronic global. Acest război, deşi tăcut, produce o mulţime de victime care nici măcar nu sunt conştiente că sunt victime. Bazil aflase de existenţa unor tunuri psihotronice care bombardau zilnic România cu mesaje psihedelice, pentru a o determina să iasă din NATO şi din Uniunea Europeană, alăturându-se în schimb lui Vladimir Putin şi oligarhilor ruşi, pentru a reconstitui Uniunea Sovietică. Bineînţeles că aceste bombardamente nu-l vizau direct pe el personal, totuşi, de câteva ori fusese şi el bombardat din greşeală. Ca să mă exprim mai plastic, cazul lui intra la pierderi colaterale. La un moment dat, m-am gândit că păţise ceva asemănător şi în perioada când primea mesaje psihedelice care îl îndemnau insistent să intre la păcănele. Şi că abia după ce a terminat banii şi-a dat seama că fusese manipulat. Uneori, în toiul nopţii, se trezea brusc din somn, într-o stare de agitaţie nemotivată, iar atunci când trecea prin dreptul sălii cu păcănele, avea o senzaţie de căldură interioară neobişnuită, însoţită de scăderea energiei vitale şi incapacitatea de a se opune impulsului de a intra acolo. Alteori, atacul energetic era atât de puternic, încât Bazil transpira, simţea înţepături în vârful degetelor şi avea emoţii nejustificate. Nu scăpa de aceste senzaţii decât dacă făcea duş cu apă rece şi rostea de şapte ori Tatăl Nostru, cu voce

tare, chiar dacă nici el nu credea propriu-zis în Dumnezeu. Acum, problema pe care şi-o punea era dacă nu cumva măseaua lui Hans avea o legătură cu războiul psihotronic. Ce motiv ar avea o măsea să cânte aşa, dintr-odată? Cauza imediată este, bineînţeles, o plombă pusă greşit. Dar să presupunem că tuturor oamenilor care au carii dentare li se pune câte o plombă de asta, aşa-zis greşită. Practic, toată populaţia cu drept de vot a României are probleme cu dantura. Ce se va întâmpla atunci? Bineînţeles, ei vor putea fi manipulaţi prin intermediul Radio România Cultural sau al altor posturi de radio pe care le aud în gură zi şi noapte. Această perspectivă era, într-adevăr, îngrozitoare. Şi totuşi, cu un pic de bunăvoinţă, se pot găsi de fiecare dată soluţii constructive, care acţionează cu efect de bumerang. Ceva rău sau neconvenabil, tratat cu efect de bumerang, se întoarce împotriva sa şi devine bun făcându-şi rău. În momentul când Gogu l-a întâlnit prima oară pe Hans, i-a spus:

— Domnule, eşti un geniu!

Hans, care din motivul bine-cunoscut al danturii vorbea puţin, ca orice neamţ, a întrebat:

— De ce?

— Ştiu eu de ce. Du-mă la dentistul ăla.

Acum, să presupunem că măseaua lui Hans era una din armele folosite în războiul psihotronic. Să admitem chiar că dentistul care îi pusese plomba era agentul secret al unei puteri străine care făcea experimente. Adică, ce s-o mai scăldăm, al KGB-ului! Într-un moment de inspiraţie, Gogu a avut o idee genială, care practic răsturna raportul de forţe în favoarea noastră. Iar pe de altă parte, a risipit ca prin farmec temerile lui Bazil. Înainte de a trece propriu-zis la acţiune, Gogu i-a cerut lui Hans să-şi modifice plomba de la măseaua care cânta, iar uneori vorbea sau, în fine, vorbim aici despre ce auzea Hans: muzică şi dezbateri culturale. Din spusele acestuia, rezulta că de fapt Hans asculta fără să vrea Radio România Cultural, plomba din gura lui funcţionând ca un mic radio cu tranzistori. Dar numai când ţinea gura deschisă. Dacă o închidea, nu mai auzea nimic, din cauza ecranării. Întrebarea e: de ce neapărat România Cultural, şi nu Radio Zu? Pornind de la această întrebare, Gogu a ajuns la concluzia că, prin anumite modificări de mare fineţe aduse plombei, s-ar putea regla în aşa fel lungimea de undă, încât Hans să prindă cu plomba lui staţiile de emisie-recepţie ale şoferilor de pe TIR-uri. În cele din urmă, operaţia nu a reuşit în întregime, iar dacă ar fi să ne luăm după ce spunea Hans, a fost chiar un eşec, fiindcă atunci când dentistul a încercat să-i modifice lungimea de undă, a pilit prea mult plomba, astfel că acum Hans auzea, în loc de Radio România Cultural, o hărmălaie provocată de voci amestecate, ca într-un talk-show televizat. Totuşi, dacă se concentra, distingea printre aceste voci şi anumite mesaje pe care şoferii de pe TIR-uri şi le transmiteau referitor la poziţia radarelor Poliţiei pe traseu, însoţite de înjurături dintre cele mai fioroase. Totuşi, mai târziu, de mai multe ori informaţiile primite de la el s-au dovedit a fi eronate, ceea ce mă face să bănuiesc că de fapt el nu mai auzea nimic, numai se prefăcea că aude, ca să nu-l scoatem din Echipă. Dar, în orice caz, Bazil şi-a dat seama că şi în războiul psihotronic, ca în orice alt război, orice armă, oricât de puternică, poate fi anihilată şi că, în sfârşit, puteam trece propriu-zis la acţiune.

Au urmat câteva zile de aşteptare încordată. Acum mă gândesc că în zilele acelea Gogu sau altcineva o fi aranjat contractele şi celelalte acte necesare la bancă şi la telefoane, ca să putem începe activitatea într-un cadru legal. Iar într-o zi, ca să nu stăm chiar degeaba, ne-a scos la antrenament pe o platformă betonată din curtea Combinatului de Îngrăşăminte Chimice, unde mă simţeam ca acasă, fiindcă lucrasem şi eu cândva acolo, ca merceolog. Nimeni nu ştie precis cu ce se ocupă un merceolog. De fapt nu făceam decât să număr sacii de îngrăşăminte pe care manipulanţii îi încărcau în vagoane. I-am numărat până când ăia şi-au dat seama că nu e nevoie să fie număraţi, de vreme ce vagoanele sunt cântărite, aşa că m-au dat afară. De acolo m-am mutat la Cooperativa „Muncă şi Artă“. Iar când au închis-o şi pe asta, am ieşit la pensie pe caz de boală. Acum însă revenisem la combinat, cum s-ar zice, pe cai mari. Cai Putere, nene! În perioada aceea, combinatul nu lucra, fiindcă se scumpiseră gazele. Aşa că patronul, supărat, a trimis toţi salariaţii acasă. Curtea combinatului era practic pustie, oferind locul ideal pentru a organiza aici câteva exerciţii tactice. Deşi fusese repartizat în categoria Cugetători, repartizându-se el singur acolo, de această dată Gogu s-a văzut nevoit să se implice, pentru o scurtă perioadă, în activitatea practică. A venit pe platformă îmbrăcat într-un pardesiu negru, fiindcă era cam răcoare, iar pe cap purta pălăria cu boruri largi rămasă de la Deputat, dar când l-am întrebat, nu a recunoscut. Zicea că a cumpărat-o el mai demult pe internet. Hai să fim serioşi!

Coincidenţa a făcut că am recunoscut-o imediat, ceea ce m-a condus la ideea că fie Deputat i-o dăruise pentru totdeauna, fie nu se mai întâlniseră niciodată. Însă faptul că Gogu nu a recunoscut mi-a dat, într-adevăr, de gândit. N-am vorbit nimănui despre această coincidenţă, nici măcar lui Bazil. Oricum, între timp ceva important se întâmplase, iar în caz contrar, nu se mai întâmplase într-adevăr absolut nimic. Dar în acest caz, ce căutam şi cum ajunseserăm noi acolo, în curtea combinatului chimic?

Primul exerciţiu se referea la primele ore ale dimineţii, când tomberoanele cu deşeuri menajere încă nu au fost ridicate de pe marginea străzii de cei de la Salubritate. Era o bună ocazie ca maşinile Fundaţiei, trecând pe lângă tomberoane, să le atingă uşor, numai cât să le răstoarne şi să împrăştie gunoiul din ele. Gogu conta pe faptul că cineva, văzând ce se întâmplă, va suna să facă Reclamaţie. Când l-am întrebat cine e nebun să sune la ora cinci dimineaţa, mi-a răspuns să stau liniştit, fiindcă maşinile care ridică gunoiul întârzie de cele mai multe ori până pe la ora nouă, zece, iar uneori chiar până în ziua următoare. Adevărul e că, la acest exerciţiu, cel mai bun s-a dovedit Hans. Precizia lui nemţească şi-a spus încă o dată cuvântul! Al doilea exerciţiu, intitulat Metoda Ilfov, consta în frânarea bruscă şi repetată. Semnalezi stânga, pe urmă semnalezi dreapta, dar mergi tot înainte, până când cel din spatele tău, pierzându-şi răbdarea, intră în depăşire. Abia atunci virezi şi tu la stânga, dar numai puţin, cât să-l sperii. O variantă a aceleiaşi metode este să mergi cu viteză mică pe axul drumului. Oricât te-ar claxona cei din spate, îţi vezi de treabă, prefăcându-te că vorbeşti la telefon şi nu-i auzi. Starea generală a drumurilor, cu numeroase gropi şi mari porţiuni de asfalt lipsă, constituie în aceste situaţii un avantaj. Mai sunt şi situaţii când plouă. Atunci trebuie să mergi cu viteză, cât mai aproape de trotuar, să stropeşti cât mai mulţi pietoni. Ca să dau numai câteva exemple. Un prim rezultat al acestor exerciţii a fost că cei mai mulţi dintre câinii maidanezi pripăşiţi în curtea combinatului au fost lichidaţi la propriu şi la figurat, adică transformaţi în terci. Gioni nu se putea abţine să nu-i urmărească cu maşina, iar ei, de foame, îşi pierduseră instinctul de conservare. Le arunca din cabină câte o bucată de pâine şi, când se repezeau să o mănânce, apăsa pe acceleraţie.

Cu Gioni a mai fost o problemă, pe care am uitat să o menţionez la momentul potrivit. Iniţial, când a auzit că e vorba despre o fundaţie umanitară, nici n-a vrut să audă, spunând că urăşte fundaţiile. Cu alte cuvinte, ura societatea civilă! Ura fundaţiile şi asociaţiile şi orice fel de oenge, fiind convins că toate nu fac altceva decât să taie frunze la câini, iar el ura câinii. Ca să-l convingă, a trebuit ca Gogu să-i explice pe îndelete că de fapt noi vom lupta pentru Drepturile Omului. Cred că e momentul să explic de ce Gioni ura atât de mult câinii, încă înainte de a se întâmpla Tragedia lui Ionuţ. Din contra, până în urmă cu puţini ani, chiar îi iubea şi avea de gând să devină membru al unei asociaţii de protecţie a animalelor. Dar într-o noapte, în spatele blocului în care locuia Gioni, cineva a adus şi a deşertat dintr-un sac şase căţeluşi fără mamă, aşa-zişi maidanezi. Toată noaptea căţeluşii au plâns şi au schelălăit, de foame, de frig şi din cauza răutăţii oamenilor, iar a doua zi la fel şi în noaptea următoare, de ţi se rupea inima. Dând curs îndemnurilor sale sufleteşti, dar mai cu seamă insistenţelor soţiei, care susţinea că prezenţa unui câine ar face-o fericită, Gioni a hotărât să adopte unul din căţei, cu intenţia de a-l adăposti în balcon şi de a-l îngriji corespunzător. Cu o singură condiţie însă: să fie băiat, nu fetiţă. Fiindcă fetiţele-căţei, când ajung mari, devin căţele şi fac pui pe care, după aceea, trebuie să-i bagi într-un sac şi să umbli cu ei noaptea prin spatele blocurilor, căutând un loc ferit unde să răstorni sacul, aşa că povestea o ia de la capăt. Prin urmare, Gioni a coborât împreună cu soţia sa pe la zece noaptea şi au ales cu mare atenţie un căţeluş care, potrivit tuturor cunoştinţelor lor despre câini, era băiat. Se poate de asemenea ca tot ce a urmat să fi avut drept cauză faptul că soţia lui Gioni era cam surdă. Dar şi el, cum să te îndrăgosteşti de o femeie surdă şi să te mai şi însori cu ea? Se pare însă că, atunci când s-au căsătorit, nu era chiar atât de surdă. Sau, în fine, se prefăcea că aude. Au dus căţelul în casă şi i-au dat un nume cât se poate de simpatic. Au hotărât ca, începând din acea zi sau, mai precis, noapte, să-i spună Otto, cu doi de t. În semn de prietenie faţă de Hans, au ales acest nume teutonic – ea l-a ales, şi aici s-ar putea pune din nou problema: de ce. Ca să-l deosebească de alţi câini care arată la fel. Un nume perfect simetric, cu o tradiţie care se pierde în negura vremurilor şi care impune, din acest motiv, prin el însuşi respect. N-o să lungesc prea mult vorba, fiindcă nu e cazul. E de presupus că în realitate Otto era fetiţă, dar nici Gioni şi nici soţia sa nu şi-au dat seama de asta de la bun început, şi nici măcar mai târziu. Altfel nu se explică de ce l-au ţinut până în ultima clipă, mai precis până în ziua când o prietenă a soţiei lui Gioni, venită în vizită, a observat că Otto era a făta. Până în ziua aceea, Gioni

avusese deplină încredere în Otto, îl hrănea, îi curăţa rahatul şi i-l ducea la pubelă într-o găleată de plastic pe care scria „Mândri că suntem români“, uneori se juca cu el, şi tocmai din acest motiv nu acordase atenţie faptului că, de la o vreme, Otto începuse să se îngraşe. Poate din cauza sedentarismului, căci nu prea avea timp să-l scoată la plimbare, decât la sfârşit de săptămână.

Apropo de asta, în primele săptămâni când am ajuns aici şi am început să merg la Bibliotecă, la intrarea în Bibliotecă erau afişate pe un panou cele Cincisprezece Indicii după care recunoşti oamenii fericiţi. Numărul unsprezece spune: *Oamenii fericiţi caută fericirea în adâncul lor, şi nu în exterior*. Păi, dacă-s fericiţi, de ce mai caută fericirea? Înseamnă că, deşi sunt fericiţi, sunt un pic nefericiţi. După ce i-am pus această întrebare, domnul Tavi a dat panoul ăla jos de pe perete.

Deci, ca să nu mai lungesc vorba, la termenul stabilit de natură, Otto a fătat în culcuşul din balcon opt căţeluşi, din care doi deja morţi, adică şase. Ceea ce înseamnă că povestea o lua de la capăt – exact lucrul de care Gioni se temuse cel mai mult. Trecem şi peste asta. Dar nu putem trece şi peste faptul că Otto îşi sugea singură ţâţele, lăsându-şi puii să moară de foame, iar în momentul când Gioni a vrut să-i ia căţeii şi să-i bage într-un sac, urmând să-i lepede apoi în spatele altui bloc, Otto a sărit şi l-a muşcat. Cu această ocazie, Gioni a tras următoarea concluzie: maidanezii sunt nişte animale imprevizibile, în care nu poţi avea încredere. De aici a început jihadul lui împotriva câinilor maidanezi, care nu s-a mai terminat nici până în ziua de azi. Când a aflat de la televizor povestea lui Ionuţ, copilul care s-a dus în parc să se joace şi nu s-a mai întors, hotărârea lui era deja luată. A jurat răzbunare, iar cei care luau sub o formă sau alta apărarea bietelor animale deveneau duşmanii lui personali. De exemplu, celor de la Asociaţia Ham-Ham le tăia cauciucurile maşinilor cu un briceag bine ascuţit, provocând indignarea marii actriţe Brigitte Bardot, care a trimis de la Paris o scrisoare foarte indignată Preşedintelui României. L-a făcut cu ou şi cu oţet cum numai ea e în stare. Mai trebuie adăugat că, urmare a acestei serii de incidente, relaţia lui Gioni cu soţia lui s-a deteriorat şi mai mult. După ce că era surdă, iar mai înainte avusese şi nasul prea mare, acum, dacă tot şi-l micşorase, îi mărturisi lui Gioni că e îndrăgostită de actorul american Anthony Quinn, pe care îl văzuse în filmul *Ora 25*. Bine, la ora aceea Anthony Quinn era mort de mult, oale şi ulcele, neavând cum să afle că mai înainte fusese năsoasă, dar ea continua să aibă fantezii cu el. Cu atât mai mult, după necazul cu Otto, armonia din familie nu a mai putut fi restabilită niciodată, ajungându-se în final la divorţ. Abia câţiva ani mai târziu, inspirat de locotenentul revoluţionar din Câmpia Turzii, Gioni a ajuns la concluzia că nu numai câinii sunt de vină. Făcuse o Revoluţie degeaba. Treburile nu mergeau deloc bine în România, ceea ce impunea instaurarea dictaturii, sub forma Jamahiriei Democrate şi Populare.

Propriu-zis, eu nu am participat la ceea ce a urmat. Rolul meu era numai de a răspunde la telefon. Însă nu pot spune că am fost complet nevinovat. Asta spun numai fraierii. De fiecare dată când un fraier ajunge aici şi îl întrebi cum a ajuns, îţi răspunde: Nu ştiu, frate, sunt complet nevinovat. Aşa îţi dai seama imediat că e fraier şi trebuie să-ţi fie milă.

De aici încolo sunt lucruri cunoscute de toată lumea. Gogu mă instruise să lungesc cât mai mult vorba, folosind un limbaj politicos şi elevat. Ar fi fost cea mai mare greşeală să închid eu primul telefonul. Omul aşteaptă o vorbă bună, de aceea a sunat. Vrea să audă cu urechile lui că s-a făcut dreptate. Dar înainte de asta vrea să-ţi explice punct cu punct ce nedreptate i s-a făcut. Degeaba îi spui: Da, domnule, ai dreptate, o să luăm măsuri. Nu. Mai întâi îl laşi pe el să-ţi explice punct cu punct cum s-a întâmplat şi, pentru a-l stimula, îl întrerupi cât mai des, dar pe un ton politicos. Dacă îl întrerupi, se enervează. Atunci, ca să-l enervezi şi mai tare, îl întrebi: Domnule, de ce vă enervaţi? Asta învăţasem de la Emilia, nu de la Gogu. De fiecare dată când Emilia mă întreba aşa mă enervam şi mai tare. Mai ales că uita mereu becurile aprinse, în baie şi peste tot. Şi pentru orice avea de spălat folosea numai apă caldă, chiar şi vara, contribuind în acest fel la încălzirea planetei. Ca să nu mai vorbim de valoarea facturii. Iar dacă îi ceream să facă economie, cu referire la oamenii prost plătiţi care muncesc în trei schimburi la sonde şi colo şi dincolo pentru ca noi să avem gaz şi electricitate, mă întreba de ce mă enervez.

— Alo?

Propriu-zis, nu răspundeam, ci întrebam:

— Da?

— Domnule, aveţi o maşină cu numărul, dracu' să-l ia, are număr de Bulgaria… E a voastră, nu?

— Depinde ce număr are. Dar, în fine, ce e cu ea?

— Băi, nene, şoferul ăsta al vostru e nebun! Trebuie legat imediat! Legat şi dus la balamuc.

— Staţi puţin, vă rog. Cum vă numiţi dumneavoastră?

— Nu contează cum mă numesc. E bun de legat!

— Vă rog să nu vă enervaţi, trebuie să înregistrez reclamaţia, aşa cum cere procedura.

— Lasă-mă dracului, nu de proceduri îmi arde mie acum! Am sunat ca să vă spun, să nu ziceţi că n-aţi ştiut. E un pericol social!

— Nu ştiu dacă aţi observat, eu vă vorbesc politicos, fără invective, şi vă rog să-mi vorbiţi şi dumneavoastră la fel. Spuneţi-mi, vă rog, ce număr are maşina.

— Are număr de Bulgaria, ţi-am spus!

— Nu e suficient. Vă rog să-mi spuneţi numărul de înmatriculare al maşinii, nu în ce ţară e înmatriculată.

— Dar mata crezi că eu mă pricep la de-astea?

— În acest caz, cu scuzele de rigoare… Vă mai pot ajuta cu ceva?

— Raţa dracu'!

— Vă mulţumim pentru înţelegere.

Închidea brusc, după ce-mi băgase în cont câteva sute de mii vechi. Dacă era unul mai isteţ, care îşi notase numărul maşinii, dar astea erau cazuri rare, îl rugam să aştepte pentru a verifica în registrul nostru şi îl lăsam să aştepte cel puţin cinci minute. Sau, dacă nu puteam conduce discuţia în direcţia dorită de mine, îl atacam sentimental şi mai câştigam măcar câteva sute de mii. Era şi câte unul care făcea pe deşteptul, cerându-ne socoteală pentru activitatea noastră. Mă văd nevoit să-i reproduc aici întocmai cuvintele.

— Dar voi cu ce pula mea vă ocupaţi?

Cu excepţia modului cum era formulată, întrebarea îmi convenea de minune, fiindcă îmi oferea ocazia de a-i prezenta pe larg obiectul de activitate al Fundaţiei. Oamenii nervoşi sunt întotdeauna distractivi şi de aceea merită trataţi cu toată consideraţia.

— Suntem o Fundaţie Umanitară, distribuim ajutoare sociale.

Când auzea asta, făcea o faţă lungă şi rămânea un pic pe gânduri, parcă nehotărât. Nu-i vedeam propriu-zis faţa, îmi dădeam seama că i s-a lungit după cum lungea cuvintele.

— Aha!… Vasăzică, ajutoare sociale!…

— Pentru săraci, adăugam.

Ceea ce îl făcea să bată în retragere. Devenea prudent, temându-se poate că o să-i cer bani pentru vreun orfan. Dar nu făceam această greşeală, nici n-ar fi avut rost, de vreme ce oricum mi-i dădea. Dimpotrivă, aveam grijă să-l asigur că fondurile noastre provin din străinătate. Înnebuniţi de foame, săracii din România împânziseră Europa, iar pentru a scăpa de ei, guvernele şi anumite organizaţii filantropice ne dădeau bani ca să-i repatriem şi să le căutăm un loc de muncă. În România, asta constituie o problemă de cel puţin douăzeci şi cinci de ani. Fiindcă de căutat e uşor, de găsit e mai greu.

— Aşa e, aveţi dreptate, zicea omul care îmi alimenta contul. Şi soţia mea caută de vreo şase luni.

Când auzeam asta, mi se înmuia inima, ceea ce făcea să mă simt o persoană deosebită, şi încercam să scurtez discuţia. Dar se nimerea şi câte unul mai căpos, care, când îi spuneam că suntem o Fundaţie Umanitară, exclama:

— M-am prins! Nu vă place munca!

— Nu domnule, să ştiţi că lucrăm voluntar! Banii nu sunt pentru noi, ci pentru năpăstuiţii sorţii. Distribuim ajutoare celor săraci.

— Adică îi ajutaţi să rămână săraci!

— În opinia mea, cu tot respectul, gândiţi negativ. Asta din cauză că priviţi lucrurile cu rea-voinţă şi, scuzaţi-mi expresia, într-un mod superficial. Din punctul nostru de vedere, săracii nu sunt săraci din vina lor. E o chestiune de nedreptate socială. Pentru fiecare sărac, întreaga societate e de vină.

— Băi, da' frumos le mai zici! Cu subiect şi predicat! Mai bine v-aţi ocupa de şoferii ăştia ai voştri, care circulă ca bezmeticii.

— Vă rog să înţelegeţi, sunt începători, abia au obţinut permisul de conducere. Dacă vreţi să ştiţi, i-am angajat fiindcă nu aveau nicio sursă de venit. Ca să nu mai spuneţi că nu ne place munca!…

Bineînţeles, toate acestea nu le-am ştiut de la început, le-am învăţat pe parcurs. La început mă enervam uşor când eram înjurat sau mă speriam de ameninţările cu poliţia, fără să-mi dau seama că cel care suna voia de fapt să facă o faptă bună – şi o făcea de fiecare dată, sută la sută, fără să ştie. Chiar dacă tonul lui era nervos sau agresiv, chiar dacă vorbea urât, fapta lui bună, odată făcută, nu mai putea fi retrasă din cont. Îl lăsam să vorbească şi mă străduiam să-i stimulez setea de dreptate, apoi îi ceream scuze pentru toate inconvenientele produse fără intenţie şi îi mulţumeam pentru înţelegere, iar după ce închideam telefonul, constatam:

— Fraierule, tocmai mi-ai băgat un milion.

După numai câteva zile, când Emilia a verificat contul la bancă, adunasem peste două sute de milioane vechi. Perfect legal. Fiindcă nu-i obliga nimeni să ne sune, o făceau din convingere. Ce-i drept, după mesajul cu *Indisciplinat în trafic*, Gogu adăugase o steluţă pe care nimeni n-o băga de seamă. Aşa îl învăţase Avocat European, ca să fie acoperit de lege. Mai jos, cu litere foarte mici, scria că e vorba despre un telefon cu suprataxare, zece RON pe minut. Eu am socotit întotdeauna în lei vechi, mă simt mai bine aşa. Dar chiar dacă ar fi fost scris cu litere mari, nu s-ar fi văzut, fiindcă era mai tot timpul acoperit cu noroi. Sau, dacă se întâmpla ca vreunul mai atent să observe, stătea cuminte şi nu mai suna. Nu de acolo au venit necazurile. Ci de la accidentele produse de alţii.

Iniţial, ideea lui Gogu era să sperie mai ales femeile. Fie depăşindu-le foarte aproape, fie punând brusc frână după ce erau depăşite sau accelerând şi frânând de mai multe ori. Dar, după cum a constatat pe urmă tot el, metoda s-a dovedit ineficientă. Femeile, mai ales când sunt la volan, au un complex de inferioritate şi tendinţa de a se considera vinovate pentru orice se întâmplă în trafic. De obicei, când se sperie, trag pe dreapta, nedându-le prin cap că, în loc să-şi facă cruce şi să spună o rugăciune, ar putea face Reclamaţie. Se întâmpla totuşi uneori, foarte rar, să sune şi câte o doamnă. De obicei, doamne în vârstă şi sentimentale, care vorbeau politicos şi nu reclamau propriu-zis accidente de circulaţie, ci faptul că, din cauza unei maşini cu număr de Bulgaria, nu puteau intra la aprozar.

— Cum aşa? mă miram de formă.

— Domnule, şoferul dumneavoastră a parcat maşina pe trotuar şi a blocat intrarea în magazin.

Dar doamna despre care vorbesc aici a reclamat cu totul altceva. Cum că o maşină de-a Fundaţiei i-ar fi omorât căţelul. Avea o voce plăcută şi, ca să mai lungesc vorba, m-am prefăcut că nu înţeleg.

— Mă scuzaţi, semnalul celularului meu e cam slab şi vă aud cu întreruperi… Viţelul?

— Nu, domnule. Căţelul.

— Căţelul! Nu pot să cred! Dar cum s-a întâmplat nenorocirea?

— A trecut cu maşina peste el. În loc să frâneze, a accelerat

Când am auzit că e vorba despre un căţel, am fost sigur că cel care îl călcase era Gioni. Pe unde trecea el cu maşina rămâneau în urmă zeci de câini morţi. Dar mă înşelam. Conform graficului, la ora aceea Gioni circula bară la bară pe DN1, în drum spre Câmpina. Iar când doamna mi-a mai spus şi numărul maşinii, meticuloasă, îl notase pe un petic de hârtie, mi-am dat seama că autorul era Bazil.

— Oribil! Bineînţeles că îl vom sancţiona. Trebuie să vă adresaţi neapărat Asociaţiei Ham-Ham. Fiindcă asta e de-a dreptul o crimă. Dacă a accelerat în loc să frâneze, ar putea face chiar puşcărie! Dar spuneţi-mi, vă rog, câţi ani avea câinele?

… – şi aşa mai departe.

Da, până şi Bazil, bunul meu prieten, dăduse de gustul aventurii. Altădată, pe vremea când îşi cumpărase câinele cu care voia să găsească trufe, avea o cu totul altă atitudine. Cum că un câine îţi îmbogăţeşte viaţa aproape la fel ca muzica lui Beethoven. Desigur, oamenii pot trăi şi fără să asculte *Simfonia Destinului*, dar în momentul când o ascultă, se înalţă spiritual. Cu condiţia să ştie măcar câte părţi are şi care e deosebirea între scherzo şi adagio. Acum însă, din cauză că bea prea mult Redbull, începuse să omoare câini ca s-o distreze pe chinezoaică. Bazil circula, bineînţeles, numai însoţit de chinezoaica lui. N-ar fi lăsat-o singură nici măcar o jumătate de oră. Cum se schimbă oamenii când dau de bani!

Poliţia Rutieră a stabilit că în anul acela numai maşinile înmatriculate în Bulgaria au produs 942 accidente. O cifră totuşi respectabilă. Dar aici, cum a remarcat la un moment dat Gogu, mai sunt de adăugat nişte nuanţe. Una e să produci un accident şi alta e să-l provoci. Multe din accidentele mediatizate la televizor mă făceau să zâmbesc. La un moment dat, relatările erau atât de frecvente, încât zâmbeam tot timpul. Despre accidente de maşină dintre cele mai stupide, produse fie de fotbalişti, fie de parlamentari sau manelişti, fie de neveste sau amante ale acestora şi alte vedete de televiziune. Dar provocate de cine? Nu comentez mai mult. Bineînţeles, doar o mică parte din ele au fost provocate direct de Echipă. Fiindcă scopul principal nu era de a provoca accident, ci de a provoca Reclamaţie. Totuşi, uneori se mai întâmpla şi câte un accident. Dacă, de exemplu, pleci târziu de la semafor, când se face verde, aşteptând mai întâi să te claxoneze cei din spate. Şi nu numai că pleci târziu, dar mai şi mergi cu a doua, ca după mort. Aparent nehotărât şi semnalizând în dorul lelii, ba la stânga, ba la dreapta, ca şi cum n-ai şti în ce direcţie să o iei. Cam aşa cum circulă botoşănenii în Bucureşti. Metoda se numeşte „orgă de lumini“ şi era specialitatea lui Gioni. Ceva care îi scotea din minţi pe bucureştenii mereu grăbiţi să ajungă undeva, la birou, la Mall sau la sala de fitness. Bine, cu botoşănenii s-a obişnuit toată lumea. Îi înjuri şi îţi vezi mai departe de drum. Dar când ai număr de Bulgaria? În mod normal, nu eşti din Botoşani, ci din Ilfov, judeţul cu cei mai tembeli şoferi, pe care oricum toţi ceilalţi şoferi din România îi urăsc dintr-o profundă convingere intimă. Înseamnă că o faci dinadins. Nu fiindcă eşti din Botoşani, ci fiindcă te crezi şmecher. N-ai cum să fii din Botoşani cu număr din Bulgaria. Mai mult ca sigur că eşti din Ilfov, mai ales dacă asculţi şi manele. Ulterior, la câteva sute de metri mai încolo, hopa, un accident! Produs de maşina care te depăşise glonţ şi, grăbindu-se la Mall, n-a mai acordat prioritate la următoarea intersecţie. Vorba ceea, graba strică tabla. Aparent, fără nicio legătură cu ce am discutat mai devreme. Fiindcă în mod normal, mergând cu viteză mică, nu poţi produce niciun accident. În schimb, poţi să-i provoci pe alţii să-l producă. Asta era nuanţa la care se referea Gogu.

Până să înceapă să calce şi el câini, Bazil se specializase în biciclişti. De obicei îi agăţa la intersecţii, prin metoda denumită „cârlig“. Concret, când virezi la dreapta, îi tai calea biciclistului şi, dacă pedalează cu viteză de şmecher, ai ocazia să-l vezi cu falca lipită de portieră. O altă metodă e să opreşti lângă trotuar şi să aştepţi. În timpul ăsta poţi să mănânci un sandvici. Aştepţi un minut, două, zece, până la urmă tot apare. Când îl vezi în oglinda retrovizoare apropiindu-se, oftezi, laşi sandviciul deoparte şi deschizi ca din întâmplare portiera. Dacă are reflexe bune, te evită în ultima clipă, dar nu întotdeauna. În cazul lui Bazil, nici măcar nu era nevoie de sandvici. Primise de la Emilia o cărticică de rugăciuni şi, în timp ce aştepta să apară vreun biciclist, citea de acolo diferite acatiste, pentru amuzament. Cu bicicliştii trebuie mare atenţie şi chiar un pic de fineţe, fiindcă sunt vulnerabili. Normal că nimeni nu are interesul să-i accidenteze şi după aceea să le plătească daune. Dacă totuşi se întâmpla ca vreunul să-şi spargă nasul, chinezoaica cobora imediat să-i acorde primul ajutor. Nu prea avea ce ajutor să-i acorde, îi dădea cu un şerveţel pe la nas sau îi tampona juliturile. Îl atingea ici şi colo, întrebându-l dacă îl doare. Din nu ştiu ce motiv, oricine vede o chinezoaică simte nevoia să-i facă avansuri, mai ales dacă ea îl tamponează cu un şerveţel, ca şi cum i-ar face acupunctură. Are impresia că e foarte simplu să o invite la o cafea. Uitând, printre altele, că chinezoaicele preferă ceaiul. Din cauză că, pe plan global, chinezoaicele sunt atât de multe, încât mai mult ca sigur duc lipsă de bărbaţi. Şi mai are impresia că, neînţelegând prea bine româneşte, nu-i înţelege nici intenţiile şi că îi poate spune orice porcărie, fără ca ea să se supere. Dacă mai obţine şi numărul ei de telefon, lipeala e ca şi făcută. Numai că ăla era de fapt numărul meu de telefon. Fraierul suna şi cerea să vorbească cu Lica. Nu-l costa prea mult, dar tot îl lăsam să aştepte vreo zece minute, până

constatam că Lica e de negăsit, fiind probabil plecată pe teren. Şi îl rugam să-mi lase numărul lui de telefon, ca să-l sune când se va întoarce. Sau să revină peste jumătate de oră, poate se întoarce între timp. Dacă avea o problemă urgentă pe care aş fi putut să o rezolv, cu plăcere. Dar nu, el voia neapărat cu Lica. La urmă îl întrebam dacă pot să-l mai ajut cu ceva. Adevărul e că discuţiile cu biciclişti erau cele mai plăcute.

Sincer, în primele zile nu ştiam cum şi de unde intrau banii. Nici nu am văzut propriu-zis vreun leu. Nu era treaba mea. Circulau nişte impulsuri sau nişte microunde care se transformau în numere, ce treabă aveam eu cu ele? Treaba mea era să răspund la telefon. Abia la sfârşitul primei săptămâni de activitate, când Gogu mi-a cerut să-i virez în cont sumele încasate, motivând că avea de făcut nişte plăţi, carburant, deconturi, l-am întrebat:

— Ce bani? De unde bani?

— Din contul Fundaţiei.

Emilia s-a dus la bancă şi s-a întors speriată de acolo, anunţându-mă că aveam în cont peste un miliard. Ea ştia cum circulă banii sub formă de numere, fiindcă era contabilă.

— Ce să facem noi cu atâţia bani? am întrebat-o, speriat şi eu.

— Puiule, zise, trebuie să scăpăm repede de ei, până nu pică vreun control. Banii sunt ochiul dracului!

— Bine, deocamdată trece-i în contul lui Gogu.

Pe urmă însă, m-am mai gândit. De ce să-i dau toţi banii lui Gogu, când aş putea să-mi plătesc măcar întreţinerea? Cu alte cuvinte, am început să gândesc economic. Nu e chiar aşa dificil să gândeşti economic, depinde în ce scop o faci. De exemplu, dacă te duci la un bancomat, ai ocazia să transformi numerele în bani. Bagi acolo nişte numere şi pe partea cealaltă iese un milion.

Apropo de asta. Mi-a explicat acum de curând Carmen cum e treaba cu numerele, când mi-a explicat că l-au închis degeaba. Pe moment, nu mi-am dat seama ce vrea să spună şi nici nu l-am întrebat, ca să nu mă creadă fraier. El lucra numai cu numere, mai precis cu biţi. Biţii sunt zero şi unu. Carmen a recunoscut că nu ştie ce înseamnă zero şi unu, nimeni nu ştie, deşi toată lumea are impresia că ştie. Concret, în viaţa de toate zilele, banii fac totul. Dar asta e numai o aparenţă. În realitate, adică din punct de vedere matematic, lumea e făcută din biţi, ei fac şi desfac totul. Să presupunem că trebuie să-ţi plăteşti abonamentul la telefon. Cine nu ştie despre ce e vorba se duce ca bizonul la ghişeu, plăteşte o sumă şi primeşte o chitanţă. Dar cei care ştiu cum merg treburile nu dau niciun leu, stau în faţa calculatorului, transferă nişte biţi pe internet şi gata, nu mai au nicio datorie. În loc să primeşti salariu, primeşti nişte biţi. În loc să-ţi plăteşti ratele, dai nişte biţi. Adică zero şi unu. Oamenii viitorului nu vor mai cere bani împrumut, ci vor cere: împrumută-mă cu câţiva zero şi unu, să-mi cumpăr un frigider! Iar când se vor îmbolnăvi, nu vor merge la doctor, ci vor intra pe internet şi vor apăsa pe nişte butoane. Fiindcă lumea noastră, aşa cum o ştim, va dispărea. S-ar putea să aibă dreptate. La fel mi-a spus şi Bazil când ne-am întâlnit ultima oară. Puiule, noi suntem vechi, venim din alt secol, iar lumea noastră deja a dispărut, fără să ne dăm seama când. Nu mai avem ce căuta aici, trebuie să plecăm într-o lume mai bună. Aşa că el a hotărât să plece, împreună cu chinezoaica lui, în Bhutan. O ţară atât de îndepărtată, încât nici nu sunt sigur dacă există sau nu.

Când suna vreo doamnă ca să reclame că Bazil sau Gioni i-a călcat căţelul, zero şi unu năvăleau pur şi simplu în contul nostru. Se adunau în contul Fundaţiei, fiind scăzuţi de la doamna care suna. Cum să faci puşcărie pentru zero şi unu? Are dreptate Carmen, e de-a dreptul absurd! Şi totuşi, asta s-a întâmplat. Noi adunam biţii, iar Gogu îi scădea, transformându-i în euro, sub pretextul că leul e o monedă volatilă şi se evaporă imediat. Într-o zi, Emilia mă anunţa că avem două miliarde, iar a doua zi mă anunţa că nu mai avem niciun leu, ca şi cum s-ar fi evaporat.

— De ce să-i dăm toţi banii lui Gogu? Mai opreşte şi pentru noi, i-am zis.

— La asta nu m-am gândit, mi-a răspuns.

— Ia să faci bine şi să te gândeşti!

După ce s-a gândit un pic, mi-a spus:

— Am să fac un cont separat.

După aceea, când banii se evaporau, o cotă parte din ei ajungea în contul separat, despre care Gogu nu ştia nimic. Nu erau propriu-zis bani, ci biţi. Dar biţii pot fi oricând transformaţi în bani, dacă ai gândire economică.

De aici au apărut primele probleme şi următoarele. Era chiar în ziua când Mass-Media relata pe larg despre greva preoţilor. Constituiseră un sindicat la Craiova şi acum luptau cu înverşunare pentru drepturile lor, solicitând, bineînţeles, majorarea salariilor. Pe la patru după-amiază a sunat un tip ca să reclame cu totul altceva. Că prietena lui a rămas însărcinată. Ce sfat îmi daţi? A trebuit să-i explic că, din păcate, cazul prietenei sale nu se încadrează în obiectul nostru de activitate. Dar din politeţe l-am întrebat cu cine a rămas însărcinată, ceea ce el a interpretat greşit. Fiindcă politeţe înseamnă să pui întrebări la care celuilalt îi face plăcere să răspundă, ceea ce, de data asta, nu s-a confirmat.

— Nu sunteţi Fundaţia Umanitară şi Culturală?

— Ba da…

— Atunci, rezolvaţi-mi problema!

— Adică?

— Îmi trebuie bani pentru chiuretaj.

— Faceţi un împrumut la bancă.

— Am două.

— OK, atunci problema dumneavoastră e ca şi rezolvată. Noi ne ocupăm de celelalte.

— Ce fel de fundaţie umanitară sunteţi, dacă nu vă pasă de oameni? Aici de vorba despre viaţa unui copil!

— Aveţi dreptate, zisei, numai că noi ne ocupăm de viaţa copiilor născuţi. În ceea ce-i priveşte pe ceilalţi, există alte fundaţii care se ocupă de ei.

— Daţi-mi numărul lor de telefon.

— Găsiţi pe internet.

— Pe internet am căutat şi am găsit numărul fundaţiei dumneavoastră.

— Vă rog, puteţi reveni cu un telefon peste câteva minute? Acum a apărut o problemă. Cu scuzele de rigoare, vă mulţumim pentru înţelegere.

Nu apăruse nicio problemă, dar insistenţa lui mă enerva. Am închis şi tocmai mă întrebam cine naiba pusese numărul meu de telefon pe internet. Mai târziu am aflat, fără ca asta să schimbe cu ceva evoluţia spre dezastru a situaţiei. Când înregistrase Fundaţia la Judecătorie, aşa cum cere legea, Gogu completase un formular unde, printre altele, i se cereau adresa şi numărul de telefon. După câteva minute, tipul cu prietena însărcinată a sunat din nou. Pe de o parte, asta ar fi trebuit să mă bucure. Fără să ştie, îmi mai băga nişte biţi în cont. Pe de altă parte însă, insistenţa lui mi se părea dubioasă şi mă cam enerva. Bine, trebuie să recunosc că şi eu prinsesem o zi mai proastă. Mă enervase încă de dimineaţă Emilia, când mă anunţase că citise pe internet despre greva preoţilor. Altă treabă nu au, decât să facă grevă? Cu asta se ocupă ei? După ce că l-au privatizat pe Dumnezeu şi l-au pus să lucreze numai pentru ei, plus Raiul şi celelalte avantaje! De ce nu-şi trimit revendicările direct Acolo?

Sunt unii oameni care toată viaţa nu au făcut altceva decât reclamaţii şi să pretindă tot felul de avantaje. Din asta trăiesc. Au impresia că ceilalţi nu există decât ca să le rezolve reclamaţiile şi că, în lipsa acestui scop, viaţa lor nu are sens. Mai sunt şi alţii, care pur şi simplu se plictisesc. Şi atunci, ca să nu se plictisească singuri, vor să-i plictisească şi pe alţii vorbindu-le despre ideile lor. Probabil că fiecare dintre noi are o rudă sau un prieten de felul ăsta. Eu o am pe soră-mea de la Vaslui. Dar nu despre ea e vorba aici. Pe bună dreptate, pe ăştia îi încurajam să vorbească la infinit. Vorbeşte, frate, dar dacă vrei să-ţi prezinţi ideile, trebuie să plăteşti!

Puţin după prânz mă sunase Bazil, ca să reclame şi el ceva. Că un bou blocase traficul pe o stradă cu sens unic. Oprise

maşina, aprinsese luminile de avarie şi plecase, naiba ştie unde. Partea mai proastă era că pe Bazil îl apucase din nou diareea, care nu mai era deloc blândă, ci vehementă şi impulsivă, şi nu găsea unde să se ascundă pentru a-i da satisfacţie.

— Îmi vine să urlu de revoltă şi neputinţă, zise, dar mă tem că asta ar agrava situaţia.

— Ia vezi, ăla care te-a blocat are număr de Bulgaria? l-am întrebat. Să nu fie vreo altă fundaţie care ne face concurenţă.

— Nu, are număr de Bucureşti.

— Bazil, bucureştenii fac asta în mod obişnuit. Mai aşteaptă un pic, trebuie să apară. Sau dă cu spatele până ajungi la capătul străzii şi intră pe altă stradă.

— Nu pot, în spatele meu sunt alţii, care mă înjură că i-am blocat.

— Ca idee e bună. Nu cumva ai aprins şi tu luminile de avarie?

— Ba da.

— Stinge-le. Şi nu mă mai suna pe numărul ăsta, că pierzi bani!

— Cum adică pierd bani? se miră Bazil.

— Păi, uite cum: telefonul meu e cu suprataxă şi oricine sună aici plăteşte în plus la abonament. Mă rog, e vorba despre nişte biţi transformaţi în bani. Aşa că, de când stăm de vorbă, ai pierdut aproape un milion vechi.

— Doamne Dumnezeule! Asta e curată hoţie! exclamă Bazil.

— Tocmai ai făcut o afirmaţie patetică şi hazardată. Fundaţia noastră nu diferă cu nimic de toate fundaţiile şi oengeurile de pe lumea asta, care apără drepturile fundamentale ale omului şi în primul rând îşi apără dreptul fundamental la viaţă. Vă mulţumim pentru înţelegere.

De unde să fi ştiut că telefonul lui Bazil era supravegheat? Nu-mi dăduse niciodată prin cap că pretinsul lui război cu Vladimir Putin ar prezenta interes pentru serviciile secrete. Dar altă explicaţie nu se întrevede. Când s-a judecat aşa-zisul „dosar Fundaţia Filantropia“, adică Gogu, eu, Gioni şi Hans, procurorul a adăugat la dosar şi stenograma discuţiei mele cu Bazil. Băi, voi sunteţi nebuni! Asta numiţi voi o ameninţare la siguranţa naţională? În timp ce alţii fură milioane şi zeci de milioane de euro!… În fine, faptul e consumat.

Aşadar, pe la patru şi jumătate, tipul cu prietena însărcinată a sunat din nou. Ca să-mi spună că sunt un nimic şi un căcănar. Şi că primesc salariu degeaba. Nu-l puteam contrazice. Propriu-zis, nu primeam salariu, banii veneau singuri în cont, dar el nu trebuia să ştie asta.

— Sunteţi nişte nenorociţi! Nu vă pasă, băi, nu vă pasă! zicea. Ce-i spun eu acum nevestei-mii, cum o să-i explic situaţia? Dar nu las eu lucrurile aşa! Fiindcă asta e bătaie de joc. Am să vă reclam la Protecţia Consumatorului, deşi nici ăia nu fac nimic. Fiindcă avem un guvern de căcat şi un Parlament de căcat şi toţi politicienii sunt nişte mafioţi.

— Vă mulţumim pentru înţelegere.

Apropo de asta, unul n-a mai rezistat şi a trecut la acţiune. Mai precis, s-a pus pe fabricat bombe, din cauză că prietena lui îl părăsise şi plecase în Anglia ca asistentă medicală. L-au prins în flagrant, în timp ce voia să-i vândă bomba unui ofiţer SRI sub acoperire, aparent fără pretenţii financiare prea mari, ceea ce nu puteam înţelege. Ca să faci o bombă, cheltuieşti o mulţime de bani şi trebuie cumva să-i recuperezi. La televizor spuneau că i-a arătat-o ofiţerului şi a detonat-o sub ochii lui, ca să-l convingă că funcţionează. Greşeala lui a fost că a cerut bani numerar, chiar dacă o sumă modestă. Dacă s-ar fi mulţumit cu nişte biţi, poate scăpa mai ieftin. Însă pe domnul acela cu prietena însărcinată chiar îl înţelegeam. Dacă încercam să mă pun în situaţia lui, îmi dădeam seama că e o situaţie fără ieşire. Cum m-aş simţi, de exemplu, dacă aş avea o prietenă şi ea m-ar anunţa, aşa, hodoronc-tronc, că a rămas însărcinată? Nici nu vreau să mă gândesc! Ce i-aş spune Emiliei? Dar pe de altă parte, pretenţiile lui mi se păreau un pic cam exagerate. În plus, de fiecare dată când încercam să-i explic situaţia, el mă întrerupea fiindcă avea ceva mult mai important de spus. Să fi fost simplă coincidenţă? Chiar presupunând că Fundaţia Umanitară şi Culturală s-ar fi ocupat de prietenele bărbaţilor căsătoriţi care rămân gravide şi le-ar fi cuprins în obiectul de activitate, de unde atâţia bani ca să le rezolvi pe toate? Mi-am propus, oricum, să discut această problemă cu Gogu, când ne vom întâlni data

viitoare la Regrete. În ultima vreme ne întâlneam mai rar, iar el părea cu gândul în altă parte. Dacă îl întrebam ce mai face Deputat, mormăia ceva drept răspuns şi nu înţelegeam nimic, ca şi cum ar fi fost nemulţumit. Plus problemele administrative. Maşinile începuseră să se defecteze şi circulau tot mai puţin, ar fi trebuit reparate sau înlocuite cu altele. Cu o expresie populară, cădea tabla de pe ele. Aş fi dorit ca munca noastră să fie totuşi apreciată. Şi nici nu stăteam prea mult de vorbă, numai strictul necesar, fiindcă în subsolul de la Regrete nu aveam semnal la telefonul mobil. Aşa că, pe lângă nota de plată, mai erau şi banii neîncasaţi cât timp cei care aveau de făcut o reclamaţie nu mă puteau suna. Când ieşeam din nou la suprafaţă, găseam pe telefon cel puţin zece apeluri ratate. În timpul ăsta, Gioni, Hans şi Bazil cu chinezoaica lui îşi făceau în continuare datoria pe şoselele patriei. Poate că de aceea era nemulţumit Gogu. Timpul pierdut la Regrete însemna, într-adevăr, bani pierduţi. Deşi, din punct de vedere filosofic, Bazil ne demonstrase odată că timpul e un concept greşit. Nimeni nu ştie ce înseamnă. Sau poate că motivele erau cu totul altele. Fiindcă la un moment dat mi-a spus că trebuie să nu ne mai întâlnim acolo, pretextând că atmosfera îl deprimă. Păi, bineînţeles, de vreme ce era un local dedicat parastaselor. Toţi chelnerii erau îmbrăcaţi în negru şi toţi clienţii veneau îmbrăcaţi în negru. Şi toate conversaţiile erau despre morţi. E clar că astea nu-s motive de bună dispoziţie, dar eu mă obişnuisem.

— De ce? Mă simt foarte bine aici! i-am răspuns.

Gogu îşi duse degetul la buze şi se aplecă mult peste masă, ca să-mi poată vorbi la ureche.

— Au microfoane în pereţi, şopti.

— Hai, Gogule, să fim serioşi. Astea sunt de pe vremea lui Ceauşescu!

— Nu, le-au scos pe alea şi au pus altele mai performante.

— Nu-mi pasă, n-am nimic de ascuns, zisei ridicând anume vocea.

— Ei, nu se ştie niciodată!…

Între timp, enoriaşii de la o masă alăturată se îmbătaseră şi vorbeau în gura mare despre Dumnezeu, cum se petrec lucrurile în viaţa de apoi şi alte chestii filosofice. Din câte mi-am dat seama, comemorau o rudă, un om deosebit trecut în lumea umbrelor cu patruzeci de zile în urmă, fost profesor de fizică. Era printre ei unul foarte guraliv care ştia tot ce vrea Dumnezeu, cum aranjează El lucrurile şi de ce, atunci când visezi mort, se schimbă vremea. Pe lângă asta, încerca să le demonstreze celorlalţi că mortul trăieşte. Şi într-adevăr, în câteva cuvinte a reuşit să construiască o teorie despre nemurirea sufletului pe înţelesul tuturor. Teoria lui mi-a atras atenţia, fiindcă semăna cu teoria lui Bazil despre Reversibilitatea şi Ireversibilitatea Artei în Timp şi Spaţiu. Omul e alcătuit din două părţi: trupul, care e partea hard, şi sufletul, care e partea soft, plus o sursă exterioară de energie, cum ar fi, de exemplu, sarmalele astea. Asemănarea cu un *compiutăr* nu e deloc întâmplătoare. Fiindcă sufletul *compiutărului* e softul. Dacă îţi cumperi un *compiutăr* şi vii cu el acasă, bucuros că de-acum încolo poţi descărca torente gratis, s-ar putea să ai o problemă. Îl bagi imediat în priză, dar constaţi că, fără soft în el, nu ştie să facă mai nimic, decât să bâzâie enervant. Abia după ce-i instalezi un sistem de operare şi mai multe programe începe propriu-zis să funcţioneze. Acelea sunt sufletul şi sentimentele lui. Acuma, dacă scoţi *compiutărul* din priză, e ca şi mort. Dar softul din el, deşi pare că e de asemenea mort, de fapt a rămas intact şi îşi poate relua activitatea în orice moment, dacă primeşte energie. Deci *compiutărul* înseamnă o structură hard, o sursă de energie şi un soft care gestionează informaţia. La fel ca omul. Ceea ce demonstrează că sufletul profesorului de fizică nu e mort, ci aşteaptă să fie băgat din nou în priză. Sau să fie instalat pe un alt *compiutăr*. Totuşi, de ce se schimbă vremea când visezi mort n-am reuşit să aflu, fiindcă Gogu a zis:

— Hai să mergem, mă enervează ăsta cu *compiutărele* lui.

Apropo de profesor, cum să mai ai încredere în intelectuali? A ieşit, i-au aprobat viza de emigrare, ca să zic aşa. Fiindcă a compus o lucrare de gramatică şi ortografie. E de la sine înţeles că a compus-o din ce au scris alţii înaintea lui. El numai a compus-o. Şi totuşi i-au dat drumul. Acum pot să-i spun şi eu cum îi spunea toată lumea: Răstristu. De multă vreme voiam să spun tot ce am pe suflet. N-am întâlnit în viaţa mea un om mai meschin! Bine, îi ziceam eu mereu domnul Tavi în sus, domnul Tavi în jos, dar în sinea mea mă întrebam: cum, nenorocitule, în loc să pregăteşti fetiţa aceea pentru olimpiadă, ai păcălit-o şi

te-ai culcat cu ea? Ce fel de profesor eşti? Şi pe deasupra, ai mai lăsat-o şi însărcinată! Şi în plus, dracul ştie ce recomandare a făcut, că la Bibliotecă au pus pe altul, deşi eu, în calitatea mea de scriitor, aş fi fost poate mai îndreptăţit. Chiar presupunând că n-am studii corespunzătoare. Aşa că nici nu mai trec pe acolo. Am hotărât să-mi scriu Lucrarea la mine în cameră, cu orice risc. Nu există decât riscul să mi-o fure Şuţu. Nu că i-ar folosi la ceva, dar nu se poate abţine. Scriitorului care a venit în cele din urmă la cenaclul nostru i-a furat portofelul, cu bani şi acte cu tot. I-a dat, ca să zic aşa, o adevărată lecţie de viaţă. Dar şi scriitorul ăsta, ce fel de scriitor o fi? Dacă a fost coleg de liceu cu Răstristu, e clar! Nu ne-a vorbit decât despre cât e el de grozav, ce cărţi grozave a scris el şi ce de premii a primit pentru ele, de parcă pe noi ne interesau premiile lui. Merita să plece fără portofel!

De la o vreme, sunau pentru orice. Asta făcea ca telefonul să fie mai tot timpul ocupat, iar cei care reclamau diferite aspecte, din ce în ce mai nervoşi. Practic, nici măcar nu era nevoie să le explic de ce lucrurile stau aşa şi nu altfel, fiindcă nu de explicaţii aveau nevoie, erau mulţumiţi dacă îi ascultam şi le dădeam dreptate. Erau unii revoltaţi din cauza ritmului lent al reformelor. Alţii reclamau mizeria din spitale şi corupţia medicilor. Sau faptul că apa de la robinet venea cu mâl şi avea gust de fecale. Unul care terminase liceul cu diplomă de bacalaureat m-a sunat ca să mă întrebe cât fac şase ori şapte, fiindcă l-au întrebat asta la interviul de angajare şi n-a ştiut ce să răspundă. M-a mai sunat unul care mi-a spus că cu poliţia se poate aranja orice, important e să ai la tine fondul de rulment. Iar altul, ca să mă întrebe de ce nu e arestat tot guvernul pentru infracţiunea de subminare a economiei naţionale. Fiindcă nu face investiţii şi nu a creat un milion de locuri de muncă, cum a promis. De aceea România nu are autostrăzi. I-aş fi putut răspunde că faptul de a nu avea autostrăzi implică şi anumite aspecte pozitive. De exemplu, activitatea Fundaţiei Umanitare şi Culturale tocmai pe asta se baza. Dacă am fi avut autostrăzi, toate încercările lui Bazil, Gioni şi Hans de a-i enerva pe ceilalţi participanţi la trafic ar fi fost sortite eşecului, iar contul Fundaţiei ar fi rămas fără biţi. Dar adevărul e că, de la o vreme, maşinile noastre erau mai tot timpul defecte şi circulau tot mai puţin, iar contul se alimenta mai cu seamă din reclamaţii cu caracter general ale unor cetăţeni indignaţi, inclusiv din cele referitoare la întreruperile de curent electric. Într-adevăr, de când compania de electricitate fusese privatizată şi preluată de nemţi, curentul se întrerupea mai des decât pe vremea lui Ceauşescu. În loc să sune la Deranjamente, oamenii deranjaţi sunau la mine, pentru a-mi spune că este o situaţie inacceptabilă. Bine, în afară de faptul că nu o accepţi, ce mai poţi face? Nimic. Dar acum mai apăruse o problemă. Sănătatea lui Bazil dădea tot mai des semne îngrijorătoare. Nu numai fiindcă îi revenise diareea, ci fiindcă aceasta nu mai era deloc blândă, ci vehementă şi, de multe ori, compulsivă. Încât, atunci când Gogu a dat ordinul de retragere la bază, am constatat că Bazil lipsea. Se internase în spitalul judeţean din Vaslui. Deşi cunosc bine situaţia spitalului din Bacău, nu le-aş dori nici duşmanilor mei să se interneze vreodată în spitalul din Vaslui. Ştiu bine ce spun, fiindcă acolo lucrează soră-mea. Adică, de ce să mint, poate că duşmanilor le-aş dori. Ca să vadă şi ei cum e când, dacă ai cancer, te tratează cu antinevralgic. Cel puţin aşa l-au tratat pe Bazil, când a început să-i apară sânge în scaun. Sau cel puţin aşa mi-a relatat chinezoaica, în româna ei chinuită: *ca-cu-sin-gi, ca-cu-sin-gi*! Înţelege oricine ce înseamnă asta, chiar fără să ştie chineza. După aceea am făcut şi eu o gripă de toată frumuseţea!

Însă lucrul cel mai îngrozitor i s-a întâmplat lui Hans. Când a primit de la Gogu ordinul de retragere *urgentă* la bază era pe la Întorsura Buzăului, venind dinspre Braşov. Pe urmă ne-a mărturisit chiar el că se oprise câteva ore la Prejmer, pentru a admira biserica fortificată a cavalerilor teutoni şi mai ales Orga Morţii, care e un fel de mitralieră medievală. Deşi născut la Podul Turcului, Hans se considera un continuator al tradiţiilor teutonice, şi de aceea dorea să se documenteze în privinţa modului de funcţionare al acelei arme. Dar trecuse de Prejmer, trecuse de Întorsura Buzăului şi cobora liniştit către câmpie. Un traseu turistic altminteri interesant, căci primisem vreo douăzeci de Reclamaţii. A mai făcut un popas categoric la Cislău. De acolo m-a sunat un cetăţean ca să reclame că Hans îi zgâriase maşina în parcare. Într-adevăr, după ce a plecat din Cislău, plomba din măseaua lui a început să scoată nişte sunete ciudate, *parcă venite de pe altă planetă*. Iar când a ajuns la Pătârlagele, a auzit, în hărmălaia de voci emise neîntrerupt de măsea, una mai puternică şi mai autoritară care îi poruncea: *Virează la stânga! Virează la stânga!* Mai departe, e greu de spus ce s-a întâmplat de fapt. Totuşi, în măsura în care i-am putut

reconstitui traseul, se pare că Hans a ajuns în cele din urmă în comuna Bozioru, supranumită Athosul românesc. Oricum ar fi supranumită, comuna Bozioru este vestită printre iniţiaţi pentru nişte fenomene paranormale care se produc aici aproape în fiecare zi. Tot aici sunt o mulţime de schituri rupestre vechi de peste o mie de ani. Şi tot aici e Ţara Luanei, adică zona din jurul vârfului de munte Ţurţudui, despre care se presupune că ar fi o piramidă megalitică. Presupun aşa mai ales cei care doresc să presupună. Dar ce s-ar face istoria fără presupuneri şi fără un pic de imaginaţie? Încă de pe vremea lui Ceauşescu au fost raportate numeroase dispariţii imposibil de explicat logic. În 1978, un întreg pluton de securişti a dispărut după ce a trecut printr-un perete vertical de stâncă supranumit Poarta Stelară, reapărând câteva săptămâni mai târziu undeva pe lângă Sarajevo. După aceea au cerut toţi azil politic în RFG. Ca să se răzbune, Ceauşescu a dat un decret să fie dinamitat vârful Ţurţudui, aşa că, în zilele noastre, cine ajunge acolo mai găseşte doar nişte blocuri de piatră şi copaci căzuţi. Asta a găsit şi Hans, care a făcut câteva fotografii, ca suvenir. Cea mai interesantă este a unui penis imens de piatră îndreptat spre cer, ceea ce poate fi interpretat şi ca o înjurătură populară la adresa Căii Lactee. Dar, din neatenţie sau poate îndemnat de vocea emisă de plombă, Hans a alunecat pe una din pietrele acelea şi s-a lovit cu capul de Poarta Stelară, iar consecinţa a fost, cum lesne se poate bănui, că a dispărut şi el într-o altă dimensiune. Când a revenit în dimensiunea noastră, era pe ţărmul Atlanticului, dar el nu ştia că acela e Atlanticul. Cât despre maşină, ia-o de unde nu-i! A observat însă că oamenii vorbeau o limbă ciudată, din care nu înţelegea decât unele cuvinte, fără să ştie că aia e limba portugheză. De fapt, tocmai reuşise să iasă dintr-o grotă pe care oamenii de acolo o numesc Boca do Inferno şi despre care se spune că ar avea o legătură subterană cu Africa de Sud. Acest lucru a încercat să-l demonstreze, în urmă cu aproape un secol, celebrul ocultist şi magician britanic Aleister Crowley. În 1930, ajutat de poetul Fernando Pessoa, de altfel el însuşi astrolog şi ocultist recunoscut, Crowley a intrat în Boca do Inferno, cu intenţia declarată de a ajunge în Africa de Sud, însă după câteva săptămâni s-a pomenit la Berlin, la vernisajul unei expoziţii de pictură.

N-aş fi avut de unde să ştiu toate astea, dacă nu mi le-ar fi relatat cu de-amănuntul Hans însuşi, care ţinea să mă convingă în acest fel că în Curbura Carpaţilor se află centrul energetic al Planetei. Deşi, sincer să fiu, nu l-am crezut, socotind că i se întâmplaseră din cauza stresului, mai ales că se întorsese la Bacău cu trenul, iar cine merge cu trenurile româneşti se expune riscului maxim de stres, puţinele mele cunoştinţe nu-mi permiteau nici să-l contrazic. Dar parcă pe Bazil îl crezusem când îmi spusese că e bolnav de cancer? Şi totuşi, în cele din urmă ipoteza lui s-a dovedit justă, numai că în loc de cancerul glandelor apocrine a făcut un banal cancer de colon, care se rezolvă acceptabil în toate spitalele din lume, cu excepţia României.

Aşa se explică de ce, la apelul urgent al lui Gogu, nu s-a prezentat nimeni. Gioni avusese un accident la Râmnicu Sărat. Hans a apărut abia câteva zile mai târziu, iar pe Bazil l-au adus cu ambulanţa, când şi-au dat seama că nu mai au ce-i face. Activitatea Fundaţiei trebuia, pentru moment, suspendată, din motive pe care Gogu nu a mai apucat să mi le dezvăluie, fiind plecat în Republica Moldova într-o vizită de afaceri. Am aflat abia la proces că omul lui din poliţie fusese săltat de mascaţi, după ce se descoperise că era implicat într-o reţea de trafic cu carne vie. Întotdeauna când aud de carne vie mi se face pielea de găină. Îmi imaginez nişte hălci mari de carne aşezate în nişte lăzi de metal şi care tresar ori de câte ori le înţepi cu vârful cuţitului. Am cumpărat odată de la piaţă un crap viu, ca să fiu sigur că nu e împuţit. Şi când colo, ce să vezi? L-am curăţat de solzi, i-am scos maţele, dar el tot mai mişca. Chiar şi după ce l-am tăiat în bucăţi, pe care le-am pus într-o tigaie cu ulei, pe aragaz, tot mai tresărea ici şi colo. De câte ori aud de traficanţii de carne vie, îmi amintesc de întâmplarea aceea. Se prea poate ca poliţistul acela, prietenul lui Gogu, să-şi amintească şi el ceva asemănător. Formal, rolul lui era ca, la fiecare accident provocat de maşinile noastre, să determine că vinovăţia aparţinea şoferului de pe cealaltă maşină. Dar uite că, între timp, se mai ocupa şi cu altele. Încadrarea juridică corectă este: grup infracţional organizat. Între cinci şi zece ani.

Apropo de asta. Eu personal am avut noroc cu Avocat European, care m-a învăţat că, orice m-ar întreba judecătorul, să răspund că nu am permis auto şi nu am condus în viaţa mea nici măcar o trotinetă. Ceea ce, la un moment dat, i-a scos din minţi şi pe judecător, şi pe procuror, nu ştiau ce să mai întrebe. Aşa că, după un control psihiatric, m-au băgat numai la complicitate şi am primit doi ani, cu obligaţia de plată a daunelor. Dacă mai insista puţin, poate primeam cu suspendare şi rămâneam acasă.

În timp ce alţii fură milioane şi zeci de milioane de euro din banii publici şi nu fac nicio zi de puşcărie, din motive cu suspendare. Fiindcă nu poate fi vorba, în acest caz, despre corupţie sau crimă organizată. Nici măcar despre o delapidare amărâtă. Oamenii ăştia, adică Gogu, Bazil, eu, Hans şi Gioni, ce ilegalităţi au comis? Au înfiinţat legal o Fundaţie Umanitară al cărei scop este, prin definiţie, să ajute oamenii. Dar cum poţi să-ţi ajuţi semenii aflaţi la nevoie fără să le dai bani? Aşa ceva este logic imposibil. Fiindcă dacă au nevoie de ajutor înseamnă că au nevoie de bani. Orice altceva le-ai da în loc de bani, vor arunca la tomberon. Chiar şi ajutoarele alimentare care vin direct de la Uniunea Europeană, zahăr, mălai, hârtie igienică sau mai ştiu ei ce. Direct, totuşi prin intermediul primăriilor, da? În această privinţă nu avem nimic de comentat. Care le distribuie mai cu seamă la începutul campaniei electorale. Astfel ajung până în cele mai îndepărtate cătune, la nişte bieţi bătrâni lipsiţi de orice sursă de venit, care trăiesc de azi pe mâine, vai de capul lor, te apucă mila, şi ce se întâmplă mai departe? S-a demonstrat, aducându-se numeroase dovezi în acest sens, că bieţii bătrânii aceia vând zahărul sau mălaiul ca să facă rost de bani pentru a-i da preotului paroh! Este dreptul lor să facă asta, fiindcă au dreptul fundamental la Viaţa de Apoi! Dar presupunând că intenţionezi să le dai direct bani, ca să nu-i mai pui pe drumuri, trebuie mai întâi să-i ai. E o condiţie *sine qua non*! Iar ca să-i ai, trebuie mai întâi să-i aduni, să faci rost de ei. Deci ne aflăm în prima etapă, celelalte abia urmau să vină. Există pe lumea asta vreo fundaţie care poate acorda ajutoare fără să aibă ce să acorde? Mai bine să nu vorbim despre fundaţii, vă rog eu! Pe această logică, ar trebui băgaţi la puşcărie toţi cei care înfiinţează o fundaţie, imediat după ce au înfiinţat-o, ca să nu aibă timp să mai săvârşească şi alte crime. Statisticile arată că, în întreaga lume, din fondurile destinate ajutorării celor năpăstuiţi de soartă, ajung la aceştia ceva mai puţin de opt la sută. Restul este cheltuit de fundaţiile şi asociaţiile care distribuie acele ajutoare, cu logistică, salarii, deplasări, diurnă, cursuri de pregătire, piar şi aşa mai departe. Dacă asta este situaţia la nivel global, gândiţi-vă cum stau lucrurile la noi, în România. Ca să nu mai spun că clienţii mei nu au primit propriu-zis niciun leu de la nimeni, ci nişte impulsuri electrice benevole, numite biţi. O dovadă suplimentară în acest sens o constituie însuşi faptul că la numărul de telefon al Fundaţiei continuă să sune numeroşi cetăţeni chiar şi acum, când clienţii mei sunt arestaţi preventiv. Fiindcă au de reclamat o mulţime de lucruri, dar cine să le mai răspundă? Hai să fim serioşi, zero şi unu sunt bani? Iar în ce priveşte acuzaţia, complet lipsită de fundament, că ar fi pus în pericol viaţa participanţilor la traficul rutier, dacă avem în vedere câte accidente mortale, nu simple coliziuni cu consecinţe minore, se produc anual pe şoselele din România, ceea ce domnii aici de faţă, pentru că-i injust să-i numim inculpaţi, au făcut e floare la ureche! Unde e prezumţia de nevinovăţie? Dar ăia care urcă pe trotuar cu o sută de kilometri la oră? Despre ei de ce nu vorbim? Calcă oamenii pe trotuar şi primesc pedepse cu suspendare. Pedeapsa cu suspendare e ceva care aparent există, dar în realitate nu există. Există numai pe hârtie şi în imaginaţia unor minţi bolnave, ca îngerii sau strigoii sau mai ştiu eu ce.

Frumos a mai vorbit! Aş putea spune că eu însumi mă simţeam mândru auzindu-l. Totuşi, primul pe care l-au condamnat a fost chiar el, sub pretextul că diploma lui de avocat era falsă. Deşi aspectele sesizate rămâneau în principiu valabile. Şi ca urmare, ne-au pus avocat din oficiu, unul de-ăla care ţine cu ursul. În loc să ne întrebe procurorul, ne întreba el: câţi bani aţi dat la săraci? Însă de data asta Gioni avea răspunsul pregătit, ca şi cum ar fi venit cu el de-acasă, fiindcă avea de gând să inaugureze Jamahiria Populară înfiinţând mai întâi o cantină populară unde mâncarea se dădea gratis. Pe urmă avea de gând să înfiinţeze câte o unitate de dializă în fiecare oraş şi în fiecare comună. Ca să-şi poată vinde oricine câţi rinichi vrea, fără să fie obligat după aceea la deplasări costisitoare şi la mare distanţă. Însă avocatul din oficiu, în loc să ne apere pe noi, apăra asociaţiile pentru protecţia animalelor, erau vreo zece, constituite ca parte civilă. Întrebându-ne adică dacă vom accepta să le plătim daune, fiindcă Gioni şi Bazil le-au omorât maidanezii şi din cauza asta li s-au redus subvenţiile, acum că nu mai aveau ce îngriji. Numai la Bacău, când s-a făcut inventarul la adăpostul de câini, au găsit, în loc de patru mii cinci sute, câţi erau în acte, cu puţin peste două mii. Ceea ce înseamnă că mâncarea celorlalţi două mii o mâncau îngrijitorii împreună cu şefii lor. Gogu şi-a angajat avocat personal, nu pe ăla cu diplomă falsă, altul, care a susţinut că în cazul Fundaţiei noastre era vorba despre un experiment social. Prin acţiunile sale, Gogu a vrut să demonstreze cât de răspândită e corupţia la nivelul întregii societăţi – şi a reuşit. Din acest motiv, lui Gogu i-au dat cel mai mult, cinci ani. Fiindcă banii pentru năpăstuiţii sorţii, pe care el îi scotea din contul Fundaţiei, au fost găsiţi într-un cont din Elveţia. Numai că, până să dea ei sentinţa, Gogu s-a dovedit mai

volatil decât moneda naţională. S-a urcat în avion şi s-a evaporat cu tot cu el. Dar pe Emilia au condamnat-o chiar degeaba! Fiindcă ea nu participase propriu-zis cu nimic la activitatea Fundaţiei, mă refer la activitatea practică. Ţinuse doar evidenţa contabilă, aşa cum ţinea şi la alte două firme private. Totuşi, faptul că a primit şi ea doi ani nu m-a afectat prea mult, ci dimpotrivă, a fost o coincidenţă fericită. Împreună la bine şi la rău, aşa cum ne-am promis la cununie, chiar dacă ea e la Vaslui, iar eu aici. Mai bine decât să stea singură acasă, în timp ce eu stau la răcoare. Cine ştie cum s-ar fi descurcat singură! E bine să o ştiu în siguranţă.

Însă Bazil a scăpat. Când l-au adus de la Vaslui era pe terminate. Aşa mi-am putut explica de ce, în ultimele săptămâni, devenise un fel de campion al Echipei. Cele mai multe Reclamaţii se refereau la maşina condusă de el. Abia se mai ţinea de volan, iar la viraje îl mai ajuta şi chinezoaica. După cum s-a exprimat la telefon unul din zecile de reclamanţi, conducea ca un sinucigaş. Dar adevărul e că făcea din ce în ce mai mulţi bani. Iar pe de altă parte, oamenii care îl reclamau nu erau revoltaţi, ca alţii. Dimpotrivă, vorbeau despre el cu simpatie. Solicitau doar ca domnul acela însoţit de o doamnă care vorbeşte chineza să nu mai fie lăsat să conducă, fiindcă nu e în toate minţile. Când medicii de la Vaslui au văzut că nu mai rezolvă nimic cu antinevralgic, au început să bage în el algocalmin, mai întâi pastile, apoi injecţii. El însuşi a recunoscut că fugise de câteva ori din spital, nu pentru bani, ci fiindcă avea o Misiune. Chinezoaica îl aştepta cu maşina la un motel din apropiere, la Moara Grecilor. Bazil urca la volan direct în pijamale şi porneau spre Iaşi. Bineînţeles, nu mai apucau să ajungă la Iaşi. Pe la Codăeşti, când începeau din nou durerile, trebuia să se întoarcă la spital, să-şi facă injecţia cu algocalmin. Dar în tot acest interval primeam cel puţin cinci telefoane. Aşa cum se obişnuieşte, când n-au mai avut ce-i face, l-au externat şi l-au trimis acasă, cu speranţa că poate se întâmplă o minune. Nu arăta deloc bine când l-au adus. Slăbise, iar ochii i se măriseră, devenind parcă fosforescenţi, ca ai câinelui din Baskerville. Îi simţeam cum mă ard când se uita la mine. În plus, nu se mai bărbierise de câteva zile. Şi cu toate acestea, dacă îi întrebai, medicii se arătau optimişti, încercând să rezume motivele optimismului lor în formula etern valabilă: poate scapă. De fapt, nu poţi şti niciodată la ce se gândeşte un medic atunci când ridică din umeri şi spune: poate scapă. Bănuiala mea e că se gândeşte pe ce plajă o să-şi petreacă vacanţa de vară. Nu în România, nici într-un caz, fiindcă la noi toate plajele sunt pline de ţoape şi cocalari. Undeva afară, cât mai departe de toţi cocalarii ăştia, în Caraibe sau în Malaysia, unde să te poţi bucura în tihnă de concediu. Bine, mai ajunge câte un cocălar şi pe acolo, dar sunt oricum mai rari. Nu există plajă pe planeta asta unde, mai devreme sau mai târziu, să nu dai de un cocălar de-al nostru, însoţit de ţoapa lui blondă, în chiloţi tanga, iar în curând n-o să mai existe un asemenea loc nici în sistemul solar. Mă gândesc din ce în ce mai îngrijorat care o fi situaţia pe lumea cealaltă. Slavă Domnului, din câte spunea părintele Bostan, pe partea aia nu există propriu-zis plaje. În schimb, dacă n-oi fi înţeles greşit ce mi-a spus Bazil, există foarte mulţi ardei iuţi.

Casele în care e cineva bolnav au un miros anume, iar apartamentul lui Bazil mirosea chiar aşa. Când am intrat în dormitor, Bazil stătea întins în pat, înconjurat de o mulţime de reviste cu remedii naturiste care, în principiu, pot vindeca orice boală. Bineînţeles, cele mai eficiente sunt aduse de pe culmile munţilor Himalaya. Trebuia să fac faţă situaţiei într-un mod cât mai onorabil, astfel că, deşi mi se pusese un nod în gât, l-am salutat cu voce tare şi m-am apropiat să-i strâng mâna, ca pe vremuri. Era moale şi fierbinte. Mâneca pijamalei a alunecat, iar prin pielea străvezie a braţului i-am văzut venele subţiri în care sângele parcă se oprise deja. Cu ocazia asta mi-am dat seama că mirosul care se răspândise în toată casa îi ieşea pe gură. Un miros de câine care şi-a mâncat voma. Oricât m-aş strădui, nu pot iubi mirosurile neplăcute. Respira pe gură, de parcă i-ar fi fost frig. Cei cărora le e frig respiră pe gură şi îşi suflă în mâini, crezând că în felul ăsta s-ar putea încălzi. El însă nu-şi sufla în mâini, ci numai şi le privea cam des. Nu ştiu de ce, toţi muribunzii îşi privesc mâinile ca pe nişte fiinţe ciudate, independente de ei. Şi trăgea aerul în piept de parcă s-ar fi pregătit de fiecare dată să tuşească.

— Arăţi mai bine, să ştii! zisei.

— Zău? se miră el. Chiar mă bucur că ai venit. Fiindcă aveam ceva important să-ţi spun.

— Lasă asta… Te mai doare?

— Acuma nu, că am luat morfină. Puiule, am nişte viziuni!… Mai ales când amestec cu Xanax. Tare-i bun Xanaxul ăsta, glorie şi recunoştinţă celui care l-a inventat! Din păcate, chiar şi cel mai mic efort fizic mă oboseşte cumplit. Dar o rezolvăm noi şi pe-asta…

Imediat după aceea scăpă un pârţ. Probabil că am tresărit sau cine ştie, fiindcă Bazil simţi nevoia să mă asigure că nu era niciun pericol, purta pamperşi. Chinezoaica se îngrijise de toate. De fapt, nu avea propriu-zis cancer, ci o enterocolită mai severă. Aşa îi spuseseră medicii.

— În cazul ăsta, sigur se vindecă, mi-am dat cu părerea.

— Puiule, cea mai mare prostie a bolnavilor de cancer e că vor să mai trăiască. Ei uită că viaţa e o întâmplare care putea să nu se întâmple. Domnule, dacă ai cancer, normal ar fi să vrei să mori cât mai repede. Să lichidezi rapid contul. Ca să nu-i mai chinuieşti şi pe ceilalţi. Fiindcă ei, când văd că vrei să trăieşti, suferă, fiindcă ştiu că oricum vei muri. Nu mă refer la mine, eu am o simplă depresie digestivă, vorbesc în principiu. Dacă aş avea cancer, normal ar fi să nu mai am poftă sexuală. Dar, domnule, e mai mare ca înainte! În spital mă uitam toată ziua la fundul asistentelor medicale şi, dacă n-ar fi fost Lica cu mine… Acuma, când stau aşa, cu faţa în sus, şi aproape că adorm, mă excit gândindu-mă cum ar face Lica amor cu noi amândoi simultan.

— Dar cu pamperşii cum faci, nu te încurcă?

— Băi, stai puţin, ceea ce spun e numai o ipoteză.

Am început să mă gândesc la ipoteza lui şi nu ştiam ce să mai zic. Căutam în minte diferite soluţii pentru a o rezolva pe cale amiabilă. Pe urmă, gândurile mi-au alunecat în cu totul altă direcţie. Mă gândeam dacă mai e cazul sau nu să-i cer înapoi datoria aia mai veche. Acum ar fi avut de unde să-mi dea, fiindcă, înainte să dispară, Gogu ne mai băgase fiecăruia în cont câte o sută de milioane, un fel de bonus final. Şi pe urmă dispăruse. Cumpărase avionul şi plecase cu el într-o direcţie necunoscută, în Republica Moldova. Păi, unde în altă parte? Dacă ai un avion şi nu ştii ce să faci cu el, te duci în Republica Moldova, că ăia n-au şi se bucură. Vin de la televiziunea din Chişinău să-ţi ia interviu, devii un fel de erou naţional. Dar Gogu nu s-a dus propriu-zis în Republica Moldova, ci direct în Transnistria, la Tighina. A plecat la timp. Din Transnistria nici dracul nu te mai poate aduce înapoi, fiindcă te păzeşte cu kalaşnikoavele Armata Roşie sau cum s-o fi numind acum.

— De bine, de rău, tu o să scapi onorabil din afacerea asta, dar pe noi ne paşte puşcăria, zisei.

— Puiule, îmi cer scuze, atâta s-a putut! Dar Gioni, ce s-a întâmplat cu el?

— Gioni m-a sunat ca să-mi spună că mai întârzie câteva zile, să-şi facă dializă. A fugărit un câine cu maşina până când a intrat în şanţ şi s-a izbit de un copac. În ultima vreme le cam trăgea la măsea. Şi îşi agăţase de parbriz icoana sfântului Onofrei, care cică îi protejează pe beţivi. Dar în cele din urmă n-a mai putut nici sfântul Onofrei să facă mare lucru. Acum e cu coastele rupte în spital la Râmnicu-Sărat. Se pare că şi-a zdrobit şi un rinichi.

— Păi, n-avea decât unul. Pe celălalt l-a vândut când şi-a cumpărat iPhone. Aşa a hotărât el, că, pentru a ţine pasul cu noua tehnologie, merită să faci sacrificii.

— Dintr-un anumit punct de vedere, nu a făcut cel mai fericit sacrificiu.

— Îmi pare rău de el… Dar în general, să ştii că nu-mi pare rău! Numai proştilor le pare rău. Au impresia că, dacă le pare rău, rezolvă ceva. A fost palpitant, Puiule! Mi-aş fi dorit să fac şi eu un accident ceva mai serios, dar nu m-a lăsat Lica, e fricoasă. A fost bine şi aşa, păcat că s-a terminat prea repede. Putea să mai ţină măcar un pic.

Cred că în timpul ăsta chinezoaica stătea după uşă şi trăgea cu urechea, chiar dacă nu înţelegea despre ce vorbim. Când şi-a auzit numele, a socotit ea în cuvintele ei chinezeşti că e momentul potrivit ca să intre în dormitor. Între timp pregătise ceaiul la bucătărie, aşa că intră aducându-l în două ceşti, pe aceeaşi tavă de plastic cu desene care imitau marmura.

— E ceai bun. De ăla bun, da? am întrebat-o privind cu înţeles. Şi Bazil ăsta, la ce tâmpenii se poate gândi! Chiar aşa, cu amândoi odată?

Mă întrebam, bineînţeles, în gând, cum i-ar sta în pat între mine şi Bazil.

— Ceai bun, zise ea. Fara zahar.

— E bun, mă, bineînţeles că e bun! Ehei, ritualul ceaiului!… adăugă Bazil.

Mi-am dat seama imediat că spusese ceva cu tâlc, fără să-mi dau seama ce anume. Aveam să mă gândesc mai târziu la asta. Nu oricine e capabil de un adevărat ritual al ceaiului. Deocamdată îmi beam ceaiul în modul meu obişnuit, în linişte, dar fără nicio legătură cu ritualurile, în timp ce chinezoaica umbla de colo colo prin cameră, cam agitată. Se ridica de pe scaun şi mergea până la fereastră, dădea perdeaua la o parte, privea puţin la turnul bisericii catolice, apoi venea şi se aşeza pe taburetul de la capătul patului lui Bazil. Îndată după aceea se ridica şi mergea până la uşă, ca şi cum ar fi vrut să plece, însă în ultimul moment se răzgândea iarăşi, venea şi se aşeza din nou pe taburet. Poate ar fi trebuit să bea şi ea un ceai de-ăsta, ar fi calmat-o, şi mai are şi antioxidanţi. Oricum, timp de câteva minute, nimeni nu mai spusese nimic. Aşa încât, în momentul când Lica a început să bată cu pumnii ei mici în uşă, am tresărit şi m-am speriat un pic.

— Cas! Cas! strigă de câteva ori, după care, liniştindu-se brusc, veni şi se aşeză cuminte pe taburet.

— Vrea acasă, explică Bazil. S-a săturat şi ea de România. I-am promis că o să plecăm într-o lume mai bună. Ea nu ştie unde plecăm, vreau să-i fac o surpriză. Deja am cumpărat biletele de avion, săptămâna viitoare zburăm la Beijing, iar de acolo mai departe.

— De ce nu rămâneţi la Beijing? Acolo toţi oamenii sunt de stânga, zisei la întâmplare, ca să zic şi eu ceva.

— În oraşele lor e prea multă poluare. Iar de la o vreme s-a infiltrat şi la ei capitalismul, care câştigă din ce în ce mai mulţi adepţi. Mai ales de când au luat înapoi Hong Kong-ul. Vom merge în altă parte, într-o adevărată ţară a fericirii. O ţară îndepărtată, un tărâm de răcoare şi verdeaţă supranumit Tărâmul Ardeilor Iuţi, la poalele munţilor Himalaya, de care tu probabil n-ai auzit.

— Cum să nu aud de Himalaya? l-am contrazis. Mă crezi chiar aşa de prost?

— Nu, Puiule, vorbeam de locurile acelea unde toţi oamenii sunt fericiţi. Mai fericiţi decât francezii şi englezii. Ai auzit vreodată de Thimphu? Am să-ţi trimit o ilustrată de acolo, ca să-ţi faci o idee. Niciuna din democraţiile avansate nu a ajuns la gradul lor de fericire şi nici nu va ajunge vreodată! Şi, cel mai important, acolo nimeni nu suferă de nicio boală. Au remedii naturale pentru toate bolile. Poate scap şi eu de enterocolita mea.

Încă nu-mi dădeam seama despre ce vorbea. Şi nici dacă vorbea serios sau numai aşa, ca să-mi ridice moralul. Un singur lucru îmi era clar în minte: că, sub o formă sau alta, urma să ne despărţim pentru totdeauna. Ceea ce îmi provoca o mare tristeţe. Simţeam nevoia de a fi de acord cu el, orice ar fi spus, inclusiv că pe lumea cealaltă se cultivă ardei iuţi. Ca şi cum ar fi înţeles despre ce vorbim, chinezoaica începu să plângă. Nu în hohote, ci în linişte, suspinând din când în când. Dacă nu te uitai atent la ea, nici nu-ţi dădeai seama că plânge, atâta doar că îi vedeai lacrimile prelingându-i-se în jos pe obraji. Şi le ştergea pe furiş cu dosul mâinii.

— Ca să-ţi dau un exemplu, reluă Bazil, fără să observe că Lica plângea. Acolo, pe marginea şoselei, nu sunt indicatoare rutiere, ci nişte panouri pe care scrie: *Viaţa este o călătorie! Du-o până la capăt!* – asta înseamnă să nu depăşeşti viteza legală. Sau: *Ne cerem scuze pentru neplăceri* – în dreptul curbelor periculoase.

Poate că erau doar o parte din viziunile lui, când amesteca morfina cu Xanaxul.

— Ei, da, încep să înţeleg, zisei, deşi abia acum nu mai înţelegeam deloc despre ce vorbeşte.

— Vezi, e o mare diferenţă! Dar altceva voiam să spun, foarte important, şi de asta mă bucur că ai venit. Va trebui să duci tu la bun sfârşit *Tratatul*. Eu nu mai am timp să mă ocup de el.

— Ce tratat?

— Cum ce tratat, *Tratatul* meu! Despre Reversibilitatea şi Ireversibilitatea Artei în Timp şi Spaţiu! Ai uitat ce mi-ai promis?

Sincer, nu-mi aminteam să-i fi promis nimic. Dar nu poţi spune aşa ceva celui mai bun prieten, în momentul când tocmai se pregăteşte să plece pe Tărâmul Ardeilor Iuţi. Pe urmă a recunoscut şi el asta. Că eram cel mai bun prieten al lui.

— Bineînţeles, Bazil, nicio problemă. Îl voi duce la bun sfârşit!

Nu ştiam ce are de gând să-mi mai spună, iar la rândul meu, mă gândeam cum să fac să plec mai repede. Deşi ştiam că e

ultima oară când ne mai vedem. Din punctul meu de vedere, lucrurile erau cât se poate de clare. Probabil că şi el se gândea la ceva asemănător ori poate că îmi citise gândurile. Oamenii aflaţi în pragul morţii au uneori însuşiri paranormale.

— Mai e o problemă. Da, nu voia să lase nicio problemă nerezolvată. M-am gândit să-ţi las ţie colecţia mea de lame de ras, zise, dar nu asta e problema. Puiule, am ceva pe suflet. De cât timp ne cunoaştem? Sunt mai bine de douăzeci de ani, nu? Păcat că au trecut atât de repede. Acum, când urmează să ne despărţim pentru cine ştie cât timp… Se opri câteva momente, fiindcă nu-i mai ajungea aerul, respira tot mai greu. Trase mult aer în piept, de parcă s-ar fi pregătit să urce pe Himalaya. Poate că n-o să ne mai vedem niciodată, aşa că trebuie să ştii adevărul. Nu vreau să te jignesc, pur şi simplu aşa stau lucrurile. Cu scuzele de rigoare, n-am avut niciodată o părere prea bună despre inteligenţa ta. Te-am considerat întotdeauna cam fraier. Şi nu numai eu. Dacă vrei să ştii adevărul adevărat, tocmai asta mi-a plăcut la tine. E mai bine să fii fraier decât şmecher. Dar în legătură cu banii pe care mi i-ai împrumutat, mi-a spus Gogu ceva nasol. Că tu crezi că i-am pierdut la păcănele. Băi, cum poţi fi chiar atât de prost? El juca la păcănele, nu eu! Atunci când Emilia m-a văzut ieşind de acolo, mă întâlnisem cu el. Atunci mi-a vorbit prima dată despre Fundaţie, cum o să facem şi o să dregem şi o să ne umplem de bani. Eu, sincer, nu am fost de acord. Dar dacă am văzut că insişti, mi-am zis că merită să încercăm.

Îl ascultam şi mă uitam la chinezoaică, chiar în ochii ei. Cred că era prima dată când o priveam fără să mă gândesc la anumite lucruri neconvenabile, deşi abia acum îmi dădeam seama cât de dragă mi-era. Se uita şi ea la mine, fără să spună nimic. Nici n-ar fi avut ce, fiindcă nu ştia cuvinte. Şi-a şters cu dosul mâinii o lacrimă între timp uscată. Şi ne-am înţeles doar din priviri. Ştiam amândoi că urmează o luptă scurtă şi inegală, pe care Bazil o va pierde.